

A person is shown from the chest up, wearing a dark, textured jacket. They are holding a dark-colored messenger bag with both hands. The bag has a flap and a strap. Overlaid on the bag is the year '2019' in large, white, sans-serif font. Above the year, the word 'TALOUSKATSAUS' is written in a smaller, white, sans-serif font. At the bottom of the image, the word 'STOCKMANN' is written in a white, sans-serif font.

TALOUSKATSAUS

20  
19

STOCKMANN



# SISÄLTÖ

Hallituksen toimintakertomus	3
Tunnuslukuja	10
Osakkeet ja osakepääoma	15
KONSERNITILINPÄÄTÖS	
Konsernin tuloslaskelma	17
Konsernitase	18
Konsernin rahavirtalaskelma	19
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	20
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	22
EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS	
Emoyhtiön tuloslaskelma	69
Emoyhtiön tase	70
Emoyhtiön rahoituslaskelma	72
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot	73
Hallituksen ehdotus jakokelpoisten varojen ja tilikauden tuloksen käytöstä	82
Tilintarkastuskertomus	83



# HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

*Stockmann-konsernin liikevaihto vuonna 2019 oli 960,4 miljoonaa euroa (1 018,8), laskua 4,5 % vertailukelpoisilla valuuttakursseilla. Suhteellinen myyntikate oli 56,3 % (56,9). Liiketulos oli 13,3 miljoonaa euroa (-5,0). Oikaistu liiketulos oli 29,0 miljoonaa euroa (28,4, tai 10,4 ilman Nevsky Centreä). Osakekohtainen tulos oli -0,84 euroa (-0,68). Oikaistu osakekohtainen tulos oli -0,63 euroa (-0,22). Hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että tilivuodelta 2019 ei jaeta varoja.*

## STRATEGIA

Lindexin tavoitteena on vahvistaa entisestään kansainvälistä kasvua ja erityisesti digitaalista muutosta. Lindexillä on vahva markkina-asema Pohjoismaissa, nopeasti kasvava verkkoliiketoiminta niin omien kanaviensa kautta kuin yhdessä maailmanlaajuisen online-kumppaneidensa kanssa, hyvin toimiva ja joustava myymäläverkosto ja kasvava kannattavuus. Kuten aiemmin on kerrottu, Stockmann jatkaa Lindexin omistuksen strategisten vaihtoehtojen selvittämistä.

Stockmann-liiketoimintayksikön kaksivuotinen uudistusohjelma etenee hyvin. Tavoitteena on tehdä Stockmannista hyvän elämän markkinapaikka, joka tarjoaa parhaat ja inspiroivimmat muodot, kauneuden ja kodin tuotteet. Keskiössä ovat erinomaisen asiakaspalvelu ja laadukkaat asiakaskokemukset. Tarjontaa uudistetaan, ja kestävien tuotemerkkien määrää lisätään asiakkaiden toiveisiin perustuen.

Sekä Stockmann että Lindex jatkavat järjestelmällisesti digitaalisten palveluidensa ja monikanavaisuutta vahvistavien teknisten ratkaisujensa kehittämistä. Stockmann uudistaa tavaratalojaan Helsingissä ja Jumbossa ja avaa uuden verkkokaupan kesän 2020 aikana.

Stockmann-liiketoimintayksikön uudistusohjelma, joka sisältää kustannussäästöjä ja muita tehostamistoimia, etenee suunnitelmien mukaisesti. Stockmannin tuloksen kääntäminen kannattavaksi vaatii merkittävää uudistusta ja kustannusten vähentämistä.

1.7.2019 alkaen otettiin käyttöön uusi toimintamalli ja uusi rakenne, ja noin 150 työpaikkaa vähennettiin. 1.2.2020 alkaen Stockmann-liiketoimintayksikkö yksinkertaisti organisaatiotaan entisestään ja otti käyttöön uuden asiakas- ja kategorialähtöisen organisaation. Säästöt alkoivat näkyä vuoden 2019 lopulla ja selkeästi ne ovat näkyvissä vuoden 2020 tuloksessa. Noin kolmasosa tavoitelluista säästöistä saavutettiin vuoden 2019 aikana.

Vuonna 2019 Stockmann neuvotteli uudestaan sopimuksiaan useiden ICT-kumppaneiden kanssa ja saavutti kustannussäästöjä. Myös uusi kanta-asiakasohjelma otettiin käyttöön lokakuussa, ja markkinointitoimet kohdistetaan uudella kohdennetulla tavalla.

## TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Maailmantalouden epävarmuustekijät johtuen mm. Brexitistä sekä Yhdysvaltojen ja Kiinan välisestä kauppasodasta jatkuivat viimeisellä vuosineljänneksellä.

Kuluttajien luottamusindikaattori Suomen taloudessa on ollut negatiivinen tammikuusta 2019 lähtien, mutta se oli yhä negatiivisempi vuoden 2019 viimeisellä neljänneksellä. Suomen muotimarkkinoiden kehitys oli tammi-joulukuussa -0,6 % (-2,6, lähde: Tilastokeskus, Muoti- ja Urheilukauppa ry, TMA). Ruotsin kruunu heikkeni suhteessa euroon vuoden 2019 aikana.

Ruotsissa yleinen taloudellinen tilanne jatkoi vakaata kehitystä, ja muotimarkkinoiden kehitys laski tammi-joulukuussa ja oli -1,8 % (-3,0, lähde: Svensk Handel, Stilindex).

Vähittäiskaupan markkinat jatkoivat kasvuaan sekä Virossa että Latviassa.

## LIKEVAIHTO JA TULOS JATKUVISSA TOIMINNOISSA

Konsernin vuoden 2019 lukuihin sisältyy IFRS 16:n mukaisia muutoksia. Vuoden 2018 vertailulukuja ei ole oikaistu. Lisätietoja laskentaperiaatteiden muutoksista on saatavilla osavuosikatsauksen liitetiedoissa.

Stockmann-konsernin liikevaihto vuonna 2019 oli 960,4 miljoonaa euroa (1 018,8). Liikevaihto laski euroissa 5,7 % edellisvuodesta, tai 4,5 % vertailukelpoisilla valuuttakursseilla.

Liikevaihto Suomessa laski 4,4 % ja oli 369,1 miljoonaa euroa (386,2). Liikevaihto ulkomailla laski 6,2 % 593,5 miljoonaa euroon (632,6) tai 0,9 % vertailukelpoisilla valuuttakursseilla ilman Nevsky Centreä.

Liiketoiminnan myyntikate oli 540,9 miljoonaa euroa (580,1) ja suhteellinen myyntikate oli 56,3 % (56,9). Lindexin suhteellinen myyntikate kasvoi, mutta Stockmannin laski.

Toiminnan kulut laskivat 122,9 miljoonaa euroa, koska vuokratilojen maksettua vuokria ei IFRS 16:n mukaisesti kirjata kuluiksi. Ilman vuokratiloista maksettua vuokria, toiminnan kulut laskivat 20,8 miljoonaa euroa, tai 21,1 miljoonaa euroa mukaan lukien uudelleenjärjestelyihin ja muihin muutostoimenpiteisiin liittyvät oikaisut. Toiminnan kulut olivat yhteensä 388,0 miljoonaa euroa (510,9).

Konsernin oikaistu käyttökate (EBITDA) oli 168,6 miljoonaa euroa (84,3). Poistot olivat 139,6 miljoonaa euroa (55,9). Kasvu johtuu siitä, että vuokrasopimukset kirjataan IFRS 16 -standardin mukaisesti taseeseen käyttöomaisuushyödykkeiksi ja poistetaan sopimuskauden aikana.

Tilikauden raportoitu tulos oli 13,3 miljoonaa euroa (-5,0). Tilikauden oikaistu liiketulos oli 29,0 miljoonaa euroa (28,4, tai 10,4 ilman Nevsky Centreä). IFRS 16:n vaikutus liiketulokseen oli 16,1 miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut olivat 52,7 miljoonaa euroa (34,6). IFRS 16:n vaikutus nettorahoituskuluihin oli 26,1 miljoonaa euroa. Ilman standardin vaikutusta rahoituskulut laskivat korollisten velkojen pienentyessä. Tulos ennen veroja oli -39,3 miljoonaa euroa (-39,6).

Tilikauden verot olivat yhteensä 14,9 miljoonaa euroa (4,2). 15,9 miljoonan euron lisäverot kirjattiin johtuen Ruotsin veroviranomaisten tekemästä verotuksen uudelleenarviointipäätöksestä.

Tilikauden tulos oli -54,3 miljoonaa euroa (-43,7). Tilikauden osakekohtainen tulos oli -0,84 euroa (-0,68). Oikaistu osake-

kohtainen tulos oli -0,63 euroa (-0,22). Oma pääoma osaketta kohti oli 11,12 euroa (11,71).

## VERTAILUKELPOISUUTEEN VAIKUTTAVAT TEKIJÄT

Miljoonaa euroa	1-12/ 2019	1-12/ 2018
<b>Käyttökate (EBITDA)</b>	<b>153,0</b>	76,0
Oikaisut käyttökatteeseen (EBITDA)		
Uudelleenjärjestelyt ja muutostoimenpiteet	15,2	3,3
Kiinteistöjen myyntivoitot	0,4	-6,8
Myytäväinä olevien varojen arvonoi-kaisu		11,9
Oikaisut yhteensä	15,6	8,4
<b>Oikaistu käyttökate (EBITDA)</b>	<b>168,6</b>	84,3

Miljoonaa euroa	1-12/ 2019	1-12/ 2018
<b>Liiketulos (EBIT)</b>	<b>13,3</b>	-5,0
Oikaisut liike tulokseen (EBIT)		
Liikearvon arvonalentuminen		25,0
Uudelleenjärjestelyt ja muutostoimenpiteet	15,2	3,3
Kiinteistöjen myyntivoitot	0,4	-6,8
Myytäväinä olevien varojen arvonoi-kaisu		11,9
Oikaisut yhteensä	15,6	33,4
<b>Oikaistu liike tulos (EBIT)</b>	<b>29,0</b>	28,4

## IFRS 16 -STANDARDIN VAIKUTUS

Miljoonaa euroa, vuoden alusta	Raportoitu 1-12/ 2019	Ilman		Raportoitu 1-12/ 2018
		IFRS 16 -erät 1-12/ 2019	IFRS 16 -eriä 1-12/ 2019	
Liikevaihto	960,4	-2,1	962,6	1 018,8
Käyttökate (EBITDA)	153,0	100,0	53,0	76,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	168,6	100,0	68,6	84,3
Poistot ja arvonalentumiset	139,6	83,9	55,7	55,9
Liiketulos (EBIT)	13,3	16,1	-2,8	-5,0
Oikaistu liike tulos (EBIT)	29,0	16,1	12,9	28,4
Nettorahoituserät	-52,7	-26,1	-26,6	-34,6
Katsauskauden tulos	-54,3	-7,9	-46,4	-45,2
Varat	2 103,2	505,5	1 597,7	1 827,9
Korolliset nettovelat	900,2	512,8	387,4	543,6
Liiketoiminnan rahavirta	102,3	73,9	28,4	82,9

## RAHOITUS JA SITOUTUNUT PÄÄOMA

Liiketoiminnan rahavirta oli 102,3 miljoonaa euroa (82,9) tammi-joulukuussa. IFRS 16 -standardista johtuen 73,9 miljoonan euron vuokramaksut tammi-joulukuussa siirtyivät liiketoiminnan rahavirrasta rahoituksen rahavirtaan.

Varastojen arvo oli yhteensä 145,8 miljoonaa euroa (141,9) joulukuun lopussa. Stockmannin varastot laskivat, mutta Lindexin kasvoivat edellisvuodesta.

Korollisen vieraan pääoman määrä ilman IFRS 16 -vuokrasopimusvelkoja oli joulukuun lopussa 412,3 miljoonaa euroa (587,8), josta 364,5 miljoonaa euroa (359,9) oli pitkäaikaista velkaa. Velka laski pääosin Nevsky Centre -kiinteistön myynnin vuoksi. Konsernilla on 128,1 miljoonaa euroa nostamattomia komittoi-

tuja lainalimiittejä. Lainat sisältävät omavaraisuusasteeseen ja velkaantumiseen liittyvät taloudelliset kovenantit.

Lisäksi konsernilla on 2,9 miljoonan euron nostamaton komit-toimaton luottolimiitti ja 600,0 miljoonan euron komit-toimaton yritystodistusohjelma, josta 45,4 miljoonaa euroa on käytössä. Stockmannilla on myös 105,8 miljoonan euron hybridilaina, jota käsitellään yhtiön omana pääomana. Joulukuun lopussa korolliset velat, mukaan lukien IFRS 16 -vuokrasopimusvelat, olivat 942,1 miljoonaa euroa. Vuokravastuista 235,1 miljoonaa euroa kohdistuu Stockmanniin ja 294,7 miljoonaa euroa Lindexiin (1.1.2019: Stockmann 243,5, Lindex 309,1).

Stockmann Oyj Abp laski liikkeeseen uusia velkakirjoja 21 miljoonan euron nimellisarvosta lisäliikkeeseenlaskuna sen 85 miljoonan euron hybridilainan ehtojen puitteissa. Velkakirjoja tarjottiin merkittäviksi tietyille Stockmannin suurimmille osakkeenomistajille suunnatussa tarjousmenettelyssä, ja niitä merkitsivät Föreningen Konstsamfundet r.f., Kari Niemistö sekä Svenska litteratursällskapet i Finland rf. (Pörssitiedote 31.10.2019).

Hybridilaina laskettiin liikkeeseen tammikuussa 2016, sisältäen varhaisen lunastuksen option aikaisintaan 31.1.2020. Stockmann tiedotti 26.11.2019 saattaneensa onnistuneesti päätöksen suostumusten hakumenettelyn hybridilainanhaltijoilta. (Pörssitiedotteet 10.12.2015, 21.10.2019 ja 26.11.2019)

Stockmann neuvotteli pankkien kanssa pitkäaikaisen luottolimiitin ehdot viimeisen vuosineljänneksen aikana. Maturiteettia pidennettiin lokakuuhun 2021.

Rahavarat olivat joulukuun lopussa 24,9 miljoonaa euroa (43,4). Taseen varat olivat joulukuun lopussa yhteensä 2 103,2 miljoonaa euroa (1 827,9), josta kasvaa oli 505,5 miljoonaa euroa IFRS 16 -standardista johtuen.

Omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 38,1 % (46,2) ja nettovelkaantumisaste oli 112,4 % (64,5). IFRS 16 -standardilla on merkittävä vaikutus omavaraisuusasteeseen ja nettovelkaantumisasteeseen. Ilman IFRS 16 -eriä omavaraisuusaste olisi ollut 51,2 % ja nettovelkaantumisaste 48,4 %.

Konsernin sijoitettu pääoma oli joulukuun lopussa 1 743,0 miljoonaa euroa, tai 1 213,2 miljoonaa euroa ilman IFRS 16 -eriä (1 431,5).

## VAROJEN JAKAMINEN

Varsinaisen yhtiökokouksen 2019 tekemät päätökset julkistettiin pörssitiedotteessa 21.3.2019. Yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti tilikaudelta 2018 ei maksettu osinkoa.

Hallitus esittää 18.3.2020 pidettävälle yhtiökokoukselle, että tilivuodelta 2019 ei jaeta varoja.

## INVESTOINNIT

Investoinnit olivat 33,8 miljoonaa euroa (29,3) tammi-joulukuussa. Suurin osa investoinneista käytettiin Lindexin ja Stockmannin digitalisaatiohankkeisiin, Tallinnan Stockmann Herkun uudistamiseen ja Lindexin myymäläudistuksiin.

## LIKEVAIHTO JA TULOS LIIKETOIMINTAYKSIKÖITTÄIN

Stockmann-konserni otti 1.7.2019 alkaen käyttöön yksinkertaisemman organisaatorakenteen, jossa Stockmann Retail- ja Real Estate -liiketoimintayksiköt sekä yhteiset toiminnot on yhdistetty uuteen Stockmann-yksikköön. Stockmann-konsernin raportoitavat segmentit ovat Lindex ja Stockmann. Segmentit raportoidaan ilman IFRS 16 -standardia, koska johdon seuranta ja analyysit perustuvat raportointiin ilman IFRS 16 -muutoksia.

Lindex-segmentin vertailuluvut ovat muuttumattomia. Stockmann-segmentin vertailuluvut sisältävät aiemmin eriteltyinä esitettyjen Stockmann Retailin ja Real Estaten luvut, sekä konsernitoimintojen luvut, jotka eivät sisälly jakamattomiin eriin tai Lindex-segmenttiin. Uudessa segmenttiraportointirakenteessa jakamattomat erät sisältävät konsernijohdon, konsernin taloushallinnon ja rahoituksen sekä sisäisen tarkastuksen.

### LINDEX

	1-12/ 2019	1-12/ 2018
Liikevaihto, milj. euroa	575,8	589,9
Suhteellinen myyntikate, %	62,7	61,7
Liiketulos, milj. euroa	32,1	28,9
Oikaistu liiketulos, milj. euroa	34,8	30,4
Capital expenditure, EUR mill.	20,3	20,1

Lindexin koko vuoden liikevaihto laski 2,4 % ja oli 575,8 miljoonaa euroa (589,9). Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto laski 0,1 %. Verkkokaupan kasvu oli 24,3 %.

Suhteellinen myyntikate oli 62,7 % (61,7). Myös myyntikate kasvoi kasvoi kaikilla markkinoilla vuoden aikana.

Tilikauden liiketulos parani ja oli 32,1 miljoonaa euroa (28,9, tai oikaistu liiketulos 30,4).

Toiminnan kulut laskivat 5,7 miljoonaa euroa ja olivat 309,5 miljoonaa euroa (315,1). Kulut laskivat pääosin valuuttakurssivaihteluksista johtuen.

### Myymläverkosto

Lindex avasi 5 myymälää ja sulki 1 myymälän viimesen vuosineljänneksen aikana. Vuoden 2019 aikana Lindex avasi yhteensä 14 myymälää ja sulki 24 myymälää. Vuoden lopussa Lindex-myymläitä oli yhteensä 464, kun vuotta aiemmin niitä oli 474. Lindex avasi ensimmäisen myymälänsä Tanskaan lokakuun alussa. Franchising-myymlä sijaitsee Tanskan suurimmassa kauppakeskuksessa Field'sissä Kööpenhaminassa, ja avausviikonloppu löi ennätykset 13 700 vierailijallaan.

	Yhteensä 31.12. 2018	Uudet myymälät 2019	Suljetut myymälät 2019	Yhteensä 31.12. 2019
Stockmann-konserni				
<b>Lindex-myymläitä</b>	474	14	24	464
joista omia myymäläitä	433	5	14	424
joista franchising-myymläitä	41	9	10	40
<b>Tavaratalot</b>	8	0	0	8

## STOCKMANN

	1-12/ 2019	1-12/ 2018
Liikevaihto, milj. euroa	386,8	429,0
Suhteellinen myyntikate, %	47,1	50,5
Liiketulos, milj. euroa	-20,4	-5,4
Oikaistu liiketulos, milj. euroa	-17,8	1,5
Investoinnit, milj. euroa	13,5	9,2

Stockmann liiketoimintayksikön koko vuoden liikevaihto oli 386,8 miljoonaa euroa (429,0). Liikevaihto laski 9,8 %, osittain johtuen Kirjatalo- ja Nevsky Centre -kiinteistöjen myynnistä, mikä vaikutti vuokralaisilta saataviin vuokratuloihin.

Liikevaihto Suomessa oli 300,2 miljoonaa euroa (316,0). Liikevaihto laski 5,0 % edelliseen vuoteen verrattuna. Baltian tavaratalojen liikevaihto laski 6,4 % ja oli 85,2 miljoonaa euroa (91,0). Verkkokaupan myynti kasvoi 10,8 %.

Suhteellinen myyntikate oli 47,1 % (50,5, tai 47,8 ilman kiinteistöliiketoimintaa).

Toiminnan kulut olivat 166,2 miljoonaa euroa (185,7). Kulut laskivat 19,5 miljoonalla eurolla tai 8,4 miljoonalla eurolla sisältäen 2,6 miljoonan euron (13,8) uudelleenjärjestelyyn ja kiinteistömyynteihin liittyvät oikaisut.

Tilikauden liiketulos oli -20,4 miljoonaa euroa (-5,4, sisältäen kiinteistömyynteihin liittyvät arvon muutokset, voitot ja tappiot). Oikaistu liiketulos oli -17,8 miljoonaa euroa (1,5, tai -16,5 ilman Nevsky Centreä).

### Kiinteistöt

Vuoden lopussa kiinteistöjen uudelleenarvostettu arvo oli 667,7 miljoonaa euroa (681,0). Keskimääräinen painotettu markkinatuottovaatimus käyvän arvon laskemisessa kasvoi ja oli 5,1 % (4,8) johtuen pääosin Helsingin uusien kauppapaikkojen seurauksena lisääntyneestä kilpailusta.

Tavaratalokiinteistöjen vuokrattava kokonaispinta-ala on 87 000 m<sup>2</sup>, josta Stockmannin käytössä oli 73 % joulukuun 2019 lopussa ja loput ovat ulkopuolisten partnereiden käytössä. Kiinteistöjen vuokrausaste pysyi korkealla tasolla ja oli 97,7 % (99,4).

Pietarissa sijaitsevan Nevsky Centre myytiin 171,0 miljoonalla eurolla PPF Real Estate -yhtiölle tammikuussa 2019.

Kiinteistö	Vuokrattava kokonaispinta-ala, m <sup>2</sup> , 31.12.2019	Vuokrausaste, % 31.12.2019	Stockmannin käytössä, % 31.12.2019
	Helsingin tavaratalokiinteistö	50 724	98,5
Tallinnan tavaratalokiinteistö	21 527	94,2	82
Riian tavaratalokiinteistö	15 119	100,0	86
<b>Omat kiinteistöt yhteensä</b>	<b>87 370</b>	<b>97,7</b>	<b>73</b>

## MUUTOKSET JOHDOSSA

Toimitusjohtaja Lauri Veijalainen erosi Stockmannin palveluksesta ja jätti yhtiön 31.3.2019. Hallituksen puheenjohtaja Lauri Ratia toimi toimeenpanevana puheenjohtajana (Executive Chairman) 18.8.2019 asti. Stockmannin hallitus nimitti Jari Latvasen (s. 1964), MBA, Stockmannin uudeksi toimitusjohtajaksi 19.8.2019 alkaen.

Stockmann-konsernin johtoryhmän jäsen Tove Westermarck nimitettiin Stockmann Retailin Chief Customer Officer -tehtävään 22.3.2019 alkaen.

Pekka Vähähyyppä (s.1960), KTM, EMBA, nimitettiin talousjohtajaksi (CFO) ja Stockmann-konsernin johtoryhmän jäseneksi 19.8.2019 alkaen. Talousjohtaja Kai Laitinen jätti Stockmannin syyskuussa siirtyäkseen uuteen tehtävään yhtiön ulkopuolelle.

## OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Stockmannilla on kaksi osakesarjaa. A-sarjan osakkeilla on 10 ääntä osaketta kohden ja B-sarjan osakkeilla yksi ääni osaketta kohden. Osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin. Osakkeiden nimellisarvo on 2 euroa osakkeelta.

Vuoden 2019 lopussa Stockmannilla oli 30 530 868 A-osaketta ja 41 517 815 B-osaketta eli yhteensä 72 048 683 osaketta. Yhtiön osakkeiden tuottama äänimäärä oli 346 826 495.

Osakepääoma oli edelleen 144,1 miljoonaa euroa. Osakekannan markkina-arvo oli joulukuun lopussa 154,5 miljoonaa euroa (140,8).

Joulukuun lopussa A-osakkeen kurssi oli 2,26 euroa, kun se vuoden 2018 lopussa oli 2,00 euroa, ja B-osakkeen kurssi oli 2,06 euroa, kun se vuoden 2018 lopussa oli 1,92 euroa.

Osakkeita vaihdettiin vuoden aikana Nasdaq Helsingissä yhteensä 1,3 miljoonaa (3,9) A-osaketta ja 13,1 miljoonaa (14,0) B-osaketta. Tämä vastaa 4,2 % (12,7) keskimääräisestä A-osakkeiden määrästä ja 31,6 % (33,6) keskimääräisestä B-osakkeiden määrästä.

Yhtiöllä ei ole hallussaan omia osakkeita, eikä hallituksella ole voimassaolevia valtuuksia yhtiön osakkeiden ostamiseen tai osakeanteihin.

Joulukuun lopussa Stockmannilla oli 43 394 osakkeenomistajaa, kun vuotta aiemmin osakkeenomistajia oli 44 396.

Stockmann sai 3.12.2019 tiedon, että HC Holding Oy Ab (Y-tunnus 2279939-4) osuus Stockmann Oyj Abp:n osakepääomasta on alittanut 10 prosentin rajan 3.12.2019 tehdyn osakemyynnin seurauksena.

## SELVITYS MUISTA KUIN TALOUDELLISISTA TIEDOISTA

Stockmann on suomalainen vähittäiskauppaa harjoittava pörs-siytyis, joka tarjoaa monipuolisen, laadukkaan ja vastuullisen valikoiman muodin, kauneuden ja kodin tuotteita tavarataloissa, muotimyymälöissä ja verkkokaupoissa. Liiketoiminnassaan Stockmann on sitoutunut toimimaan vastuullisesti, ja päivittäistä työtä ohjaavat konsernin strategia ja arvot, Stockmannin toimintaperiaatteet sekä liiketoimintayksiköiden vastuullisuusstrategiat.

Vastuullisuuslupauksensa mukaisesti Stockmann inspiroi ja kannustaa asiakkaitaan tekemään vastuullisia valintoja ja työskentelee kestävämmän tulevaisuuden hyväksi. Konsernin vastuullisuusustyön jatkuvaa kehittämistä ohjaavat Stockmannin vastuullisuusstrategian ja Lindexin kestävä kehityksen lupauksen määrittelemät painopistealueet, tavoitteet ja mittarit, jotka on integroitu osaksi liiketoimintaa ja joiden kehitystä seurataan säännöllisesti. Liiketoimintayksiköiden vastuullisuusstrategioiden painopistealueet on tunnistettu olennaisuusanalyyseillä ja sidosryhmävuoropuhelun avulla.

Stockmann viestii avoimesti vastuullisuusystyöstään ja raportoi vuosittain konsernin vastuullisuuskatsauksessa vastuullisuus-työnsä painopistealueista, tavoitteista ja kehityksestä Global Reporting Initiative (GRI) Standards -raportointiohjeiston peruslaajuuden (Core) mukaisesti. Vastuullisuuskatsaus julkaistaan 24. helmikuuta 2020 alkavalla viikolla osoitteessa vuosi2019.stockmanngroup.com.

### Keskeiset sitoumukset, toimintaperiaatteet ja politiikat

Stockmann noudattaa toiminnassaan kansainvälisiä sekä toimintamaiden kulloinkin voimassa olevia kansallisia lakeja ja säädöksiä. Konsernin toimintaa ohjaavat myös kansainväliset sopimukset ja suositukset, kuten YK:n ihmisoikeuksien julistus ja lapsen oikeuksia koskeva yleissopimus, ILO:n perussopimus työelämän perusoikeuksista, OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yrityksille, sekä YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet. Lisäksi Stockmann-konserni on sitoutunut YK:n Global Compact -aloitteeseen, jonka mukaisesti se edistää ihmisoikeuksia, työelämän oikeuksia, ympäristötyötä ja korruptiosta vastaavaa toimintaa.

Stockmann-konsernin toimintaperiaatteet (Code of Conduct) ja muut konsernin politiikat määrittävät koko henkilöstön tapaa toimia. Stockmann-konsernin toimintaperiaatteet ja niihin liittyvät tarkennukset on lisätty konsernin yhteistyösopimuksiin, ja Stockmann edellyttää toimintaperiaatteisiin sitoutumista ja niiden noudattamista tavarant- ja palveluntoimittajiltaan sekä yhteistyökumppaneiltaan tai osoittamaan sitoumuksensa vastaaviin toimintaperiaatteisiin. Osana vastuullisuusjohtamista Stockmann panostaa periaatteiden viestimiseen sekä sisäisille että ulkoisille sidosryhmille. Toimintaperiaatteet koskevat lainsäädännön ja eettisten käytäntöjen noudattamista, vapaata kilpailua ja kuluttajien oikeuksia, työntekijöitä ja työoloja, ympäristöä sekä korruptiota ja eturistiriitoja.

Vuoden 2019 loppuun mennessä 70 % (59) Stockmannin henkilöstöstä Suomessa oli suorittanut toimintaperiaatteita koskevan koulutuksen ja Latviassa 71 % henkilöstöstä oli suorittanut koulutuksen. Stockmannin tukitoimintojen ja tavaratalojen johtoryhmien jäsenistä 75 % (94) oli suorittanut koulutuksen. Pitkän aikavälin tavoite on, että 100 % konsernin työntekijöistä on suorittanut koulutuksen.

### Ihmisoikeuksien kunnioittaminen

Stockmann kunnioittaa ja edistää kaikkia ihmisoikeuksia toimintaperiaatteidensa ja ihmisoikeuspolitiikkansa mukaisesti. Yhtiö on sitoutunut takaamaan perusoikeuksien kunnioittamisen ja sen, että ihmisiä kohdellaan arvokkaasti ja kunnioitavasti. To-teutamme huolellisuusperiaatetta (due diligence) YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevien ohjaavien periaatteiden mukaisesti, jotta voimme tunnistaa ja estää toimintamme aiheuttamia tai niistä johtuvia kielteisiä ihmisoikeusvaikutuksia.

Stockmann on tunnistanut, että sen toiminnan merkittävimmät ihmisoikeusriskit koskevat omien merkkien hankintaketjua ja liittyvät työskentelyoloihin. Noin 90 % (90) Stockmannin omien merkkien vaatteista on valmistettu amfori BSCI:n määrittelemis-

sä riskimaissa kuten Kiinassa ja Bangladeshissa. Stockmann-konserni on ollut amfori BSCI:n jäsen vuodesta 2005 lähtien ja tämän myötä sitoutunut parantamaan pitkäjänteisesti tuotantolaitosten olosuhteita. Lisäksi Stockmann on vuodesta 2013 sitoutunut edistämään palo- ja rakennusturvallisuutta Bangladeshissa Accord-sopimuksen myötä.

### Tuoteturvallisuus ja vastuullinen hankintaketju

Stockmann tarjoaa laajan valikoiman turvallisia ja kestäviä tuotteita ja kiinnittää huomiota hankintaketjunsä vastuullisuuteen, läpinäkyvyyteen ja jäljitettävyyteen.

Suurin osa Stockmannin tavaratalojen valikoimissa olevista tuotteista on kansainvälisiä merkkituotteita, joita täydentää kattava valikoima Stockmannin omia, oman suunnittelutiimin suunnittelemlä tuotteita muodin ja kodin tuotealueilla. Lähes kaikki Lindexillä myytävät tuotteet ovat omien merkkien tuotteita. Stockmann-konserni vastaa siitä, että myynnissä olevat tuotteet ovat turvallisia eivätkä aiheuta vaaraa asiakkaiden terveydelle tai omaisuudelle. Tuoteturvallisuuden varmistaminen toteutetaan yhteistyössä tavarantoimittajien kanssa. Tuotetesteilä ja laaturakastuksilla varmistetaan, että tuotteet täyttävät kaikki lainsäädännössä asetetut laatu- ja turvallisuusvaatimukset sekä mahdolliset omat, lainsäädäntöä tiukemmat vaatimukset. Raportointivuoden aikana Lindexillä tapahtui kaksi tuotteen takaisinvetoa. Ne koskivat valikoimissa ollutta kynsilakan poistoainetta, joka ei täyttänyt norjalaisen lainsäädännön kemikaalivaatimuksia, sekä rannekorua, joka ei täyttänyt konsernin turvallisuusvaatimuksia.

Osana vastuullisen hankintaketjun hallintaa, Stockmannin omien merkkien tavarantoimittajilta ja tehtailta vaaditaan sitoutumista Stockmannin tavarantoimittajien toimintaperiaatteisiin, jotka perustuvat amfori BSCI:n toimintaperiaatteisiin. Kaikki Stockmannin omien tuotteiden valmistajat ovat allekirjoittaneet Stockmannin tavarantoimittajan toimintaperiaatteen (Stockmann Supplier Code of Conduct), amfori BSCI:n toimintaperiaatteen tai muun vastaavan sitoumuksen. Konsernilla on ostokonttoreita viidessä päätuotantomaassaan. Paikalliskonttoreissa työskentelee paikallinen henkilöstö, joka valvoo tuotteiden laatua ja toimintaperiaatteiden noudattamista. Riskimaissa toimittajien tehtäisiin tehdään myös kolmannen osapuolen toimesta vastuullisuusauditoiteja. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että 100 % omien merkkien riskimaissa sijaitsevista tehtaista on läpikäynyt amfori BSCI- tai vastaavan auditoinnin. Läpinäkyvyyden ja jäljitettävyyden mahdollistamiseksi sekä Stockmann että Lindex julkaisevat kattavan omien merkkiensä toimittaja- ja tehdaslistan omilla verkkosivuillaan.

### Korruption ja lahjonnan torjunta

Stockmannin lahjonnan- ja kilpailunvastaiseen toimintaan liittyvät menettelytavat sisältyvät Stockmannin toimintaperiaatteisiin ja niitä tarkennetaan konsernin korruption vastaisissa periaatteissa. Stockmann noudattaa nollatoleranssia suhtautumisessaan lahjontaan ja korruptioon niiden kaikissa muodoissa. Stockmannin työntekijöiltä ja johdolta odotetaan aina työtehtävien suorittamista rehellisesti ja lahjomattomasti yhtiön parhaan edun mukaisesti, välttämällä eturistiriitoja ja noudattamalla paikallista lainsäädäntöä.

Stockmannilla on käytössä ilmoituskanava, joka antaa mahdollisuuden joko nimellisen tai nimettömän ilmoituksen tekemiseen havaituista Stockmannin toimintaohjeiden tai muiden konsernin ohjeistusten vastaisista rikkomuksista. Vuonna 2019 kanavan kautta ei raportoitu Stockmannin liiketoimintaa koskevista korruptioon tai lahjontaan liittyvistä tapauksista.

Raportointivuoden aikana Stockmannille ei ilmoitettu korruptiota koskevista oikeustapauksista konsernia vastaan. Vuonna 2019 ei ollut yhtään oikeustapausta, oikeustointa tai päätöstä liittyen kilpailunvastaiseen toimintaan, kartelleihin tai monopoliaseman väärinkäyttöön.

### Henkilöstö

Motivoitunut ja sitoutunut henkilökunta on Stockmannin liiketoiminnan perusta. Stockmann kohtelee henkilöstöään oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti henkilöstöpolitiikkansa ja tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmansa mukaisesti. Stockmann-konsernin henkilöstöpolitiikka perustuu yhtiön arvoihin, strategiaan ja toimintaperiaatteisiin. Olenainen osa Stockmannin vastuullista työyhteisön johtamista on turvallisen työympäristön takaaminen, tasa-arvon ja monimuotoisuuden edistäminen sekä henkilöstön ammatillisen kasvun ja hyvinvoinnin tukeminen. Hyvän henkilöstöpolitiikan toteutumista seurataan henkilöstötutkimusten, kehityskeskusteluiden ja muiden palautekanavien avulla. Yhteistyötä tehdään myös paikallisissa henkilöstölautakunnissa ja konsernin yhtymälautakunnassa. Stockmann-konsernin keskimääräinen työntekijämäärä oli vuoden 2019 aikana 7 002 (7 241). Kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä oli 4 891(5 299). Stockmannin henkilöstömäärä vuoden 2019 lopussa oli 6 914 (7 129), joista 1 894 (2 142) työskenteli Suomessa. Suomen ulkopuolella työskentelevän henkilöstön määrä oli 5 020 (4 984), mikä on 72,6 % (69,9) koko henkilöstön lukumäärästä. Stockmann-konsernin henkilökunnasta 91 % (91) oli naisia ja 9 % (9) miehiä.

Konsernin palkkakulut olivat 163,3 miljoonaa euroa vuonna 2019, kun ne vuonna 2018 olivat 172,3 miljoonaa euroa. Työsuhdeetuuksista aiheutuneet kulut olivat yhteensä 211,1 miljoonaa euroa (222,0) eli 22,0 % (21,8) liikevaihdosta.

Vuosi oli henkilöstöllemme vaativa, sillä yhtiössä siirryttiin uuteen toimintarakenteeseen, ja kesällä käydyt yhteistoimintaneuvottelut koskivat noin 1600 työntekijää Suomessa, ja toivat muutoksia työsuhteiden ehtoihin ja johtivat noin 150 työpaikan vähentämiseen, pääasiassa irtisanomisina.

Vuonna 2019 Stockmann uudisti henkilöstökyselymallinsa ja otti käyttöön Stockmannstaff -barometrin, joka mahdollistaa henkilöstökokemuksen mittaamisen tulosten tehokkaan hyödyntämisen ja prosessien kehittämisen sekä syvemmän ja aktiivisemmän henkilöstön kuulemisen.

### Asiakkaat

Stockmann käy jatkuvaa vuoropuhelua asiakkaidensa kanssa, jotta se voi ylläpitää ja kasvattaa asiakastytyväisyyttä. Stockmann panostaa asiakasvuoropuhelun kehittämiseen, toteuttamalla asiakkaille suunnattuja kyselytutkimuksia, asiakaskokemusmittauksia (NPS) ja brändimittauksia. Stockmann osallistuu aktiivisesti keskusteluun sosiaalisessa mediassa ja muissa palautekanavissa ymmärtääkseen paremmin asiakkaiden tarpeita ja odotuksia.

Vuonna 2019 Suomen tavaratalojen NPS-tulos oli 51 (51), kun pitkän aikavälin tavoitetaso on 70. Jotta Stockmann voi inspiroida ja kannustaa asiakkaitaan tekemään vastuullisia valintoja, se kertoo aktiivisesti vastuullisuustyöstään ja valikoimansa vastuullisista vaihtoehdoista ja osallistuu säännöllisesti vastuullisuus- ja hyväntekeväisyysprojekteihin. Vastuullisuusasiat on tuotu osaksi asiakaskokemuksen mittausta. Vuonna 2019 Suomen tavaratalojen vastuullisuustulos oli 3,3 ja Latviassa tulos oli 4,2, kun asiakaskokemuksen vastuullisuudelle on asetettu tavoitetaso 4 asteikolla 1-5.

Stockmann noudattaa toiminnassaan voimassa olevaa kilpailu- ja yksityisyyslainsäädäntöä ja edistää alan vapaata kilpailua. Vuonna 2019 tapahtui yksi Stockmannin asiakkaiden yksityisyysy-densuojaa koskevaa rajoitettu tapaus Virossa. Stockmann raportoiti tapauksesta Viron tietosuojaviranomaisille, jonka päätös oli, että tapaus ei vaadi virallista menettelyä. Lindexillä tapahtui kolme asiakkaiden yksityisyysydensuojaa koskevaa rajoitettua tapausta. Yhdestä tapauksesta Lindex raportoi tietosuojaviranomaiselle, jonka päätös oli, että tapaus ei vaadi virallista menettelyä. Stockmann on asettanut tavoitteeksi, ettei vuositasolla ole yhtään asiakkaiden yksityisyysydensuojaa rikkovia tapauksia.

### Ympäristövastuu

Stockmannin vastuullisuusjohtamisen tavoitteena on vähentää ja ennaltaehkäistä yrityksen liiketoiminnan ympäristövaikutuksia vähentämällä päästöjä, tehostamalla energian ja veden kulutusta sekä lajittelemalla ja kierrättämällä jätteitä. Jatkuvan parannustyön varmistamiseksi Stockmann seuraa tavaratalojen ympäristöjärjestelmän noudattamista ja kehitystä kohti asetettuja ympäristötavoitteita.

Stockmannin Suomen-liiketoiminnoilla on käytössään sertifioitu ISO 14001 -ympäristöjärjestelmä. Ympäristöjärjestelmän toimintatapoja sovelletaan myös Baltian-tavarataloissa. Stockmann-konsernin jätteiden kierrätysaste oli 73 % (73). Stockmann-konsernin kasvihuonepäästöt vuonna 2019 olivat 39 700 tCO<sub>2</sub>e (45 130). Suurin osa päästöistä, noin 70 %, oli peräisin ostetun energian, erityisesti sähkön, tuotannosta. Stockmannin tavoitteena on ollut parantaa tavaratalotoimintojensa energiatehokkuutta 4 %:lla vuodesta 2016 vuoteen 2020 mennessä. Tavoite saavutettiin ja energiatehokkuutta tehostettiin yli 10 %:lla. Jatkotavoitteena on parantaa energiatehokkuutta Suomessa 7,5 %:lla vuodesta 2018 vuoteen 2025 mennessä. Noin 60 % Lindexin käyttämästä sähköstä on uusiutuvista lähteistä. Stockmann raportoi vuosittain hiilidioksidipäästönsä konsernin vastuullisuuskatsauksessa ja kansainvälisessä ilmastomuutoskyselyssä (CDP). Vedenkulutus Stockmannin omissa toiminnoissa on alhaisella tasolla ja toiminnot sijaitsevat paikoissa, joissa veden saatavuudessa ei tällä hetkellä ole ongelmia.

Stockmannin tavoitteena on vähentää omien merkkien tuotteiden ympäristövaikutuksia ja lisätä vastuullisempien materiaalien, kuten luomupuuvillan, kierrätysmateriaalien ja lyocellin käyttöä omien merkkien tuotteissa. Lindexin tavoitteena on ollut vuoden 2020 loppuun mennessä valmistaa 80 % valikoiman vaatteista vastuullisemmista materiaaleista, vastuullisempien prosessien mukaisesti ja vastuullisemmissa tuotantolaitoksissa. Vuonna 2019 65 % (55) Lindexin valikoimasta oli valmistettu vastuullisemmista materiaaleista ja noin 98 % (96) Lindexin käyttämästä puuvillasta oli vastuullisempaa puuvillaa, kuten luomupuuvillaa tai Better Cotton -puuvillaa. 46 % (30) Stockmannin omien merkkien vaatteista oli vuonna 2019 valmistettu vastuullisemmista materiaaleista ja 73 % (65) omien merkkien trikoovaatteista oli valmistettu vastuullisemmasta puuvillasta. Stockmannin tavoitteena on, että vuoteen 2021 mennessä 50 % omien merkkien vaatteista on valmistettu vastuullisemmista materiaaleista ja vastuullisemman puuvillan osuus omien merkkien trikoovaatteissa on 80 %. Raportointivuoden aikana Stockmann liittyi Better Cotton Initiativen jäseneksi ja edistää osana aloitetta kestävämpää puuvillan tuotantoa.

### Vastuullisuusriskit ja niiden hallinta

Stockmann-konsernin merkittävimpien vastuullisuusjohtamiseen liittyvien riskien on tunnistettu liittyvän tuotevalikoiman hankintaketjuihin. Stockmannin tavarataloissa tunnetut kansainväliset ja kotimaiset merkkituotteet muodostavat pääosan tavaratalojen valikoimasta. Näiden tuotteiden tavarantoimittajien

edellytetään sitoutuvan Stockmannin toimintaperiaatteisiin tai osoittamaan sitoumuksensa muihin vastaaviin toimintaperiaatteisiin. Lisäksi Stockmann-tavarataloissa on tarjolla laaja omien merkkien valikoima, ja Lindexillä lähes kaikki myytävät tuotteet ovat omien merkkien tuotteita. Merkittävä osa omien merkkien tuotteista valmistetaan amfori BSCI:n riskimaiksi luokittelemilla alueilla. Omien merkkien hankintaketjujen hallinnassa konserni altistuu erilaisille riskeille, jotka liittyvät esimerkiksi hankintaketjujen jäljitettävyyteen ja läpinäkyvyyteen, ihmisoikeuksien ja työelämän oikeuksien toteutumiseen sekä tuotannon ja raaka-aineiden ympäristövaikutuksiin.

Stockmann hallitsee riskejä vastuullisilla ostokäytännöillä, vaikiintuneilla toimintaperiaateilla ja riskienhallintamenetelmillä, ja riskejä seurataan vastuullisuusstrategian ja hyvän hallintotavan mukaisesti. Kaikilta konsernin omien merkkien tavarantoimittajilta edellytetään sitoutumista Stockmannin tavarantoimittajien toimintaperiaatteisiin, jotka perustuvat amfori BSCI:n 11 työelämän perusoikeuksista koostuviin toimintaperiaatteisiin, tai muuhun vastaavaan sitoumukseen. Stockmann-konsernilla on ostokonttoreita viidessä päätuotantopaikassa. Konttoreissa työskentelee paikallinen henkilöstö, joka valvoo tuotteiden laatua ja toimintaperiaatteiden noudattamista. Riskimaissa toimittajien tehtäisiin tehdään myös kolmannen osapuolen toimesta vastuullisuusauditointeja.

Muut tunnistetut konsernin liiketoimintaan liittyvät vastuullisuusriskit liittyvät henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin, tuoteturvallisuuteen ja ympäristötietoisuuteen. Näiden alueiden riskeihin vastaamatta jättäminen voi vaikuttaa konsernin julkisuuskuvaan ja luotettavuuteen. Avoin vuoropuhelu ja yhteistyö konsernin sidosryhmien kanssa sekä läpinäkyvä vastuullisuusviestintä ovat keskeinen osa Stockmannin riskienhallintaa.

## RISKITEKIJÄT

Stockmann on altis toimintaympäristöstä, yhtiön omasta toiminnasta ja taloudellisista tekijöistä aiheutuville riskeille.

Yleinen taloustilanne vaikuttaa kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan kaikilla Stockmannin markkina-alueilla. Kuluttajien ostokäyttäytymiseen vaikuttavat myös digitalisaatio, lisääntyvä kilpailu ja muuttuvat kulutustavat. Myös nopeat ja odottamattomat muutokset markkinoilla voivat vaikuttaa sekä rahoitusmarkkinoiden että kuluttajien käyttäytymiseen. Kuluttajien ostovoimaan ja käyttäytymiseen liittyvät epävarmuustekijät nähdään ensisijaisina riskeinä, jotka voivat vaikuttaa Stockmannin toimintaan vuonna 2020.

Heikko toimintaympäristö voi vaikuttaa myös Stockmannin vuokralaisten toimintaan ja tämän myötä sillä voi olla negatiivinen vaikutus vuokratuloihin ja Stockmannin kiinteistöjen vuokrausteeseen. Näillä tekijöillä, erityisesti jos ne liittyvät kiinteistöjen suurimpiin vuokralaisiin, voi olla vaikutusta kiinteistöjen käypään arvoon.

Stockmannin liiketoimintaan vaikuttavat sesonkivaihtelut vuoden aikana. Ensimmäisen vuosineljänneksen liikevaihto on tyypillisesti matalalla tasolla ja neljännen vuosineljänneksen liikevaihto korkeammalla tasolla. Muodin osuus konsernin liikevaihdosta on noin 80 %. Tuotteiden lyhyt elinkaari ja riippuvuus trendeistä, muodin kausiluonteisuus ja alttius säätilan tavanomaisesta poikkeaville muutoksille ovat olennainen osa muotikauppaa. Näillä tekijöillä voi olla vaikutusta konsernin liikevaihtoon ja myyntikatteeseen. Vähittäiskaupan alalla tuotteen arvoketjuun raaka-aineista asiakkaalle kuuluu useita vaiheita ja ne sisältävät riskejä liittyen ihmisoikeuksien toteutumiseen,



hyviin työoloihin ja muihin vaatimuksiin, jotka on määritelty Stockmannin toimintaperiaatteissa (Code of Conduct) ja muissa ohjeistuksissa. Toimitusketjun vastuullinen hallinta ja luonnonvarojen kestävä käyttö on tärkeää konsernin brändeille, jotta Stockmann voi säilyttää asiakkaiden luottamuksen.

Tuotantoon liittyvät riskit voivat johtua epätavallisista tilanteista, kuten epidemian puhkeamisesta, lakoista, poliittisesta epävarmuudesta tai konflikteista, jotka voivat pysäyttää tai aiheuttaa viivästyksiä tuotteiden tuotannossa tai toimittamisessa, mikä puolestaan voi vaikuttaa liiketoimintaan negatiivisesti.

Konsernin liiketoiminta perustuu joustavasti toimivaan logistiikkaan ja tehokkaisuuteen tavara- ja informaatiovirtoihin. Viiveet ja häiriöt tavara- tai tietoliikenteessä ja logistiikkakumppaneihin liittyvät epävarmuudet voivat haitata liiketoimintaa. Näitä operatiivisia riskejä pyritään hallitsemaan kehittämällä tarkoituksenmukaisia varajärjestelmiä ja vaihtoehtoisia toimintatapoja sekä panostamalla tietojärjestelmien häiriöttömään toimintaan. Operatiivisia riskejä katetaan myös vakuutuksilla.

Konsernin liikevaihtoon, tulokseen ja taseeseen vaikuttavat valuuttakurssien muutokset konsernin raportointivaluutan euron, Ruotsin kruunun, Norjan kruunun, Yhdysvaltojen dollarin ja eräiden muiden valuuttojen välillä. Valuuttakurssien vaihtelut voivat vaikuttaa yhtiön liiketoimintaan. Konsernin velkojen suuren määrän ja siten korkeiden korkokulujen takia rahoitusriskit, jotka aiheutuvat erityisesti korkotasojen vaihtelusta, sekä jällenerahoitukseen, rahoitussopimusten kovenanttien rikkomiseen ja maksuvalmiuteen liittyvät riskit voivat vaikuttaa yhtiön taloudelliseen asemaan. Korkotason vaihtelut voivat myös vaikuttaa liikearvoon ja tuottovaatimuksiin, jotka liittyvät konsernin omistamiin kiinteistöihin ja näiden käypiin arvoihin. Rahoitusriskejä hallinnoidaan hallituksen vahvistaman riskipolitiikan mukaisesti.

## VUODEN 2020 NÄKYMÄT

Maa- ja maailmantalouden epävarmuustekijöiden odotetaan säilyvän vuoden 2020 ajan. Vuonna 2020 bruttokansantuotteen odotetaan kasvavan maltillisesti Stockmannin päämarkkinoilla. Vähittäiskauppamarkkinoiden odotetaan jatkuvan haastavana kuluttajatottumusten muutosten ja kasvavan kilpailun sekä kuluttajien kohtalaisen luottamusindikaattorin vuoksi.

Stockmannin uudistusohjelma jatkuu koko vuoden 2020. Lindex jatkaa tehokkuuden lisäämistä ja etsii uusia kasvumahdollisuuksia.

Investointihankkeita tarkastellaan ja niistä tehdään päätöksiä pitkin vuotta. Suunniteltujen investointien arvioidaan olevan noin 45 miljoonaa euroa.

## TULOSENNUSTE VUODELLE 2020

Stockmann arvioi konsernin liikevoiton kasvavan selvästi vuonna 2020 (2019: 13,3 miljoonaa euroa).

## SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Stockmann julkaisee erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä vuodelta 2019 Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisesti. Selvitys julkaistaan viikolla 9.

Helsingissä 12.2.2020

STOCKMANN Oyj Abp  
Hallitus

# Tunnuslukuja

		2019	2018	2017	2016	2015
Liikevaihto *)	milj. euroa	960,4	1 018,8	1 055,9	1 175,7	1 434,8
Myyntikate *)	milj. euroa	540,9	580,1	588,8	655,4	725,4
Suhteellinen myyntikate *)	%	56,3	56,9	55,8	55,7	50,6
Käyttökate (EBITDA) *)	milj. euroa	153,0	76,0	67,6	85,6	19,3
Oikaisut käyttökatteeseen (EBITDA) *)	milj. euroa	-15,6	-8,4	-5,6	-2,6	-24,0
Oikaistu käyttökate (EBITDA) *)	milj. euroa	168,6	84,3	73,2	88,2	43,4
Liiketulos *)	milj. euroa	13,3	-5,0	-148,4	28,3	-52,5
Osuus liikevaihdosta *)	%	1,4	-0,5	-14,1	2,4	-3,7
Oikaisut liiketulokseen *)	milj. euroa	-15,6	-33,4	-160,6	-2,6	-24,0
Oikaistu liiketulos (EBIT) *)	milj. euroa	29,0	28,4	12,3	30,9	-28,5
Tilikauden tulos	milj. euroa	-54,3	-45,2	-209,4	-3,2	-175,0
Osakepääoma	milj. euroa	144,1	144,1	144,1	144,1	144,1
A-osakkeet	milj. euroa	61,1	61,1	61,1	61,1	61,2
B-osakkeet	milj. euroa	83,0	83,0	83,0	83,0	82,9
Oman pääoman tuotto	%	-6,6	-5,2	-21,3	-0,3	-19,4
Sijoitetun pääoman tuotto	%	0,9	-0,4	-9,1	1,8	-7,6
Sijoitettu pääoma	milj. euroa	1 587,2	1 540,1	1 745,4	1 836,1	1 740,4
Pääoman kiertonopeus		0,6	0,7	0,7	0,6	0,9
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus		2,9	3,1	3,4	3,4	4,8
Omavaraisuusaste	%	38,1	46,2	43,0	48,3	46,1
Nettovelkaantumisaste	%	112,4	64,5	83,8	68,3	72,1
Investoinnit	milj. euroa	33,8	29,3	34,7	44,2	53,4
Osuus liikevaihdosta *)	%	3,5	2,9	3,3	3,8	3,7
Korollinen nettovelka	milj. euroa	900,2	543,3	739,4	736,4	753,6
Korollinen nettovelka / EBITDA	milj. euroa	5,9	7,2	10,9	8,6	39,0
Taseen loppusumma	milj. euroa	2 103,2	1 827,9	2 061,4	2 241,2	2 273,9
Henkilöstökulut *)	milj. euroa	211,1	222,0	236,2	270,4	321,5
Henkilöstö keskimäärin *)	hlöä	7 002	7 241	7 360	8 164	10 762
Henkilöstö keskimäärin kokoaikaiseksi muutettuna *)	hlöä	4 891	5 299	5 426	5 960	7 643
Liikevaihto/henkilö *)	euroa	137,2	140,7	143,5	144,0	133,3

IFRS 16 on vaikuttanut merkittävästi tiettyjen tunnuslukujen vertailukelpoisuuteen.

\*) jatkuvat toiminnot

Stockmann Herkku Suomessa on raportoitu lopetettuina toimintoina 31.12.2018 ja 31.12.2017 päättyneeltä tilikaudelta, vertailuvuosi 2016 on oikaistu vastaavasti.

Venäjän tavarataloliiketoiminta on raportoitu lopetettuina toimintoina 31.12.2016 ja 31.12.2015 päättyneiltä tilikausilta, vertailuvuosi 2014 on oikaistu vastaavasti.

# Osakekohtaiset tunnusluvut

		2019	2018	2017	2016	2015
Osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot	euroa	<b>-0,84</b>	-0,68	-2,82	-0,18	-1,24
Osakekohtainen tulos, lopetetut toiminnot	euroa		-0,02	-0,16	0,06	-1,20
Osakekohtainen tulos (laimentamaton ja laimennettu)	euroa	<b>-0,84</b>	-0,70	-2,98	-0,12	-2,43
Liiketoiminnan rahavirta/osake, osakeantikorjattu	euroa	<b>1,42</b>	1,15	0,26	0,58	0,24
Oma pääoma/osake	euroa	<b>11,12</b>	11,71	12,29	14,99	14,53
Osinko/osake*	euroa					
Osinko tuloksesta*	%					
Osakkeiden P/E luku						
A-osake		<b>-2,7</b>	-2,9	-1,5	-60,4	-2,6
B-osake		<b>-2,4</b>	-2,7	-1,5	-60,2	-2,6
Päätöskurssi 31.12.	euroa					
A-osake		<b>2,26</b>	2,00	4,60	7,09	6,22
B-osake		<b>2,06</b>	1,92	4,35	7,06	6,25
Tilikauden ylin kurssi	euroa					
A-osake		<b>3,16</b>	5,64	8,20	7,55	8,00
B-osake		<b>2,74</b>	5,13	8,00	7,31	8,41
Tilikauden alin kurssi	euroa					
A-osake		<b>1,90</b>	1,84	4,22	5,26	5,94
B-osake		<b>1,78</b>	1,65	4,05	5,06	5,98
Tilikauden keskipörssi	euroa					
A-osake		<b>2,41</b>	2,53	5,29	5,97	6,86
B-osake		<b>2,12</b>	3,31	6,19	6,33	7,10
Osakkeiden vaihto	1 000 kpl					
A-osake		<b>1 281</b>	3 875	1 996	2 791	2 188
B-osake		<b>13 127</b>	13 952	13 664	12 231	14 615
Osakkeiden vaihto	%					
A-osake		<b>4,2</b>	12,7	6,5	9,1	7,2
B-osake		<b>31,6</b>	33,6	32,9	29,5	35,2
Osakekannan markkina-arvo 31.12.	milj. euroa	<b>154,5</b>	140,8	321,0	509,6	449,4
Osakkeiden lukumäärä 31.12.	1 000 kpl					
A-osake		<b>72 049</b>	72 049	72 049	72 049	72 049
B-osake		<b>41 518</b>	41 518	41 518	41 518	41 495
Osakkeiden lukumäärä, painotettu keskiarvo	1 000 kpl					
A-osake		<b>72 049</b>	72 049	72 049	72 049	72 049
B-osake		<b>41 518</b>	41 518	41 518	41 515	41 459
Osakkeenomistajien lukumäärä 31.12.		<b>43 394</b>	44 396	46 672	49 813	52 415

\*) Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta.

## Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Stockmann käyttää raportoinnissaan Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (ESMA) antamien ohjeiden mukaisesti vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka kuvaavat paremmin toiminnallista tulosta ja helpottavat tilikausien välistä vertailua

	2019	2018	2017	2016	2015
milj. euroa					
<b>Oikaistu käyttökate (EBITDA)</b>	<b>168,6</b>	<b>84,3</b>	<b>73,2</b>	<b>88,2</b>	<b>43,4</b>
Oikaisut käyttökatteeseen (EBITDA)					
Uudelleenjärjestelyt	-15,2	-3,3	-9,6	-2,6	-1,1
Sijoituskiinteistöjen käypien arvojen voitot ja tappiot			4,0		
Kiinteistöjen myyntivoitot	-0,4	6,8			
Tappiot liiketoimintamyynneistä					-22,9
Myytäväinä olevien varojen arvonokaisu	0,0	-11,9			
Oikaisut yhteensä	-15,6	-8,4	-5,6	-2,6	-24,0
<b>Käyttökate (EBITDA)</b>	<b>153,0</b>	<b>76,0</b>	<b>67,6</b>	<b>85,6</b>	<b>19,3</b>
<b>Oikaistu liike-tulos (EBIT)</b>	<b>29,0</b>	<b>28,4</b>	<b>12,3</b>	<b>30,9</b>	<b>-28,5</b>
Oikaisut liike-tulokseen (EBIT)					
Liikearvon arvonalentuminen	0,0	-25,0	-150,0		
Uudelleenjärjestelyt	-15,2	-3,3	-14,6	-2,6	-1,1
Sijoituskiinteistöjen käypien arvojen voitot ja tappiot			4,0		
Kiinteistöjen myyntivoitot	-0,4	6,8			
Tappiot liiketoimintamyynneistä					-22,9
Myytäväinä olevien varojen arvonokaisu	0,0	-11,9			
Oikaisut yhteensä	-15,6	-33,4	-160,6	-2,6	-24,0
<b>Liike-tulos (EBIT)</b>	<b>13,3</b>	<b>-5,0</b>	<b>-148,4</b>	<b>28,3</b>	<b>-52,5</b>

# Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

## IFRS:n mukaiset tunnusluvut

Tulos jatkuvista toiminnoista/osake	emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos jatkuvista toiminnoista – verovaikutuksella oikaistu hybridilainan korko / osakkeiden keskimääräinen lukumäärä
Tulos lopetetuista toiminnoista/osake	emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista – verovaikutuksella oikaistu hybridilainan korko / osakkeiden keskimääräinen lukumäärä
Tulos/osake	emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos – verovaikutuksella oikaistu hybridilainan korko / osakkeiden keskimääräinen lukumäärä

## Vaihtoehtoiset tunnusluvut

Myyntikate	liikevaihto – aineiden ja tarvikkeiden käyttö
Suhteellinen myyntikate	myyntikate / liikevaihto x 100
Käyttökate (EBITDA)	liiketulos + poistot ja arvonalentumiset
Oikaistu käyttökate (EBITDA)	käyttökate (EBITDA) – oikaisuerät, katso vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Oikaistu liiketulos	liiketulos – oikaisuerät, katso vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät
Oman pääoman tuotto, %	tilikauden tulos / oma pääoma yhteensä (keskimäärin vuoden aikana) x 100
Sijoitetun pääoman tuotto, %	tulos ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut / sijoitettu pääoma x 100
Sijoitettu pääoma	taseen loppusumma - laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)
Pääoman kiertonopeus	liikevaihto / taseen loppusumma - laskennallinen verovelka ja muut korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)
Vaihto-omaisuuden kiertonopeus	365 / vaihto-omaisuuden kiertoaika
Omavaraisuusaste, %	oma pääoma yhteensä / taseen loppusumma - saadut ennakot x 100
Nettovelkaantumisaste, %	korollinen vieras pääoma - rahavarat - korolliset saamiset / oma pääoma yhteensä x 100
Korollinen nettovelka	korollinen vieras pääoma - rahavarat - korolliset saamiset

## Osakekohtaiset tunnusluvut

Oma pääoma/osake	emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma / osakkeiden lukumäärä tilinpäätöspäivänä
Liiketoiminnan rahavirta/osake	liiketoiminnan rahavirta / osakkeiden keskimääräinen lukumäärä ilman yhtiön omistamia omia osakkeita
Osakkeiden P/E luku	pörssikurssi tilinpäätöspäivänä / tulos/osake
Osakkeiden vaihto	osakkeiden kappalemääräinen vaihto tilikauden aikana
Osakekannan markkina-arvo	osakkeiden lukumäärä kerrottuna tilinpäätöspäivän pörssikurssilla osakelajeittain

## Osakkeet ja osakepääoma

Stockmann Oyj Abp:n osakepääoma jakautuu A- ja B-osakkeisiin. A-sarjan osakkeella on kymmenen ääntä ja B-sarjan osakkeella yksi ääni. Molempien sarjojen osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa osakkeelta, ja molemmilla on oikeus yhtä suureen osinkoon.

Yhtiön osakkeet ovat arvo-osuusjärjestelmässä sekä kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsingin pörssissä. A-osakkeen kaupankäyntitunnus on STCAS ja B-osakkeen STCBV. Yhtiöllä oli 31.12.2019 rekisteröityjä osakkeenomistajia 43 394 (44 396 osakkeenomistajaa 31.12.2018).

Stockmannin osakekannan markkina-arvo 31.12.2019 oli 154,5 miljoonaa euroa (140,8 miljoonaa euroa 31.12.2018).

### Osakemäärät 31.12.2019

		Osakkeen- omistajat	Osuus osakkeista	Osuus äänistä
	kpl	%	%	%
1-100	28 587	65,9	1,5	0,6
101-1000	11 979	27,6	5,8	4,3
1001-10000	2 565	5,9	9,6	6,0
10001-100000	221	0,5	7,6	4,0
100001-1000000	31	0,1	14,0	13,7
1000001-	11		61,5	71,4
Yhteensä	43 394	100,0	100,0	100,0

### Omistajaryhmät 31.12.2019

		Osakkeen- omistajat	Osuus osakkeista	Osuus äänistä
	kpl	%	%	%
Yksityishenkilöt	42 255	97,4	25,0	21,7
Yritykset	714	1,6	19,4	20,5
Säätiöt ja yhdistykset	220	0,5	45,3	55,2
Hallintarekisteröidyt (sis. ulkomaiset omistajat)	180	0,4	8,2	2,1
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	25	0,1	2,0	0,5
Rekisteröimättömät osakkeet			0,1	
Yhteensä	43 394	100,0	100,0	100,0

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2019	Osuus	Osuus
	osakkeista	äänistä
	%	%
1 Föreningen Konstsamfundet-ryhmä	13,6	21,8
2 Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	9,8	5,6
3 HC Holding Oy Ab	8,5	10,0
4 Svenska Litteratursällskapet i Finland	7,6	15,8
5 Niemistö Kari	5,8	9,4
6 Etola-yhtiöt	4,2	6,1
7 Valtion Eläkerahasto	2,3	0,5
8 Folkhälsan Samfundet i Svenska Finland	2,2	2,7
9 Jenny ja Antti Wihurin rahasto	1,9	2,1
10 Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1,7	0,8
11 Folkhälsan i Svenska Finland rf Inez och Julius Polins Fond	1,5	0,8
12 Wilhelm och Else Stockmanns Stiftelse	1,0	2,2
13 Sr Säästöpankki Pienyhtiöt	0,8	0,2
14 Sr Säästöpankki Itämeri	0,8	0,2
15 Helene och Walter Grönqvists Stiftelse	0,7	1,5
16 Sr VISIO Allocator	0,7	0,2
17 William Thuring's Stiftelse	0,4	0,7
18 Sr Taaleritehdas Arvo Markka Osake	0,4	0,1
19 Turun Kaupunki	0,4	0,1
20 Turun Kaupungin Vahinkorahasto	0,4	0,1
Muut	35,2	19,4
Yhteensä	100,0	100,0



## KONSERNIN TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2019	1.1.–31.12.2018
Jatkuvat toiminnot			
<b>LIIEKVAIHTO</b>	2.2	<b>960,4</b>	1 018,8
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	<b>0,0</b>	7,0
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset	2.2, 3.4		-0,3
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	2.3	<b>-419,5</b>	-438,7
Palkat ja työsuhte-etuuksista aiheutuneet kulut	2.5, 5.5	<b>-211,1</b>	-222,0
Poistot ja arvonalentumiset	3	<b>-139,6</b>	-80,9
Liiketoiminnan muut kulut	2.6	<b>-176,9</b>	-288,9
<b>Kulut yhteensä</b>		<b>-947,1</b>	-1 030,5
<b>LIIEKVOITTO/-TAPPIO</b>		<b>13,3</b>	-5,0
Rahoitustuotot	2.1	<b>1,1</b>	0,6
Rahoituskulut	4.1	<b>-53,7</b>	-35,3
<b>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</b>	4.1	<b>-52,7</b>	-34,6
<b>VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA</b>		<b>-39,3</b>	-39,6
Tuloverot	2.7	<b>-14,9</b>	-4,2
<b>TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO, JATKUVAT TOIMINNOT</b>		<b>-54,3</b>	-43,7
Voitto/tappio lopetuista toiminnoista	5.1		-1,4
<b>TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO</b>		<b>-54,3</b>	-45,2
<b>Tilikauden voiton/tappion jakautuminen:</b>			
Emoyhtiön osakkeenomistajille		<b>-54,3</b>	-45,2
<b>Osakekohtainen tulos, EUR:</b>	4.13		
Jatkuvista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)		<b>-0,84</b>	-0,68
Lopetuista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)			-0,02
Tilikauden tuloksesta (laimentamaton ja laimennettu)		<b>-0,84</b>	-0,70

## KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

Milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2019	1.1.–31.12.2018
<b>TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO</b>		-54,3	-45,2
<b>Muut laajan tuloksen erät:</b>			
<b>Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi</b>			
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16) ennen veroja		5,1	8,7
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16), verovaikutus	2.7, 4.12	-1,0	-1,7
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16) verojen jälkeen		4,1	6,9
<b>Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi</b>			
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä ennen veroja		-5,8	2,8
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä verojen jälkeen	2.7, 4.12	-5,8	2,8
Rahavirran suojaus ennen veroja		-1,7	0,6
Rahavirran suojaus, verovaikutus			-0,1
Rahavirran suojaus verojen jälkeen	2.7, 4.12	-1,7	0,5
<b>Muut laajan tuloksen erät, netto</b>		<b>-3,5</b>	10,3
<b>TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ</b>		<b>-57,7</b>	-34,9
<b>Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:</b>			
Emoyhtiön osakkeenomistajille, jatkuvat toiminnot		-57,7	-33,5
Emoyhtiön osakkeenomistajille, lopetetut toiminnot			-1,4

## KONSERNITASE

Milj. euroa	Liitetieto	31.12.2019	31.12.2018
<b>Milj. euroa</b>			
<b>VARAT</b>			
<b>PITKÄAIKAISET VARAT</b>			
<b>Aineettomat hyödykkeet</b>			
Liikearvo		506,6	516,1
Tavaramerkki		87,0	88,7
Aineettomat oikeudet		39,0	39,6
Muut aineettomat hyödykkeet		1,8	2,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		2,6	0,9
<b>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</b>	3.2	<b>637,0</b>	647,5
<b>Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet</b>			
Maa- ja vesialueet		100,6	102,5
Rakennukset ja rakennelmat		567,1	578,5
Koneet ja kalusto		55,4	64,1
Vuokrahuoneiston perusparannusmenot		4,9	5,1
Käyttöoikeusomaisuuserät		485,7	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		5,6	0,8
<b>Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet yhteensä</b>	3.3	<b>1 219,3</b>	751,1
Sijoituskiinteistöt	3.4	0,5	0,5
Pitkäaikaiset saamiset	4.10, 4.11	0,4	0,6
Pitkäaikaiset vuokrasopimussaamiset	4.10	15,7	
Muut sijoitukset	4.10	0,3	0,3
Laskennalliset verosaamiset	2.8	16,3	14,7
<b>PITKÄAIKAISET VARAT YHTEENSÄ</b>		<b>1 889,4</b>	1 414,7
<b>LYHYTAIKAISET VARAT</b>			
<b>Vaihto-omaisuus</b>	2.4	<b>145,8</b>	141,9
<b>Lyhytaikaiset saamiset</b>			
Korolliset saamiset		0,1	0,8
Vuokrasopimussaamiset		1,3	
Tuloverosaamiset		4,6	7,8
Korottomat saamiset		37,1	43,7
<b>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</b>	4.3	<b>43,0</b>	52,2
<b>Rahavarat</b>	4.4	<b>24,9</b>	43,4
<b>LYHYTAIKAISET VARAT YHTEENSÄ</b>		<b>213,7</b>	237,6
<b>MYYTÄVÄNÄ OLEVAT VARAT</b>	5.1		175,7
<b>VARAT YHTEENSÄ</b>		<b>2 103,2</b>	1 827,9
<b>Milj. euroa</b>			
<b>OMA PÄÄOMA JA VELAT</b>			
<b>OMA PÄÄOMA</b>			
Osakepääoma		144,1	144,1
Ylikurssirahasto		186,1	186,1
Uudelleenarvostusrahasto		329,0	358,2
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		250,4	250,4
Muut rahastot		42,5	44,2
Muuntoerot		-17,5	-11,6
Kertyneet voittovarot		-239,6	-212,1
Hybridilaina		105,8	84,3
<b>Emoyhtiön omistajien oman pääoman osuus</b>	4.12	<b>800,9</b>	843,7
<b>OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ</b>		<b>800,9</b>	843,7
<b>PITKÄAIKAISET VELAT</b>			
Laskennalliset verovelat	2.8	125,4	128,3
Pitkäaikaiset korolliset rahoitusvelat	4.5	364,5	359,9
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	4.5	438,6	
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma ja pitkäaikaiset varaukset	4.9, 4.10, 5.3	1,6	17,5
<b>PITKÄAIKAISET VELAT YHTEENSÄ</b>		<b>930,0</b>	505,7
<b>LYHYTAIKAISET VELAT</b>			
Lyhytaikaiset korolliset rahoitusvelat	4.6	47,8	227,9
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	4.6	91,2	
<b>Lyhytaikaiset korottomat velat</b>			
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	4.6, 4.9	194,6	190,1
Tuloverovelat	4.6	37,4	20,9
Lyhytaikaiset varaukset	5.3	1,1	5,0
<b>Lyhytaikaiset korottomat velat yhteensä</b>		<b>233,2</b>	215,9
<b>LYHYTAIKAISET VELAT YHTEENSÄ</b>		<b>372,2</b>	443,8
<b>MYYTÄVÄNÄ OLEVIIN VAROIHIN LIITTYVÄT VELAT</b>	5.1		34,7
<b>VELAT YHTEENSÄ</b>		<b>1 302,3</b>	984,3
<b>OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ</b>		<b>2 103,2</b>	1 827,9

## KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

Milj. euroa	Liitetieto	1.1.–31.12.2019	1.1.–31.12.2018
<b>LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA</b>			
Tilikauden voitto/tappio		-54,3	-45,2
<b>Oikaisut:</b>			
Poistot ja arvonalentumiset		139,6	80,9
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja -tappiot (+)		0,7	5,6
Korkokulut ja muut rahoituskulut		53,7	35,3
Korkotuotot		-1,1	-0,6
Tuloverot		14,9	4,2
Muut oikaisut		-1,2	-3,0
<b>Käyttöpääoman muutokset:</b>			
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)		-5,3	16,3
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)		8,0	11,9
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		-0,2	10,5
Maksetut korot		-52,1	-24,4
Saadut korot liiketoiminnasta		1,1	0,6
Muut rahoituserät liiketoiminnasta		-1,4	
Maksetut verot liiketoiminnasta		-0,3	-9,2
<b>Liiketoiminnan nettorahavirta</b>		<b>102,3</b>	<b>82,9</b>
<b>INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</b>			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-33,9	-28,1
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		139,7	122,5
Nettosijoituksen ja sisäisen lainan suojauksen kurssivoitto*		11,1	31,6
<b>Investointien nettorahavirta</b>		<b>116,8</b>	<b>126,0</b>
<b>RAHOITUKSEN RAHAVIRTA</b>			
Hybridilainan liikkeeseen laskusta saadut maksut		21,5	
Lyhytaikaisten lainojen nostot		45,4	79,9
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-226,9	-249,1
Pitkäaikaisten lainojen nostot		166,7	215,0
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-165,1	-213,8
Vuokarasopimusvelkojen takaisinmaksut		-73,9	
Hybridilainan korko		-6,6	-6,6
<b>Rahoituksen nettorahavirta</b>		<b>-238,8</b>	<b>-174,6</b>
<b>RAHAVAROJEN MUUTOS</b>			
Rahavarat tilikauden alussa		43,4	21,0
Luotollinen shekkitali		-0,4	-12,2
<b>Rahavarat tilikauden alussa</b>		<b>43,0</b>	<b>8,8</b>
Rahavarojen muutos		-19,8	34,3
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-0,6	-0,1
Rahavarat tilikauden lopussa		24,9	43,4
Luotollinen shekkitali		-2,3	-0,4
<b>Rahavarat tilikauden lopussa</b>	4,4	<b>22,7</b>	<b>43,0</b>

\*Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen ja sisäisen lainan suojaukseen liittyvä realisoitunut kurssivoitto

## LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikursisirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Hybridilaina	Yhteensä
<b>OMA PÄÄOMA 1.1.2018</b>	144,1	186,1	418,6	-0,1	250,4	43,8	-14,5	-227,6	800,8	84,3	<b>885,1</b>
Tilikauden voitto/tappio								-45,2	-45,2		<b>-45,2</b>
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16)			6,9						6,9		<b>6,9</b>
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä 2)							2,8		2,8		<b>2,8</b>
Rahavirran suojaus 2)				0,5					0,5		<b>0,5</b>
<b>Laaja tulos yhteensä, netto</b>			6,9	0,5			2,8	-45,2	-34,9		<b>-34,9</b>
Uudelleenarvostetun omaisuuden myynti			-58,4					58,4			
Hybridilainan koron maksu								-6,6	-6,6		<b>-6,6</b>
Muut muutokset 1)			-8,9					8,9			
<b>Muut oman pääoman muutokset yhteensä</b>			-67,3					60,7	-6,6		<b>-6,6</b>
<b>OMA PÄÄOMA 31.12.2018</b>	144,1	186,1	358,2	0,4	250,4	43,8	-11,6	-212,1	759,4	84,3	<b>843,7</b>

Milj. euroa	Osakepääoma	Ylikursisirahasto	Uudelleenarvostus- rahasto	Suojausinstrumenttien rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muut rahastot	Muuntoero	Kertyneet voittovarot	Yhteensä	Hybridilaina	Yhteensä
<b>OMA PÄÄOMA 1.1.2019</b>	144,1	186,1	358,2	0,4	250,4	43,8	-11,6	-212,1	759,4	84,3	<b>843,7</b>
Tilikauden voitto/tappio								-54,3	-54,3		<b>-54,3</b>
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden uudelleenarvostus (IAS 16)			4,1						4,1		<b>4,1</b>
Muuntoerot ulkomaisista yksiköistä 2)							-5,8		-5,8		<b>-5,8</b>
Rahavirran suojaus 2)				-1,7					-1,7		<b>-1,7</b>
<b>Laaja tulos yhteensä, netto</b>			4,1	-1,7			-5,8	-54,3	-57,7		<b>-57,7</b>
Hybridilainan nosto										22,2	<b>22,2</b>
Hybridilainan kulut										-0,7	<b>-0,7</b>
Uudelleenarvostetun omaisuuden myynti			-24,7					24,7	0,0		<b>0,0</b>
Hybridilainan koron maksu								-6,6	-6,6		<b>-6,6</b>
Muut muutokset 1)			-8,6					8,6	0,0		<b>0,0</b>
<b>Muut oman pääoman muutokset yhteensä</b>			-33,3					26,7	-6,6	21,5	<b>15,0</b>
<b>OMA PÄÄOMA 31.12.2019</b>	144,1	186,1	329,0	-1,3	250,4	43,8	-17,5	-239,6	695,0	105,8	<b>800,9</b>

1) Vuosittainen siirto uudelleenarvostukseen perustuvan ja alkuperäiseen hankintamenuun perustuvan poiston erosta

2) Liitetiedot 2.7, 4.12

## Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1 Yrityksen perustiedot .....	22
1.1 Yleistä .....	22
1.2 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät .....	24
1.3 Yhdistelyperiaatteet .....	24
1.4 Ulkomaan rahan määräiset erät .....	24
1.5 Uusien tai muutettujen IFRS-standardien soveltaminen .....	25
2 Avainluvut.....	25
2.1 Segmenttiraportointi.....	25
2.1.1 Toimintasegmentit.....	25
2.1.2 Tietoa markkina-alueista.....	27
2.2 Liiketoiminnan tuotot .....	27
2.2.1 Tuloustusperiaatteet .....	27
2.2.2 Liiketoiminnan muut tuotot.....	29
2.2.3 Käyvän arvon muutokset.....	29
2.3 Liiketoiminnan myyntikate .....	29
2.4 Vaihto-omaisuus.....	29
2.5 Työsuhde-etuudet.....	30
2.6 Liiketoiminnan muut kulut .....	30
2.7 Tuloverot.....	31
2.8 Laskennalliset verosaamiset ja -velat.....	32
3 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä vuokrasopimukset.....	34
3.1 Poistot ja arvonalentumiset.....	34
3.2 Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet .....	34
3.3 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet .....	37
3.4 Sijoituskiinteistöt .....	41
3.5 Vuokrasopimukset.....	41
4 Pääomarakenne.....	45
4.1 Rahoitustuotot ja -kulut.....	45
4.2 Rahoitusinstrumentit .....	45
4.3 Lyhytaikaiset saamiset .....	46
4.4 Rahavarat.....	47
4.5 Pitkäaikaiset velat, korollinen.....	47
4.6 Lyhytaikaiset velat .....	48
4.7 Täsmäytyslaskelma veloista rahoituksen rahavirrassa.....	48
4.8 Rahoitusriskien hallinta.....	50
4.9 Johdannais sopimukset .....	56
4.10 Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin sekä käypien arvojen ja hierarkkinen luokittelu.....	57
4.11 Netotusjärjestelyn piirissä olevat rahoitusinstrumentit .....	58
4.12 Oma pääoma .....	59
4.13 Osakekohtainen tulos .....	61
4.14 Pääomarakenteen hallinta .....	61
5 Muut liitetiedot.....	62
5.1 Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot.....	62
5.2 Yhteisjärjestelyt.....	63
5.3 Varaukset .....	63
5.4 Vastuusitoumukset .....	64
5.5 Lähipiiritapahtumat.....	65
5.6 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.....	68

# Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

## 1 Yrityksen perustiedot

Konsernin emoyhtiö on suomalainen julkinen osakeyhtiö Stockmann Oyj Abp, jonka kotipaikka on Helsinki ja rekisteröity osoite Aleksanterinkatu 52, 00100 Helsinki. Konsernin päätoimiala on vähittäiskauppa. Emoyhtiön osakkeet on listattu Helsingin pörssissä (Nasdaq Helsinki Oy). Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa [www.stockmangroup.com](http://www.stockmangroup.com) tai emoyhtiöstä.

### 1.1 Yleistä

Stockmannin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti, ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2019 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä IFRIC- ja SIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen, IFRS-säännöksiä täydentävän kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaiset. Tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, jollei laatimisperiaatteissa ole muuta kerrottu. Tilinpäätös esitetään miljoonina euroina.

Stockmann-konserni on soveltanut 1.1.2019 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja ja tulkintoja:

IFRS 16, joka korvasi IAS 17-standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 edellyttää vuokralleottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuveltoitena sekä siihen liittyvän käyttöoikeusomaisuuseränä. Stockmann-konserni sovelsi standardia käyttäen yksinkertaistettua siirtymämenetelmää, jolloin käyttöönottoa edeltäneen vuoden vertailulukuja ei oikaista. Stockmann sovelsi siirtymässä IFRS 16:n helpotuksia olla kirjaamatta taseeseen lyhytaikaisia vuokrasopimuksia, joiden vuokra-aika on 12 kuukautta tai lyhyempi, sekä vuokrasopimuksia, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen. Lisäksi alkuvaiheen menot on jätetty huomioimatta käyttöoikeusomaisuuserän arvostuksessa. Siirtymähetkellä on varauksissa olleilla tappiollisilla sopimuksilla oikaistu käyttöoikeusomaisuuserän arvoa. Vuokra-ajaksi on määritetty ajanjakso, jona vuokrasopimus ei ole purettavissa mukaan lukien vuokrasopimuksen jatkamisoption kattama ajanjakso, jos on kohtuullisen varmaa, että kyseinen optio tullaan käyttämään. Stockmann-konsernissa Lindex käyttää pisteytysjärjestelmää, joka perustuu liikevoittoon, määrittäessään sisällytetäänkö alkuperäisen vuokrajakson pidennys vuokra-aikaan. Liikevoiton osuus liikevaihdosta määritetään ja mitä suurempi osuus on, sitä todennäköisemmin jatkamisoptio tullaan käyttämään. Vuokralle antajien kirjanpitokäsittely säilyi suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena.

IFRS 16 -standardilla on merkittävä vaikutus konsernin varoihin ja velkoihin. Stockmannin taseeseen on kirjattu omaisuuserä ja korollinen velka vuokrasopimuksista, joiden vuokrauskohteina ovat liikehuoneistot, varastot, toimistotilat, autot sekä muut koneet ja laitteet. Standardin soveltamisen alkamisajankohtana vuokrasopimusvelka on kirjattu vuokrasopimusten perusteella maksettavien minimivuokrien nykyarvoon diskontattuna lisäluoton korolla. Keskimääräinen painotettu diskonttauskorke standardin soveltamisen alkamisajankohtana oli Stockmann-konsernissa 5,2%. Käyttöoikeusomaisuuserän hankintameno on sisällytetty vuokrasopimusvelan määrää soveltamisen alkamisajankohtana. Käyttöoikeusomaisuuserät, jotka on siirretty vuokralleottajalle edelleenvuokraussopimuksella, ja jotka on luokiteltu rahoitusleasing-sopimuksiksi, on kirjattu pois käyttöomaisuudesta ja esitetään taseessa nettosijoituksena edelleenvuokraussopimukseen. Standardin soveltamisen alkamisajankohtana 1.1.2019 kirjattu vuokrasopimusvelan ja sitä vastaavan käyttöoikeusomaisuuserän määrä konsernissa oli 552,7 miljoonaa euroa.

IFRS 16 -standardin mukaisella vuokrasopimusten käsittelyllä on merkittävä vaikutus myös konsernin tuloslaskelmaan. Vuokralleottaja ei esitä tuloslaskelmassaan vuokratulua, vaan käyttöoikeusomaisuuserästä vähennetään kauden poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot tulosvaikutteisesti. Vuokralleottaja kirjaa rahoituskuluksi tulosvaikutteisesti sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen vuokrasopimusvelan koron, joka lasketaan vuokrasopimuksen alkamisajankohdan mukaisella diskonttauskorolla, ja vuokratuluksi mahdolliset muuttuvat vuokrat, jotka eivät sisälly vuokrasopimusvelkaan. Rahoitusleasing-sopimuksiksi luokiteltujen edelleenvuokraussopimusten vuokratuottoja ei esitetä tuloslaskelmassa, vaan rahoituserissä esitetään tulosvaikutteisesti korkotuotto nettosijoituksesta edelleenvuokraussopimukseen. Stockmann-konsernissa tilikauden 2019 käyttökate on kasvanut 100,0 miljoonaa euroa, liikevoitto 16,1 miljoonaa euroa ja rahoituskulut 26,1 miljoonaa euroa ja tilikauden nettotulos on pienentynyt 7,9 miljoonaa euroa standardin käyttöönoton seurauksena.

IFRS 16 -standardin käyttöönotolla on vaikutusta myös liiketoiminnan nettorahavirtaan, koska vuokratulot, jotka aikaisemmin vaikuttivat vain liiketoiminnan rahavirtaan, esitetään uuden standardin mukaan vuokrasopimusvelan lyhennyksinä rahoituksen rahavirrassa ja korkokuluna liiketoiminnan rahavirrassa. Tilikaudella 2019 konsernin liiketoiminnan rahavirta on kasvanut 73,9 miljoonaa euroa ja rahoituksen rahavirta on pienentynyt vastaavasti standardin käyttöönoton seurauksena. IFRS 16 -standardilla on olennainen vaikutus myös tiettyihin tunnuslukuihin: uuden standardin vaikutus huomioiden konsernin omavaraisuusaste 31.12.2018 olisi ollut noin 35,4 prosenttia (raportoitu 46,2%) ja nettovelkaantumisaste noin 129,9 prosenttia (raportoitu 64,5%).

Stockmann-konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jonka avulla ylin operatiivinen päätöksentekijä ja konsernin muu johto arvioi toimintasegmenttien toiminnan tuloksellisuutta. IFRS 16 -standardin vaikutusta ei ole kohdistettu toimintasegmenteille johdon sisäisessä raportoinnissa ja siten konsernin segmenttiraportoinnissa IFRS 16 -standardin vaikutus on esitetty täsmätyseränä konsernitilillä.

Vuokrasopimusvelka 1.1.2019 voidaan täsmäyttää vuokravastuisiin 31.12.2018 seuraavasti:

Milj. euroa	
<b>31.12.2018 tilinpäätöksessä raportoidut vuokravastuut</b>	<b>583,6</b>
Diskonntaus käyttäen lisäluoton korkoa	-105,9
Vuokrasopimusten jatkamisoptiot, jotka kohtuullisen varmasti tullaan käyttämään	151,9
Muut kiinteät kulut	-29,4
Alkamattomat vuokrasopimukset, joihin konserni on sitoutunut	-22,1
Lyhytaikaiset vuokrasopimukset	-12,6
Muuttuvat vuokrat	-6,1
Muut erot	-6,7
<b>1.1.2019 kirjattu leasingvelka</b>	<b>552,7</b>

IFRIC 23 Tuloverokäsittelyjä koskeva epävarmuus. Tulkinta selventää kirjanpitoäksittelyä tilanteessa, jossa yhteisön verotuksellinen käsittely odottaa vielä veroviranomaisen hyväksymistä. Olennainen kysymys on arvioida, tuleeko veroviranomainen hyväksymään yhteisön valitseman käsittelyn. Tätä harkittaessa oletetaan, että veroviranomaisella on pääsy kaikkeen asiaan kuuluvaan tietoon arvioidessaan käsittelyä. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 9:ään Ennen eräpäivää tapahtuvaa maksua koskevat ominaisuudet, joihin liittyy negatiivinen korvaus. Muutokset mahdollistavat joidenkin, ennen eräpäivää tapahtuvan maksun mahdollistavien rahoitusinstrumenttien arvostamisen jaksotettuun hankintameno. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset IAS 28:aan Pitkäaikaiset osuudet osakkuus- ja yhteisyryksissä. Muutokset selventävät, että sellaisiin pitkäaikaisiin osuuksiin osakkuus- ja yhteisyryksissä, jotka muodostavat osan nettosijoituksesta osakkuus- tai yhteisyrykseen, sovelletaan IFRS 9-standardia. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset IAS 19:ään Järjestelyn muuttaminen tai supistaminen tai veloitteen täyttäminen. Muutokset koskevat etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden muutoksia, supistuksia ja lakkautuksia. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutoskokoelma 2015–2017. Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat IFRS 3-, IFRS 11-, IAS 12- ja IAS 23 -standardeja. Standardimuutoksilla ei ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

## 1.2 Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Kun konsernitilinpäätös laaditaan kansainvälisen tilinpäätöskäytännön mukaan, joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Toteumat voivat poiketa arvioista ja oletuksista. Tilinpäätöksen sisältämät arviot ja oletukset perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Nämä arviot ja oletukset vaikuttavat taseen omaisuus- ja velkamääriin, esitettyihin ehdollisiin eriin sekä tilikauden tuottoihin ja kuluihin. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa, kun tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovelletaan.

Hallitus on arvioinut kokonaisrahoitustilanteen huolellisesti. Kun tarkastellaan meneillään olevia suunnitelmia, arvioituja operatiivisia rahavirtoja ja käyttö pääoman vahvistamiseen tähtäviä aloitteita, kokonaisanalyysi tukee likviditeetin ja rahoituksen riittävyyttä ja näin ollen tilinpäätöksen laatimista toiminnan jatkuvuuden periaatteen mukaisesti.

Merkittävimmät osa-alueet, joissa johto on käyttänyt harkintaa laatimisperiaatteita soveltaessaan, liittyvät poisto- ja vuokra-aikojen määrittämiseen ja omaisuuserien luokiteltuun myytävänä oleviksi tai lopetettaviksi toiminnoiksi sekä kun hybridilaina on luokiteltu omaksi pääomaksi ja yhteisjärjestelyjä on luokiteltu yhteisiksi toiminnoiksi.

Keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset raportointikauden päättymispäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävimmät riskit konsernin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, koskevat kiinteistöjen käypää arvoa, käyttöoikeusomaisuuserien ja niihin liittyvien vuokrasopimusvelkojen arvoja, vaihto-omaisuuden kysyntää ja kiertonopeutta sekä varauksia ja liikearvon ja Lindex tavaramerkin arvonalentumistestausta. Näistä on annettu tarkemmat selvitykset liitetiedoissa 2.4, 3, ja 5.3.

## 1.3 Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön, Stockmann Oyj Abp:n, sekä kaikki tytäryritykset, joissa emo-yhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 prosentin osuus osakkeiden äänimäärästä tai joissa emoyhtiöllä on muutoin määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni olemalla osallisena yhteisössä altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja se pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yhteisöä koskevaa valtaansa.

Konsernin keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä, jonka mukaan luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteenlaskettuina ylittävät hankitun nettovarallisuuden käyvän arvon. Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat katteet ja sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Tilikauden voitto tai tappio sekä tilikauden laaja tulos jaetaan emoyhtiön omistajille ja määräysvallattomille omistajille. Määräysvallattomien omistajien osuus esitetään omana eränä konsernin omassa pääomassa. Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan, ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Yhteiset järjestelyt, joissa Stockmannilla ja toisella osapuolella on sopimuksen tai yhtiöjärjestyksen perusteella järjestelyyn liittyviä varoja koskevia oikeuksia ja velkoja koskevia velvoitteita, käsitellään yhteisinä toimintoina. Konserniyhtiöiden yhteisen toiminnon kriteerit täyttäviä osuuksia kiinteistöyhtiöissä on käsitelty konsernitilinpäätöksessä yhteisinä toimintoina. Konsernitilinpäätös sisältää Stockmannin osuuden yhteisten toimintojen tuotoista, kuluista ja muun laajan tuloksen eristä sekä varoista ja veloista, siitä päivästä lähtien, jona yhteinen määräysvalta on syntynyt, siihen päivään saakka, kun se päättyy. Stockmann-konsernilla ei ole yhteisyrityksiä eikä osakkuusyrityksiä.

## 1.4 Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämismuoto.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kunkin yrityksen toimintavaluutan määräisinä käyttämällä tapahtumapäivän kurssia. Tilinpäätöshetkellä saamiset ja velat muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin. Muuntamisen aiheuttamat kurssierot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Ulkomaisten konserniyritysten tuloslaskelmat ja muut laajan tuloksen erät on muunnettu euroiksi tilikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Kurssiero, joka johtuu tilikauden tuloksen ja muiden laajan tuloksen erien muuntamisesta tuloslaskelmassa keskikurssin mukaan ja taseessa tilinpäätöspäivän kurssin mukaan, on kirjattu omana



eränään muihin laajan tuloksen eriin. Ulkomaisen yksikön hankinnasta syntyvä liikearvo ja ulkomaalaisen yksikön varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen käypien arvojen oikaisu, joita tehdään ulkomaalaisen yksikön hankinnan yhteydessä, on käsitelty ulkomaisten yksikköjen varoina ja velkoina sekä muunnettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Kun ulkomainen tytäryritys tai yhteisyritys myydään kokonaan tai osittain tai yhteisjärjestelystä luovutaan, kertynyt muuntoero kirjataan tuloslaskelmaan myyntivoiton tai -tappion osaksi.

IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti ennen IFRS-siirtymispäivää kertyneet kumulatiiviset muuntoerot on kirjattu kertyneisiin voittovaroihin.

## 1.5 Uusien tai muutettujen IFRS-standardien soveltaminen

Konserni ottaa käyttöön kunkin standardin, standardimuutoksen ja tulkinnan voimaantulopäivänä, tai jos voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien. IASB on julkistanut seuraavat uudet tai uudistetut standardit ja tulkinnat, joita konserni ei ole vielä soveltanut.

Conceptual Framework for Financial Reporting (Taloudellisen raportoinnin käsitteellinen viitekehys), jota on sovellettava viimeistään 1.1.2020. Viitekehys ei korvaa mitään standardia vaan sitä voidaan käyttää tilanteissa, joissa mikään määrätty standardi ei sovellu ja se auttaa eri osapuolia IFRS:n ymmärtämisessä ja tulkitsemisessä. Viitekehys sisältää tarkennetut määritelmät varoille ja veloille sekä uuden ohjeistuksen arvostamiseen ja taseesta pois kirjaamiseen sekä esittämistapaan ja tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin.

Muutokset IAS 1:een Presentation of Financial Statements ja IAS 8:aan Accounting Policies, Changes in Accounting Estimates and Errors, jota on sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutoksilla tarkennetaan olennaisuuden määritelmää standardeissa. Standardimuutoksella ei odoteta olevan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Muutokset IFRS 3:een Business Combinations, jota on sovellettava liiketoimintojen yhdistämissä, jotka toteutetaan 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla. Muutokset selkeyttävät standardin liitteessä A esitettyjä määritelmiä ja soveltamisohjeita sekä havainnollisia esimerkkejä. Standardimuutoksella ei odoteta olevan vaikutusta konsernitilinpäätökseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muilla tulevilla julkaistuilla uusilla tai uudistetuilla standardeilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Stockmannin konsernitilinpäätökseen.

## 2 Avainluvut

### 2.1 Segmenttiraportointi

#### Laadintaperiaatteet

Konsernin raportoitavat segmentit ovat muotikauppaa harjoittava Lindex ja tavarataloliiketoimintaa harjoittava Stockmann. Stockmann Retail- ja Real Estate -liiketoimintayksiköt, jotka aikaisemmin raportoitiin erikseen, yhdistettiin Stockmann-liiketoimintayksikköön 1.7.2019 alkaen. Segmentit ovat konsernin liiketoimintayksiköitä, joita johdetaan ja seurataan erillisinä yksiköinä ja jotka myyvät erilaisia tuotteita ja palveluita. Konsernin jakamattomat erät sisältävät konsernijohdon, konsernin taloushallinnon ja rahoituksen sekä sisäisen tarkastuksen.

Konsernin esittämä segmentti-informaatio perustuu johdon sisäiseen raportointiin, jossa johdon arvio segmenttien tuloksellisuudesta perustuu segmenttien liikevoiton seurantaan ja jossa varojen ja velkojen arvostusperiaatteet ovat IFRS-säännösten mukaiset. IFRS 16 -standardin vaikutusta ei ole kohdistettu toimintasegmenteille johdon sisäisessä raportoinnissa ja siten konsernin segmenttiraportoinnissa IFRS 16 -standardin vaikutus on esitetty täsmäytyseränä konsernitasolla. Ylin operatiivinen päätöksentekijä, joka säännöllisesti tarkastelee toimintasegmenttien toiminnan tulosta, on konsernin toimitusjohtaja.

#### 2.1.1 Toimintasegmentit

##### Lindex

Muotikaupan myymäläketju Lindexillä on yhteensä 464 myymälää 19 maassa ja verkkokauppa. Lindexin liikeidea on tarjota inspiroivaa muotia sopivaan hintaan. Naistenvaatteissa, alusvaatteissa, lastenvaatteissa ja kosmetiikassa on useita eri konsepteja.

## Stockmann

Stockmannin kahdeksan tavarataloa kolmessa maassa ja Stockmannin verkkokauppa Suomessa tarjoavat laajan ja laadukkaan tuotevalikoiman muodin, kosmetiikan ja kodin tuotealueilla sekä asiantuntevaa ja erinomaista asiakaspalvelua korkeatasoisessa ja kansainvälisessä ostosympäristössä.

<b>Liikevaihto</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Lindex	575,8	589,9
Stockmann*	386,8	429,0
IFRS 16 -vaikutus	-2,1	
<b>Konserni yhteensä</b>	<b>960,4</b>	<b>1 018,8</b>

<b>Liikevoitto/ -tappio</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Lindex	32,1	28,9
Stockmann*	-20,4	-5,4
Jakamaton**	-14,4	-3,5
Liikearvon alentuminen		-25,0
IFRS 16 -vaikutus	16,1	
<b>Konserni yhteensä</b>	<b>13,3</b>	<b>-5,0</b>
Rahoitustuotot ilman IFRS 16 -korkotuottoja	0,2	0,6
Korkotuotot IFRS 16 -vuokrasopimuksista	0,9	
Rahoituskulut ilman IFRS 16 -korkokuluja	-26,7	-35,3
Korkokulut IFRS 16 -vuokrasopimuksista	-27,0	
<b>Voitto/tappio ennen veroja, konserni yhteensä</b>	<b>-39,3</b>	<b>-39,6</b>

\* Vuoden 2018 liikevaihto ja liikevoitto sisältävät Nevsky Centren

\*\*Vuosi 2019 sisältää vertailukelpoisuuteen vaikuttavia kuluja

<b>Poistot ja arvonalentumiset</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Lindex	19,2	19,7
Stockmann	36,5	36,2
Liikearvon alentuminen		25,0
IFRS 16 -vaikutus	83,9	
<b>Konserni yhteensä</b>	<b>139,6</b>	<b>80,9</b>

<b>Investoinnit</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Lindex	20,3	20,1
Stockmann	13,5	9,2
IFRS 16 -lisäykset	58,4	
<b>Konserni yhteensä</b>	<b>92,1</b>	<b>29,3</b>

<b>Varat</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Lindex	788,5	802,6
Stockmann	808,6	849,1
Jakamaton	0,6	0,6
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat		175,7
IFRS 16 -vaikutus	505,5	
<b>Konserni yhteensä</b>	<b>2 103,2</b>	<b>1 827,9</b>

## 2.1.2 Tietoa markkina-alueista

Konserni toimii Suomen lisäksi kahdella maantieteellisellä alueella, jotka ovat Ruotsi ja Norja sekä Baltia, Venäjä ja muut maat.

Liikevaihto	2019	2018
Suomi	369,1	386,2
Ruotsi* ja Norja	437,8	449,1
Baltia, Venäjä ja muut maat**	155,7	183,5
<b>Markkina-alueet yhteensä</b>	<b>962,6</b>	<b>1 018,8</b>
IFRS 16 -vaikutus	-2,1	
<b>Konserni yhteensä</b>	<b>960,4</b>	<b>1 018,8</b>
Suomi, %	38,3	37,9
Ulkomaat, %	61,7	62,1
Liikevoitto/-tappio	2019	2018
Suomi	-34,6	-27,0
Ruotsi* ja Norja	29,6	26,1
Baltia, Venäjä ja muut maat**	2,2	20,9
<b>Markkina-alueet yhteensä</b>	<b>-2,8</b>	<b>20,0</b>
Liikearvon alentuminen		-25,0
IFRS 16 -vaikutus	16,1	
<b>Konserni yhteensä</b>	<b>13,3</b>	<b>-5,0</b>

Pitkäaikaiset varat	2019	2018
Suomi	621,7	642,9
Ruotsi ja Norja	634,8	642,5
Baltia, Venäjä ja muut maat**	118,1	287,3
<b>Markkina-alueet yhteensä</b>	<b>1 374,5</b>	<b>1 572,8</b>
IFRS 16 -vaikutus	501,4	
<b>Konserni yhteensä</b>	<b>1 876,0</b>	<b>1 572,8</b>
Suomi, %	45,2	40,9
Ulkomaat, %	54,8	59,1

\* Sisältävät Lindexin tavara- ja palvelumyynnin franchising-kumppaneille Keski-Eurooppaan ja Lähi-itään

\*\*Vuosi 2018 sisältää Nevsky Centren

## 2.2 Liiketoiminnan tuotot

### 2.2.1 Tuloutusperiaatteet

#### Laadintaperiaatteet

Tuotot myynnistä kirjataan, kun tavarahan tai palveluun liittyvä suoritevelvoite täytetään luovuttamalla luvattu tuote tai palvelu asiakkaalle ja asiakas saa luovutettuun tavarahan tai palveluun määräysvallan. Pääosa konsernin tuotoista muodostuu tavaroiden tai palveluiden vähittäismyynnistä, jossa maksuvälineenä käytetään joko käteistä tai luottokorttia jolloin tuotot kirjataan tavarahan myyntihetkellä tai kun palvelu on suoritettu. Verkkokaupan myynnistä ja myynnistä franchising-kumppaneille myyntituotot kirjataan, kun kaikki tilaukseen liittyvät tuotteet tai palvelut on toimitettu asiakkaalle tai franchising-kumppanille jolloin määräysvalta tavaroihin tai palveluihin siirtyy ostajalle yhtenä ajankohtana.

Asiakkailla on oikeus tietyn ajan kuluessa palauttaa myymälästä tai verkkokaupasta ostamansa tuotteet, ja palautuksiin varaudutaan tekemällä tilinpäätökseen kokemukseräisesti määritelty palautusjaksotus prosenttiosuutena kaikista avoimista myynti- ja vuokrasaamisista. Palautusjaksotuksella kirjataan velka taseeseen ja oikaistaan myyntiä sekä aineiden ja tarvikkeiden käyttöä tuloslaskelmassa. Vaihto-omaisuuteen palautetaan palautusjaksotusta vastaavien tavaroiden hankintahinnan suuruinen omaisuuserä.

Kanta-asiakasyhteistyöhön liittyvät tuotot kirjataan liikevaihdoksi. Käyttämättömien asiakkaille kertyneiden bonuspisteiden arvioitua erillismyynnihintaa vastaava määrä kirjataan myyntiä vähentäen lyhytaikaiseksi korottomaksi velaksi asiakkaille. Velka

on kirjattu samalle tilikaudelle kuin myynti, jota se koskee. Kun asiakas käyttää ansaitsemiaan pisteitä maksuvälineenä myymälässä, kirjataan käytettyjen pisteiden arvo myynniksi ja lyhytaikaisen velan vähennykseksi. Jos bonuspisteitä ei ole käytetty niiden päättymispäivään mennessä, käyttämättömien pisteiden käypä arvo kirjataan myynniksi ja lyhytaikaisen velan vähennykseksi.

Operatiivisiksi vuokrasopimuksiksi luokiteltujen vuokrasopimusten mukaiset vuokratuotot sijoitus- ja muista kiinteistöistä kirjataan tulosvaikutteisesti liikevaihtoon tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Vuokralaisen liikevaihtoon sidotut vuokrat kirjataan vuokralaisen toteutuneen liikevaihdon perusteella.

Kun liikevaihtoa lasketaan, myynnistä vähennetään välilliset verot ja myönnettyt alennukset.

### 2.2.1.1 Liikevaihto

Milj. euroa	2019	2018
Tuotot tavaroiden myynnistä	914,0	944,7
Vuokra- ja palvelutuotot	46,4	74,2
<b>Yhteensä</b>	<b>960,4</b>	<b>1 018,8</b>
Vuokratuotot ja käyttökorvaukset sijoituskiinteistöistä	1,4	22,0

Vuokratuotot ja käyttökorvaukset sijoituskiinteistöistä liittyy Nevsky Centreen Venäjällä ja sisältyvät 46,4 miljoonaan euroon (74,2 miljoonaa euroa). Lisätietoja sijoituskiinteistöistä on esitetty liitetiedossa 3.4.

### 2.2.1.2 Myyntituottojen jaottelu

1.1.-31.12.2019, Milj. euroa	Lindex	Stockmann	Yhteensä
<b>Myyntituotot</b>			
Tuotot tavaroiden myynnistä	574,4	339,6	914,0
Vuokra- ja palvelutuotot	1,4	43,6	45,0
Vuokratuotot ja käyttökorvaukset sijoituskiinteistöistä		1,4	1,4
<b>Yhteensä</b>	<b>575,8</b>	<b>384,7</b>	<b>960,4</b>

Markkina-alueet	Lindex	Stockmann	Yhteensä
Suomi	68,9	300,2	369,1
Ruotsi ja Norja	437,8		437,8
Baltia, Venäjä ja muut maat	69,1	84,4	153,5
<b>Yhteensä</b>	<b>575,8</b>	<b>384,7</b>	<b>960,4</b>

1.1.-31.12.2018, Milj. euroa	Lindex	Stockmann	Yhteensä
<b>Myyntituotot</b>			
Tuotot tavaroiden myynnistä	588,0	356,7	944,7
Vuokra- ja palvelutuotot	1,9	50,3	52,2
Vuokratuotot ja käyttökorvaukset sijoituskiinteistöistä		22,0	22,0
<b>Yhteensä</b>	<b>589,9</b>	<b>429,0</b>	<b>1 018,8</b>

Markkina-alueet	Lindex	Stockmann	Yhteensä
Suomi	70,2	316,0	386,2
Ruotsi ja Norja	449,1		449,1
Baltia, Venäjä ja muut maat	70,6	113,0	183,5
<b>Yhteensä</b>	<b>589,9</b>	<b>429,0</b>	<b>1 018,8</b>

### 2.2.1.3 Asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät ja velat

Milj. euroa	31.12.2019	31.12.2018
Saamiset, jotka sisältyvät myytävänä oleviin saamisiin		0,5
Asiakassopimuksiin perustuvat omaisuuserät	0,3	0,4
Asiakassopimuksiin perustuvat velat	5,6	5,9

Suoritevelvoitteista ei ole annettu tietoja IFRS 15:n salliman helpotuksen johdosta, koska asiakassopimusten odotettavissa oleva kestoaika on enintään yksi vuosi.

### 2.2.2 Liiketoiminnan muut tuotot

#### Laadintaperiaatteet

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään muun muassa käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja liiketoiminnan luovutuksista saatavat tuotot.

Milj. euroa	2019	2018
Myyntivoitot aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä	0,0	7,0
<b>Yhteensä</b>	<b>0,0</b>	<b>7,0</b>

Lisätietoja sijoituskiinteistöjen myynneistä on esitetty liitetiedossa 3.4.

### 2.2.3 Käyvän arvon muutokset

Milj. euroa	2019	2018
Tappio sijoituskiinteistön käyvän arvon muutoksesta		-0,3
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutokset yhteensä		-0,3

Lisätietoja sijoituskiinteistöistä on esitetty liitetiedossa 3.4.

### 2.3 Liiketoiminnan myyntikate

Milj. euroa	2019	2018
Liikevaihto	960,4	1 018,8
Aineiden ja tarvikkeiden käyttö	419,5	438,7
<b>Myyntikate</b>	<b>540,9</b>	<b>580,1</b>
<b>Myyntikateprosentti liikevaihdosta</b>	<b>56.3%</b>	<b>56.9%</b>

### 2.4 Vaihto-omaisuus

#### Laadintaperiaatteet

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on vaihto-omaisuuden arvioitu myyntihinta, joka saadaan tavanomaisessa liiketoiminnassa ja josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot.

Vaihto-omaisuuden kiertonopeutta ja nettorealisointiarvon mahdollista pienentymistä alle hankintameno arvioidaan säännöllisesti ja tarvittaessa kirjataan vaihto-omaisuuden arvonalentuminen. Lindex kirjaa epäkuranttiusvarauksen, joka on prosenttiosuus myymälöissä olevien tavaroiden hankintahinnasta. Lindexin keskusvarastosta ei kirjata erikseen epäkuranttiusvarauksia, koska kaikki tavarat toimitetaan keskusvarastosta myymälöihin. Stockmann kirjaa epäkuranttiusvarauksen, joka on prosenttiosuus keskusvarastossa ja tavarataloissa olevien hitaasti kiertävien tavaroiden hankintahinnasta.

Vaihto-omaisuuden arvo on määritetty painotetun keskihinnan menetelmää käyttämällä, ja se sisältää hankinnasta aiheutuneet välittömät menot. Vaihto-omaisuuden hankintameno ei sisällä vieraan pääoman menoja.

Milj. euroa	2019	2018
Aineet ja tarvikkeet	145,8	141,9
<b>Yhteensä</b>	<b>145,8</b>	<b>141,9</b>

Vaihto-omaisuuden arvoa on alennettu epäkurantin omaisuuden osalta 5,1 (6,5) miljoonalla eurolla.

## 2.5 Työsuhde-etuudet

### Eläkevelvoitteet

#### Laadintaperiaatteet

Eläkejärjestelyt luokitellaan maksupohjaisiksi ja etuus pohjaisiksi järjestelyiksi. Stockmann-konsernin toimintamaissa lakisääteiset ja vapaaehtoiset eläkejärjestelmät ovat maksupohjaisia.

Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä eläkemaksut suoritetaan eläkevakuutusyhtiölle. Suoritukset maksupohjaisiin järjestelyihin kirjataan kuluksi sen tilikauden tuloslaskelmaan, johon ne kohdistuvat.

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt perustuvat auktorisoitujen vakuutusmatemaatikkojen laatimiin laskelmiin. Kauden työsuoritukseen perustuva eläkemeno ja etuus pohjaisen järjestelyn nettovelan nettokorko kirjataan tulosvaikutteisesti ja esitetään työsuhde-etuuksista aiheutuvissa kuluissa. Taseeseen merkitään etuus pohjaisen eläkejärjestelyn nettovelka. Konsernissa ei ollut tilikaudella 2019 etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä.

### Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet

#### Laadintaperiaatteet

Stockmann-konsernissa on käytössä palvelusvuosipalkitsemisjärjestelmä, joka on luonteeltaan muu pitkäaikainen työsuhde-etuus. Järjestelmässä sovitujen palvelusvuosien täytyessä työntekijä on oikeutettu ylimääräiseen palkalliseen lomaan.

Pitkäaikaisesta työsuhde-etuudesta merkitään velaksi taseeseen järjestelystä johtuvan velvoitteen nykyarvo raportointikauden päättymispäivänä. Näiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät kirjataan tulosvaikutteisesti.

Milj. euroa	2019	2018
Palkat	163,3	172,3
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	15,6	16,2
Muut henkilösivukulut	32,2	33,4
<b>Yhteensä</b>	<b>211,1</b>	<b>222,0</b>

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 5.5, Lähipiiritapahtumat.

## 2.6 Liiketoiminnan muut kulut

### Laadintaperiaatteet

Liiketoiminnan muut kulut sisältävät lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut, arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut ja sellaisiin muuttuviin vuokriin liittyvät kulut, joita ei ole sisällytetty vuokrasopimusvelkoihin sekä käyttöomaisuushyödykkeiden myyntitappiot ja muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät kulut sekä myytävänä olevien varojen arvostustappiot.

Milj. euroa	2019	2018
Liikepaikkakulut	66,3	168,2
Markkinointikulut	34,9	38,1
Tavarankäsittelykulut	17,9	16,6
Luottotappiot	-0,1	0,7
Vapaaehtoiset henkilöstösivukulut	3,6	3,0
Välittömät hoitokulut sijoituskiinteistöstä	0,2	2,4
Myytävänä olevien varojen arvonoinnissa		11,9
Muut kulut	54,1	48,0
<b>Yhteensä</b>	<b>176,9</b>	<b>288,9</b>

## Tilintarkastajien palkkiot

Milj. euroa	2019	2018
Tilintarkastus	0,3	0,4
Todistukset ja lausunnot	0,0	0,0
Veroneuvonta	0,4	0,2
Muut palvelut	0,3	0,1
<b>Yhteensä</b>	<b>1,1</b>	<b>0,7</b>

Emoyhtiön tilintarkastajille KPMG Oy Ab:lle on maksettu muista kuin tilintarkastuspalveluista vuonna 2019 yhteensä 0,4 milj. euroa (0,1).

## 2.7 Tuloverot

### Laadintaperiaatteet

Tuloslaskelman verokulut muodostuvat kauden verotettavaan tuloon perustuvista veroista ja laskennallisista veroista. Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan verotettavasta tulosta kunkin konserniyhtiön sijaintimaan voimassa olevalla verokannalla. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiiin kausiin kohdistuvilla veroilla. Tuloverot esitetään tuloslaskelmassa, jollei verot aiheuttavaa liiketapahtumaa esitetä suoraan omassa pääomassa tai muissa laajan tuloksen erissä, minkä seurauksena myös verovaikutus esitetään omassa pääomassa tai muissa laajan tuloksen erissä.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden kirjanpidon ja verotuksellisten arvojen välisestä eroista, käyttämättömistä verotuksellisista tappioista sekä liiketoimintojen yhdistämisessä varoihin ja velkoihin tehdyistä käypiin arvoihin perustuvista oikaisuista ja johdannaissovimusten käypään arvoon arvostamisesta. Laskennallinen verovelka sijoituskiinteistöjen kirjanpidon ja verotuksen välisestä erosta kuvastaa verovaikutuksia sijoituskiinteistön myynnistä.

Verotuksessa vähennyskeltottomasta liikearvon arvonalentumisesta ei kirjata laskennallista veroa. Laskennalliset verot on laskettu käyttämällä verokantoja, jotka on säädetty, tai jotka on käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä.

Laskennalliset verovelat kirjataan täysimääräisesti, paitsi Viron ja Latvian tytäryritysten voitoista, koska konserni pystyy määräämään väliaikaisen eron purkautumisajankohdan, eikä tämä ero purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennalliset verosaamiset kirjataan siihen määrään asti kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan laskennallinen verosaamisen voi hyödyntää.

Konserni vähentää laskennalliset verosaamiset ja -velat toisistaan siinä tapauksessa, että konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään, ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvolliselta, jotka aikovat kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään tai realisoida saamiset ja suorittaa velat samanaikaisesti.

Milj. euroa	2019	2018
Tuloverot tilikaudelta	-10,2	-4,7
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	-9,8	-4,8
Laskennallisen verovelan / -saamisen muutos	5,1	5,3
<b>Yhteensä</b>	<b>-14,9</b>	<b>-4,2</b>

## Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla 20 % laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	2019	2018
Voitto ennen veroja	-39,3	-39,6
Tuloverot voimassaolevalla verokannalla	7,9	7,9
Tuloverot edellisiltä tilikausilta	-9,8	-4,8
Verovapaat tulot	0,0	0,3
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	0,9	2,3
Vähennyskelvottomat kulut	-10,4	12,4
Nevsky Centre kiinteistön uudelleenarvostukseen liittyvän verovelan muutos		4,6
Verotuksellisista tappioista kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	-0,7	-9,9
Verokannan muutoksen vaikutus laskennallisiin veroihin		1,0
Edellisinä tilikausina kirjatun laskennallisen verosaamisen peruutus	-2,7	-18,1
<b>Verot tuloslaskelmassa</b>	<b>-14,9</b>	<b>-4,2</b>

Stockmann-konserni on saanut Ruotsin veroviranomaisilta verotukseen liittyvät oikaisupäätökset koskien verovuusia 2013, 2014, 2015, 2016 ja 2017. Päätösten mukaan konserniyhtiö Stockmann Sverige AB on veloitettu maksamaan 25,6 miljoonaa euroa lisäveroja ja niihin liittyviä korkoja. Stockmann pitää päätöksiä perusteettomina ja on valittanut niistä. Lisäksi konserni on kirjannut vuonna 2019 vastaavan lisäveron verovuosille 2018 ja 2019. Kokonaisuudessaan vuosien 2013-2019 lisäverot ovat 36,5 miljoonaa euroa, joista 15,9 miljoonaa euroa kirjattiin vuoden 2019 tuloslaskelmaan.

## 2.8 Laskennalliset verosaamiset ja -velat

### Laskennallisten verosaamisten muutos 2019

Milj. euroa	1.1.2019	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2019
Vahvistetut tappiot	12,4	-2,7		0,0	9,7
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	1,5			0,0	1,5
Vuokrasopimusvelat		2,8		0,0	2,8
Muut väliaikaiset erot	0,8	1,5		0,0	2,2
<b>Yhteensä</b>	<b>14,7</b>	<b>1,6</b>		<b>0,0</b>	<b>16,3</b>

### Laskennallisten verosaamisten muutos 2018

Milj. euroa	1.1.2018	Kirjattu tuloslaskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	31.12.2018
Vahvistetut tappiot	30,5	-18,1		0,0	12,4
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	1,5			0,0	1,5
Vuokrasopimusvelat	0,2	-0,2			
Muut väliaikaiset erot	1,0	-0,2		0,0	0,8
<b>Yhteensä</b>	<b>33,2</b>	<b>-18,4</b>		<b>0,0</b>	<b>14,7</b>



**Laskennallisten verovelkojen muutos 2019**

Milj. euroa	1.1.2019	Kirjattu tuloslaskel maan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	Myytävänä oleviin varoihin liittyvät velat	31.12.2019
Kertyneet poistoerot	23,7	-2,8		-0,1		20,9
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	6,0	2,6		0,0		8,5
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	97,5	-2,2	1,0	-0,3		96,1
Vuokrasopimussaamiset		0,7				0,7
Muut väliaikaiset erot	1,1	-1,7		0,0		-0,7
<b>Yhteensä</b>	<b>128,3</b>	<b>-3,4</b>	<b>1,0</b>	<b>-0,4</b>		<b>125,4</b>

**Laskennallisten verovelkojen muutos 2018**

Milj. euroa	1.1.2018	Kirjattu tuloslaskel maan	Kirjattu omaan pääomaan	Kurssierot	Myytävänä oleviin varoihin liittyvät velat	31.12.2018
Kertyneet poistoerot	23,0	1,0		-0,3		23,7
Käyttöomaisuuden kirjanpidon ja verotuksen arvojen erot	7,0	-0,9		-0,1		6,0
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	115,8	-23,9	1,7	-0,7	4,6	97,5
Muut väliaikaiset erot	0,9	0,0	0,1	0,0		1,1
<b>Yhteensä</b>	<b>146,7</b>	<b>-23,7</b>	<b>1,9</b>	<b>-1,1</b>	<b>4,6</b>	<b>128,3</b>

Verotukselliset tappiot, joista ei ole tilikaudella kirjattu laskennallista verosaatavaa, ovat 45,2 (44,7) miljoonaa euroa. Viron ja Latvian tytäryhtiöiden kertyneet jakokelpoiset varat, josta ei IAS 12 -standardin 52 A -kohdan mukaan ole kirjattu laskennallista verovelkaa, on 39,1 (37,7) miljoonaa euroa.

### 3 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä vuokrasopimukset

#### 3.1 Poistot ja arvonalentumiset

Milj. euroa	2019	2018
Aineettomat hyödykkeet	14,9	11,9
Rakennukset ja rakennelmat	21,1	21,3
Koneet ja kalusto	19,0	22,0
Vuokratilojen muutos- ja perusparannustyöt	0,7	0,7
Käyttöoikeusomaisuuserät	83,9	
<b>Poistot yhteensä</b>	<b>139,6</b>	<b>55,9</b>
Liikearvo		25,0
<b>Arvonalentumiset yhteensä</b>		<b>25,0</b>
<b>Poistot ja arvonalentumiset yhteensä</b>	<b>139,6</b>	<b>80,9</b>

#### 3.2 Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

##### Laadintaperiaatteet

Konsernin liikearvo on käypään arvoon arvostetun luovutetun vastikkeen sekä hankittujen käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien nettovarojen erotus. Liikearvosta ja Lindex-tavaramerkistä ei tehdä poistoja. Tavaramerkillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sen tunnettuuden vuoksi. Liikearvo ja tavaramerkki arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon vähennettynä arvonalentumisilla. Muita aineettomia hyödykkeitä ovat aineettomat oikeudet ja ohjelmistot, jotka arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon. Muut aineettomat hyödykkeet poistetaan tasapoistoina niiden arvioituna taloudellisena vaikutusaikana.

Aineettomien hyödykkeiden poistoajat:

ohjelmistot	5–10 vuotta
muut aineettomat oikeudet	5 vuotta

Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät, myöhemmin toteutuvat menot aktivoidaan vain siinä tapauksessa, että ne kasvattavat hyödykkeen taloudellista hyötyä. Muussa tapauksessa menot kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi niiden syntymishetkellä.

##### Liikearvo

Milj. euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	685,2	713,8
Muuntoero +/-	-12,6	-28,6
Hankintameno 31.12.	672,6	685,2
Arvonlennukset 1.1.	-169,1	-150,0
Muuntoero +/-	3,1	5,9
Tilikauden arvonalentumiset		-25,0
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-166,1	-169,1
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>516,1</b>	<b>563,8</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>506,6</b>	<b>516,1</b>

##### Tavaramerkki

Milj. euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	88,9	92,7
Muuntoero +/-	-1,6	-3,7
Hankintameno 31.12.	87,3	88,9
Kertyneet poistot 1.1.	-0,3	-0,3
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Kertyneet poistot 31.12.	-0,3	-0,3
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>88,7</b>	<b>92,4</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>87,0</b>	<b>88,7</b>

## Arvon alentumistestaus

### Laadintaperiaatteet

Omaisuserien kirjanpitoarvoja arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvon alentumisen viitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä arvon alentumisesta havaitaan, määritetään omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Liikearvo ja tavaramerkki on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille ja ne testataan vuosittain arvon alentumisen varalta. Arvon alentumistappio syntyy, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää omaisuuserän kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvon alentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavirtaa tuottavan yksikön arvon alentumistappio kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa, toiseksi vähentämään tasasuhteisesti muita yksikön omaisuuseriä.

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään niin, että se on joko käypä arvo vähennettynä hyödykkeen myynnistä aiheutuville menoilla tai tätä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvoa määritettäessä arvioidut vastaiset rahavirrat diskontataan nykyarvoonsa sellaisten diskonttauskorkojen perusteella, jotka kuvastavat kyseisen rahavirtaa tuottavan yksikön keskimääräistä pääomakustannusta ennen veroja.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin, paitsi liikearvoon liittyvä arvon alentumistappio peruutetaan, jos omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää määritettäessä käytetyt arviot ovat muuttuneet. Arvon alentumistappio peruutetaan korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty kirjanpitoarvoksi, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvon alentumistappiota.

Stockmann-konsernin IFRS 8:n mukaiset raportoitavat segmentit muotikauppaliiketoimintaa harjoittava Lindex ja tavaratalo- ja verkkokauppaliiketoimintaa harjoittava Stockmann ovat rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joiden kerryttämät rahavirrat ovat pitkälti riippumattomia muiden omaisuuserien tai omaisuuseräryhmien kerryttämistä rahavirroista. Stockmann-konserni suorittaa arvon alentumistestauksen tilinpäätöksen yhteydessä tai jos esiintyy viitteitä omaisuuserien arvon alentumisesta. 31.12.2018 suoritettuna arvon alentumistestauksen tuloksena kirjattiin arvon alentumistappio koko jäljellä olevasta Stockmann-segmentille kohdistettusta 25 miljoonan euron liikearvosta. Lindex -segmentille kohdistettu liikearvo 31.12.2019 on 506,6 miljoonaa euroa.

Lindex-tavaramerkki, 87,0 miljoonaa euroa, on kohdistettu Lindex-segmentille. Lindex-tavaramerkillä katsotaan olevan rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika sen tunnettuuden vuoksi. Lindex-tavaramerkki on ollut olemassa yli 60 vuotta, ja konserni tulee käyttämään sitä jatkossakin sekä nykyisillä markkinoilla että Lindexin tuotevalikoiman ja liiketoimintamallin viemisessä uusille markkinoille.

Lisäksi Stockmann-konserni on arvioinut 31.12.2019 onko viitteitä siitä, että Stockmann-segmentin poistojen kohteena olevien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden kirjanpitoarvot olisivat alentuneet. Suoritettuna arvon alentumistestauksen perusteella on arvioitu että viitteitä arvon alentumisesta ei ole ja siten Stockmann-segmentin osalta ei ole suoritettu erillistä arvon alentumistestauksia 31.12.2019 tilanteessa.

### Lindexin käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset oletukset ja muuttujat

Arvon alentumistestauksessa Lindexin rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin markkina-aluekohtaisiin ennusteisiin, jotka kattavat tulevan viiden vuoden ajanjakson ja jotka vaikuttavat myös terminaalikauteen. Tilikauden aikana päivitettyissä pitkän aikavälin ennusteissa on otettu huomioon suhdannetilanteen muutokset edelliseen vuoteen verrattuna. Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset Lindexin rahavirrat on ekstrapoloitu käyttämällä tasaista 1,7 prosentin kasvutekijää.

Käyttöarvon laskennassa käytetyt keskeiset muuttajat:

1. Volyymin kasvu, joka perustuu arvioon olemassa olevien myymälöiden ja verkkokaupan myynnin kehityksestä.
2. Kannattavuuden paraneminen, joka perustuu ennustettuun myyntikatteen kasvuun.
3. Diskonttauskorko, joka on määritetty optimaaliseen tai saman toimialan verrokkiyritysten keskimääräiseen rahoitusrakenteeseen pohjautuvan keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman kokonaiskustannusta. Diskonttauskoron osatekijät ovat:
  - markkinakohtainen riskitön korko
  - markkinariskipremio
  - toimialakohtainen beta, jonka arvioidaan kuvaavan markkinoiden näkemystä yksikön riskipremiosta
  - vieraan pääoman kustannus
  - omavaraisuusaste, joka vastaa konsernin tavoitepääomarakenteen mukaista optimaalista rahoitusrakennetta.
  - vuoden 2019 diskonttokoron laskennassa on huomioitu IFRS 16 –standardin mukaiset vuokarasopimusvelat ja vastaavasti käyttöoikeusomaisuuserät on sisällytetty testattavaan tase-arvoon

Johto on määrittänyt diskonttauskoron osatekijät siten, että markkinakohtainen riskitön korko, markkinariskipremio sekä toimialakohtainen beta ovat yhdenmukaisia ulkoisista informaatiolähteistä saatujen tietojen kanssa ja vieraan pääoman kustannus kuvastaa toteutunutta kehitystä ja konsernin voimassaolevien lainasopimusten ehtoja.

Diskonttauskorko on määritetty ennen veroja. Lindexin diskonttauskorko perustuu Ruotsin ja Suomen markkinakorkoihin ja maariskiin, diskonttauskorkona on Lindexillä käytetty 8,2 prosenttia (8,6 % vuonna 2018).

### Herkkyudet kerrytettävissä olevien rahamäärien laskennassa

Arvonalentumistestauksessa Lindexin kerrytettävissä olevat rahavirrat ovat noin 10 prosenttia suuremmat kuin Lindexin arvo taseessa. Haasteellisenä jatkuvan kilpailutilanteen ja kuluttajien ostokäyttäytymiseen ja ostovoimaan vaikuttavan yleisen taloustilanteen seurauksena mikä tahansa keskeisen muuttujan epäsuotuisa muutos voi johtaa tilanteeseen, jossa Lindexin kerrytettävissä olevat rahamäärät alittaisivat niiden kirjanpitoarvon, mikä aiheuttaisi arvonalentumistappion kirjaamisen.

Lindexille on tehty herkkyysanalyysi käyttämällä downside-skenaariota. Skenaarioissa myynnin kasvua pienennettiin johdon arviosta tai korkokantaa korotettiin. Alla olevassa taulukossa on esitetty vaadittava muutos oletuksessa, jolla kerrytettävissä olevan rahamäärän arvo vastaisi kirjanpitoarvoa.

Muutos, prosenttiyksikköä	2019	2018
Diskonttauskoron nousu	0,5	1,0
Myynnin kasvun lasku	1,4	1,4

Arvonalentumistestauksen perusteella ei ole tarvetta arvonalentumiskirjaukseen.

### Aineettomat oikeudet

Milj. euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	89,1	88,4
Muuntoero +/-	-0,8	-1,4
Lisäykset 1.1.–31.12.	8,5	9,4
Vähennykset 1.1.–31.12.	-5,8	-10,9
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	5,8	3,7
Hankintameno 31.12.	96,8	89,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-49,5	-49,9
Muuntoero +/-	0,4	0,9
Vähennysten poistot	5,8	10,9
Tilikauden poisto	-14,5	-11,5
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-57,8	-49,5
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>39,6</b>	<b>38,5</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>39,0</b>	<b>39,6</b>

**Muut aineettomat hyödykkeet**

Milj. euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	7,3	7,8
Muuntoero +/-	-0,2	-0,5
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,0	
Vähennykset 1.1.-31.12.	0,0	
Hankintameno 31.12.	7,1	7,3
Kertyneet poistot 1.1.	-6,6	-7,0
Muuntoero +/-	0,2	0,5
Vähennysten poistot	0,0	
Tilikauden poisto	-0,2	-0,1
Kertyneet poistot 31.12.	-6,7	-6,6
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>0,6</b>	<b>0,8</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>0,5</b>	<b>0,6</b>

**Muut aineettomat hyödykkeet, rahoitusleasing**

Milj. euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	3,2	3,2
Hankintameno 31.12.	3,2	3,2
Kertyneet poistot 1.1.	-1,6	-1,3
Tilikauden poisto	-0,3	-0,3
Kertyneet poistot 31.12.	-1,9	-1,6
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>1,6</b>	<b>1,9</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>1,3</b>	<b>1,6</b>

**Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat**

Milj. euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	0,9	0,6
Lisäykset 1.1.-31.12.	7,5	4,0
Vähennykset 1.1.-31.12.	0,0	0,0
Siirrot erien välillä 1.1.-31.12.	-5,8	-3,7
Hankintameno 31.12.	2,6	0,9
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>0,9</b>	<b>0,6</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>2,6</b>	<b>0,9</b>

Milj. euroa	2019	2018
<b>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</b>	<b>637,0</b>	<b>647,5</b>

Vuonna 2019 ja 2018 aineettomien hyödykkeiden ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisälsivät pääosin ICT-kehitysinvestointeja.

**3.3 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet****Laadintaperiaatteet**

Maa-alueet, rakennukset sekä koneet ja kalusto muodostavat suurimman osan aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Maa-alueisiin ja rakennuksiin sisältyvät arvonkorotukset ovat olleet osa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, ja ne on katsottu osaksi IFRS:n mukaista hankintamenoa. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet sisältävät myös vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot, jotka muodostuvat mm. vuokratiloissa sijaitsevien liikehuoneistojen sisätilojen viimeistelytöistä.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu taseessa alkuperäiseen hankintamenuun, josta on vähennetty kertyneet poistot sekä mahdolliset arvonalentumiset. Itse valmistettujen hyödykkeiden hankintameno sisältää materiaalit ja välittömän työn. Jos käyttöomaisuushyödyke koostuu useista osista, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat, osat käsitellään erillisinä

hyödykkeinä. Myöhemmin hyödykkeeseen kohdistuvat menot aktivoidaan silloin, kun ne lisäävät vastaista taloudellista hyötyä. Muut kulut, kuten normaalit huolto- ja korjaustoimenpiteet, kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi niiden syntyhetkellä.

Omassa käytössä olevat maa-alueet ja rakennukset, jotka on merkitty taseeseen standardin IAS 16 mukaisiksi aineelliseksi käyttöomaisuushyödykkeiksi, on arvostettu IAS 16 -kohdan 31 mukaisesti uudelleenarvostukseen perustuvaan arvoon. Maa-alueet ja rakennukset merkitään taseeseen uudelleenarvostukseen perustuvaan arvoon, joka on uudelleenarvostuspäivän käypä arvo vähennettynä sen jälkeen kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla. Kunkin kauden poisto uudelleenarvostukseen perustuvasta rakennuksen arvosta kirjataan tulosvaikutteisesti. Uudelleenarvostaminen tehdään vuosittain tai jos on viitteitä siitä, että käypä arvo poikkeaa olennaisesti maa-alueiden ja rakennusten kirjanpitoarvosta. Kiinteistöjen uudelleenarvostus käypään arvoon perustuu kunakin arvostusajankohdana voimassa oleviin markkinastandardeihin, jotka on määrittänyt The International Valuation Standard Committee. Auktorisoidut kiinteistöarvioijat kullakin markkina-alueella suorittavat arvioinnin perustuen kymmenen vuoden diskontattuihin kassavirtoihin. Stockmannin kiinteistöyksikkö käy useiden riippumattomien ja ammatillisesti pätevien arvioijien suorittamat arvostukset läpi ja esittää suosituksensa käyviksi arvoiksi Stockmannin hallitukselle. Hallitus arvioi käypä arvoja ja vahvistaa käytettävät käyvät arvot. Jos maa-alueiden tai rakennusten kirjanpitoarvo lisääntyy uudelleenarvostamisen seurauksena, esitetään lisäys muissa laajan tuloksen erissä ja kertynyt lisäys oman pääoman uudelleenarvostusrahastossa. Jos lisäys kuitenkin kumoaa uudelleenarvostuksesta johtuvan vähennyksen, joka on aikaisemmin esitetty tulosvaikutteisesti, myös lisäys esitetään tulosvaikutteisesti. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo vähenee uudelleenarvostamisen seurauksena, vähennys esitetään tulosvaikutteisesti. Vähennys esitetään kuitenkin muissa laajan tuloksen erissä uudelleenarvostusrahaston määrään saakka. Uudelleenarvostusrahastosta siirretään vuosittain voittovaroihin määrä, jolla uudelleenarvostukseen perustuvasta rakennusten arvosta laskettavat poistot eroavat rakennusten alkuperäisestä hankintamenosta lasketuista poistoista.

Aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä tehdään tasapoistot taloudellisen vaikutusajan mukaisesti. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoajat:

rakennukset ja rakennelmat	20–50 vuotta
vuokratilojen muutos- ja peruseräparannusmenot	5–20 vuotta
koneet ja kalusto	4–10 vuotta
ICT-laitteet ja kevyt myymäläkalusto	3–5 vuotta

## Maa- ja vesialueet

Milj. euroa	2019	2018
Hankintameno sisältäen arvostukset käypään arvoon 1.1.	102,5	103,9
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon 31.12.	-1,9	-1,4
Hankintameno 31.12.	100,6	102,5
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>102,5</b>	<b>103,9</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>100,6</b>	<b>102,5</b>

Käyvän arvon arvostuksen osuus oli 83,2 (85,0) miljoonaa euroa.

## Rakennukset ja rakennelmat

Milj. euroa	2019	2018
Hankintameno sisältäen arvostukset käypään arvoon 1.1.	753,3	741,4
Kiinteistöjen arvostus käypään arvoon 31.12.	7,0	10,1
Lisäykset 1.1.–31.12.	0,2	0,1
Vähennykset 1.1.–31.12.	-0,9	-0,3
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	2,5	2,0
Hankintameno 31.12.	762,1	753,3
Kertyneet poistot 1.1.	-174,8	-153,9
Vähennysten poistot	0,9	0,3
Tilikauden poisto	-21,1	-21,3
Kertyneet poistot 31.12.	-195,0	-174,8
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>578,5</b>	<b>587,6</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>567,1</b>	<b>578,5</b>

Käyvän arvon arvostuksen osuus oli 382,1 (375,1) miljoonaa euroa.

Käyvän arvon määrittelyssä käytetty keskimääräinen painotettu markkinatuottovaatimus kolmesta tavaratalokiinteistöstä oli 5,1 prosenttia (4,8 prosenttia). Käyvän arvon hierarkiassa maa-alueiden ja rakennusten arvostus on luokiteltu tasolle 3.

Riippumattomat arvioijat laskevat kunkin maa-alueen ja rakennuksen käyvän arvon käyttäen Stockmannin antamia tietoja:

- kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto ja liikevoitto sisältäen vuokratuotot ja kiinteistöjen ylläpitokulut
- kiinteistöliiketoiminnan budjetti
- voimassaolevat vuokralaisten vuokrasopimukset
- kiinteistöjen investointihistoria
- laskelma uusia vuokralaisia varten tarvittavista investoinneista
- kymmenen vuoden suunnitelma tulevista perusparannuksista

Kiinteistöt ovat pääosin Stockmannin omassa käytössä.

Kiinteistö	Vuokrattava kokonaispinta-ala, m <sup>2</sup> 31.12.2019	Vuokrausaste,% 31.12.2019	Stockmannin käytössä, % 31.12.2019
Helsingin tavaratalokiinteistö	50 724	98,5	66
Tallinnan tavaratalokiinteistö	21 527	94,2	82
Riian tavaratalokiinteistö	15 119	100,0	86
<b>Omat kiinteistöt yhteensä</b>	<b>87 370</b>	<b>97,7</b>	<b>73</b>

Kiinteistöjen käyvän arvon muutosherkkyttä eli riskiä voidaan testata muuttamalla keskeisiä laskentaparametreja. Herkkyyksianalyysin lähtöarvona on käytetty ulkopuolisen arvioijan määrittämiä kiinteistöjen 31.12.2019 käypää arvoa 667,7 miljoonaa euroa. Herkkyyksianalyysissä on testattu käyvän arvon herkkyyttä arvostuslaskelmissa käytetyn diskonttokoron ja käytetyn terminaalikauden kasvun muutoksen suhteen. Arvostuslaskelmissa on käytetty terminaalikauden kasvuna 0,8%–2,0% ja diskonttokorkona 6,3%–8,0%. Kun terminaalikauden kasvun olettaa nostetaan 0,6 prosenttiyksikkö niin kiinteistöjen arvo nousee keskimäärin 10%. Vastaavasti 0,6 prosenttiyksikön lasku laskee käypää arvoa keskimäärin 7%. Kun diskonttokorkoa lasketaan yksi prosenttiyksikkö, niin kiinteistöjen arvo nousee keskimäärin 27%. Vastaavasti yhden prosenttiyksikön nousu laskee käypää arvoa keskimäärin 17%. Herkkyyksianalyysissä muutetaan yhtä parametria kerrallaan, todellisuudessa parametrimuutoksia tapahtuu usein samanaikaisesti.

**Koneet ja kalusto**

Milj. euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	260,4	262,9
Muuntoero +/-	-3,7	-4,3
Lisäykset 1.1.-31.12.	7,7	12,1
Vähennykset 1.1.-31.12.	-6,7	-10,4
Siirrot erien välillä 1.1.-31.12.	2,0	0,2
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		0,0
Hankintameno 31.12.	259,8	260,4
Kertyneet poistot 1.1.	-196,3	-186,7
Muuntoero +/-	4,4	3,8
Vähennysten poistot	6,7	8,7
Kertyneet poistot siirrosta myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		0,0
Tilikauden poisto	-19,2	-22,0
Kertyneet poistot 31.12.	-204,4	-196,3
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>64,1</b>	<b>76,2</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>55,4</b>	<b>64,1</b>

**Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot**

Milj. euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	37,4	36,0
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Lisäykset 1.1.-31.12.	0,1	0,1
Vähennykset 1.1.-31.12.	-0,9	0,0
Siirrot erien välillä 1.1.-31.12.	0,5	1,4
Hankintameno 31.12.	37,0	37,4
Kertyneet poistot 1.1.	-32,3	-31,6
Muuntoero +/-	0,0	0,0
Vähennysten poistot	0,9	0,0
Tilikauden poisto	-0,7	-0,7
Kertyneet poistot 31.12.	-32,1	-32,3
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>5,1</b>	<b>4,4</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>4,9</b>	<b>5,1</b>

**Käyttöoikeusomaisuuserät**

Milj. euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	517,5	
Muuntoero +/-	-5,7	
Lisäykset 1.1.-31.12.	58,4	
Vähennykset 1.1.-31.12.	-0,1	
Hankintameno 31.12.	570,1	
Muuntoero +/-	-0,5	
Vähennysten poistot	0,0	
Tilikauden poisto	-83,9	
Kertyneet poistot 31.12.	-84,4	
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>517,5</b>	
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>485,7</b>	



## Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Milj. euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	0,8	1,2
Muuntoero +/-	0,0	
Lisäykset 1.1.–31.12.	9,8	3,7
Vähennykset 1.1.–31.12.	0,0	-0,2
Siirrot erien välillä 1.1.–31.12.	-5,0	-3,9
Siirto myytävänä oleviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		0,0
Hankintameno 31.12.	5,6	0,8
<b>Kirjanpitoarvo 1.1.</b>	<b>0,8</b>	<b>1,2</b>
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>5,6</b>	<b>0,8</b>

Milj. euroa	2019	2018
<b>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</b>	<b>1 219,3</b>	<b>751,1</b>

Vuonna 2019 ja 2018 aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisälsivät pääosin myymäläkalusteita sekä liiketilojen ja kiinteistöjen muutos- ja perusparannusmenoja.

### 3.4 Sijoituskiinteistöt

#### Laadintaperiaatteet

Kun konserni pitää hallussaan maa-aluetta tai rakennusta vuokratuottoa tai omaisuuden arvonnousua hankkiakseen ennemmin kuin käyttääkseen sitä omassa vähittäiskauppa- tai hallinnollisessa toiminnassaan, luokitellaan kiinteistö IAS 40 -standardin mukaisesti sijoituskiinteistöksi.

Sijoituskiinteistö arvostetaan alun perin hankintamenoon. Ostetun sijoituskiinteistön hankintameno sisältää ostohinnan sekä hankinnasta välittömästi johtuvat menot. Itse rakennetun sijoituskiinteistön hankintameno on sille kertynyt hankintameno sinä päivänä, jona sen rakentamis- tai kunnostamistyö saadaan valmiiksi. Valmistumispäivään saakka sijoituskiinteistöön sovelletaan standardia IAS 16 ja valmistumispäivästä alkaen standardia IAS 40.

Sijoituskiinteistöstä ei kirjata poistoa vaan sijoituskiinteistön käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti sillä kaudella, jonka aikana se syntyy. Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutoksesta johtuva voitto ja tappio esitetään omana eränään tuloslaskelmassa.

Konserni on luokitellut 31.12.2019 Espoossa sijaitsevan Tapiolan Säästötammii-niminen kiinteistön, josta Stockmann omistaa 37,8 prosenttia, IAS 40 mukaisesti sijoituskiinteistöksi.

Milj. euroa	2019	2018
Käypä arvo 1.1.	0,5	100,5
Vähennykset 1.1.–31.12.		-100,0
Arvostus käypään arvoon		-0,3
Siirto myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin		0,3
<b>Käypä arvo 31.12.</b>	<b>0,5</b>	<b>0,5</b>

### 3.5 Vuokrasopimukset

#### Konserni vuokralleottajana

#### Laadintaperiaatteet

Käyttöoikeusomaisuuserä ja vuokrasopimusvelka kirjataan vuokrasopimuksen alkamisajankohtana. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alun perin hankintamenoon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukaisen määrän oikaistuna alkamisajankohtaan mennessä maksetuilla vuokrilla ja mahdollisilla alkuvaiheen välittömillä kustannuksilla sekä arviolla kohdeomaisuuserän purkamisesta ja poistamisesta tai sen palauttamisesta vuokrasopimuksen ehdoissa vaadittavaan kuntoon vähennettynä saaduilla vuokrasopimukseen liittyvillä kannusteilla. Stockmann-konsernin käyttöoikeusomaisuus koostuu vuokratuista toimitiloista, varastoista, autoista ja muista koneista ja laitteista.

Käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan tasapoistoin alkamisajankohdasta vuokrasopimuskauden loppuun. Jos vuokrasopimus siirtää kohdeomaisuuserän omistuksen konsernille vuokra-ajan päättymiseen mennessä tai jos käyttöoikeusomaisuuserän hankintamenossa on otettu huomioon, että konserni käyttää osto-optiota, käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan kohdeomaisuuserän taloudellisena vaikutusaikana. Lisäksi käyttöoikeusomaisuuserästä vähennetään mahdolliset arvonalentumistappiot ja sitä oikaistaan vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla määrällä.

Alkamisajankohtana vuokrasopimusvelka arvostetaan vuokrasopimuksen perusteella maksettavien vuokrien nykyarvoon. Vuokramaksut diskontataan vuokrasopimuksen sisäisellä korolla, jos korko on helposti määritettävissä. Jos tätä korkoa ei voida helposti määrittää, käytetään vuokralleottajan lisäluoton korkoa. Lisäluoton korko on keskimääräinen korko, jonka konsernin joutuisi maksamaan lainatessaan vastaavaksi ajaksi ja vastaavanlaisin vakuuksin rahat, jotka tarvitaan omaisuuserän hankkimiseksi vastaavanlaisessa taloudellisessa ympäristössä.

Vuokravelan arvoon sisällytettävät vuokrat koostuvat seuraavista maksuista:

- kiinteät vuokramaksut
- muuttuvat vuokramaksut, jotka riippuvat indeksistä ja jotka alun perin määritetään sopimuksen alkamisajankohdan indeksin perusteella
- määrät, jotka vuokralle ottajan odotetaan maksavan jäännösarvotakuiden perusteella
- osto-option toteutushinta, jos on kohtuullisen varmaa, että optio tullaan käyttämään
- maksut vuokrasopimuksen päättämisestä aiheutuvista sanktioista, jos on kohtuullisen varmaa, että optio tullaan käyttämään

Vuokrasopimusvelka arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Vuokrasopimusvelka määritetään uudelleen, kun tulevaisu vuokramaksuissa tapahtuu muutoksia, jotka johtuvat indeksin muutoksesta, tai tapahtuu muutoksia arvioissa määrästä, jonka odotetaan maksettavan jäännösarvotakuun perusteella, tai tapahtuu muutos arvioissa jatko- tai päättämisoptioiden käytöstä. Kun vuokrasopimusvelka määritetään uudelleen, käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvoon tehdään vastaava oikaisu tai se kirjataan tulosvaikutteisesti, jos käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvo on alennettu nolnaan.

Vuokra-ajaksi on määritetty ajanjakso, jona vuokrasopimus ei ole purettavissa mukaan lukien vuokrasopimuksen jatkamisoptio kattama ajanjakso, jos on kohtuullisen varmaa, että kyseinen optio tullaan käyttämään. Stockmann-konsernissa Lindex käyttää pisteytysjärjestelmää, joka perustuu liikevoittoon, määrittäessään sisällytetäänkö alkuperäisen vuokrajakson pidennys vuokra-aikaan. Liikevoiton osuus liikevaihdosta määritetään ja mitä suurempi osuus on, sitä todennäköisemmin jatkamisoptio tullaan käyttämään.

Konserni esittää taseessa käyttöoikeusomaisuuserät, jotka eivät täytä sijoituskiinteistön määritelmää aineellisissa käyttöomaisuushyödykkeissä ja vuokrasopimusvelat veloissa. Kun käyttöoikeusomaisuuserä siirretään vuokralle ottajalle alivuokrasopimuksella ja luokitellaan rahoitusleasingsopimukseksi, käyttöoikeusomaisuuserä kirjataan pois käyttöomaisuudesta ja esitetään taseessa vuokrasaamisena.

IFRS 16 sallimaan helpotukseen perustuen konserni on päättänyt olla kirjaamatta käyttöoikeusomaisuuserää ja vuokrasopimusvelkaa lyhytaikaisista vuokrasopimuksista ja sopimuksista, joissa kohdeomaisuuserä on arvoltaan vähäinen, sisältäen esimerkiksi IT-järjestelmiä ja toimistolaitteita. Konserni kirjaa näihin vuokrasopimuksiin liittyvät vuokramaksut kuluksi tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

**Käyttöoikeusomaisuuserät**

2019, Milj. euroa	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Käyttöoikeusomaisuuserät 1.1.	515,8	1,8	517,5
Muuntoero +/-	-5,7	0,0	-5,7
Lisäykset kauden aikana	57,7	0,7	58,4
Vähennykset kauden aikana		-0,1	-0,1
Siirrot erien välillä kauden aikana			
Siirto myytäviksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin			
Hankintameno kauden lopussa	567,8	2,3	570,1
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden alussa			
Muuntoero +/-	-0,5		-0,5
Vähennysten poistot kauden aikana		0,0	0,0
Kertyneet poistot siirroista myytäväksi luokiteltuihin pitkäaikaisiin omaisuuseriin			
Poistot ja arvonalentumiset kauden aikana	-83,2	-0,7	-83,9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset kauden lopussa	-83,7	-0,7	-84,4
Kirjanpitoarvo kauden alussa			
<b>Kirjanpitoarvo kauden lopussa</b>	<b>484,1</b>	<b>1,6</b>	<b>485,7</b>

**Tuloslaskelmaan kirjatut vuokrasopimuksiin liittyvät määrät**

Milj. euroa	2019
Vuokrasopimusvelkojen korkokulut	-27,0
Käyttöoikeusomaisuuserien edelleenvuokrauksen korkotuotot	0,9
Arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskeviin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut	-0,9
Lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut	-6,1
Vuokrasopimusvelkoihin sisältyvät muuttuviin vuokriin liittyvät kulut	-2,7
<b>Yhteensä</b>	<b>-35,7</b>

Vuokrasopimuksista aiheutuva lähtevä rahavirta 2019 oli yhteensä 100,9 miljoonaa euroa.

**Sitovien liiketilöiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat minimivuokrat**

Milj. euroa	2019	2018
Yhden vuoden kuluessa	15,8	122,7
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa		316,2
Yli viiden vuoden kuluttua		142,5
<b>Yhteensä</b>	<b>15,8</b>	<b>581,4</b>

**Leasingsopimusten maksut**

Milj. euroa	2019	2018
Yhden vuoden kuluessa	0,2	0,7
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluessa	0,3	1,2
Yli viiden vuoden kuluttua	0,2	0,3
<b>Yhteensä</b>	<b>0,7</b>	<b>2,2</b>

Vuokrasopimusvelkojen maturiteettijakauma on esitetty liitetiedossa 4.8 Rahoitusriskien hallinta.

## Konserni vuokralleantajana

### Laadintaperiaatteet

Kun konserni toimii vuokralleantajana, luokitellaan jokaisen vuokrasopimus vuokrasopimuksenkauden alkaessa joko rahoitusleasingsopimukseksi vai operatiiviseksi vuokrasopimukseksi. Vuokrasopimus luokitellaan rahoitusleasingsopimukseksi, jos se siirtää kohdeomaisuuserän omistamiseen liittyvät riskit ja edut olennaisilta osin vuokralleottajalle, jos omistamiseen liittyvät riskit ja edut eivät olennaisilta osiltaan siirry, on kyseessä operatiivinen vuokrasopimus. Kaikki vuokrasopimukset, joissa Stockmann-konserni toimii vuokralleantajana 31.12.2019, ovat operatiivisia vuokrasopimuksia. Konserni kirjaa operatiivisista vuokrasopimuksista saadut vuokramaksut tuottoina vuokra-ajan kuluessa liikevaihtoon.

Tärkeimmät Stockmannin omistamat kiinteistöt ovat tavaratalo Helsingissä Suomessa sekä tavaratalokiinteistö Tallinnassa Virossa. Stockmann on enemmistöomistaja kiinteistöyhtiössä, joka omistaa tavaratalokiinteistön Riiassa Latviassa. Näiden kiinteistöjen kokonaispinta-ala on 87 370 neliometriä, josta 58 prosenttia koostuu suomalaisista kiinteistöistä. Vuokrattavasta kokonaispinta-alasta noin 73 prosenttia oli Stockmannin omassa käytössä ja loppu ulkoisten vuokralaisten käytössä. Liitetietojen kohdassa 3.3 Rakennukset ja rakennelmat on kerrottu tarkemmin kiinteistöjen vuokrausteesta ja Stockmannin oman käytön osuudesta.

## 4 Pääomarakenne

### 4.1 Rahoitustuotot ja -kulut

#### Rahoitustuotot

Milj. euroa	2019	2018
Korkotuotot pankkitalletuksista, muista sijoituksista ja valuuttajohdannaisista	0,2	0,6
Korkotuotot vuokrasopimuksista	0,9	
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos		0,0
Valuuttakurssierot	0,0	
<b>Yhteensä</b>	<b>1,1</b>	<b>0,6</b>

#### Rahoituskulut

Milj. euroa	2019	2018
Korkokulut jaksotettuun hankintamenuon arvostetuista rahoitusveloista	-24,9	-33,0
Korkokulut vuokrasopimuksista	-27,0	0,0
Arvon alentumistappiot lainoista ja saamisista		-1,7
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutos	-0,1	
Muut rahoituskulut	-1,4	-0,2
Valuuttakurssierot	-0,3	-0,4
<b>Yhteensä</b>	<b>-53,7</b>	<b>-35,3</b>

Milj. euroa	2019	2018
<b>Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä</b>	<b>-52,7</b>	<b>-34,6</b>

### 4.2 Rahoitusinstrumentit

#### Laadintaperiaatteet

Rahoitusinstrumentit on luokiteltu IFRS 9:n mukaisesti seuraaviin ryhmiin: jaksotettuun hankintamenuon, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat sekä muut sijoitukset. Luokittelu tehdään alkuperäisenä hankinta-ajankohtana ja se perustuu liiketoimintamallin tavoitteeseen ja sijoituksen sopimusperusteisiin rahavirtoihin. Raportointiajankohtana Stockmann-konsernilla ei ollut käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavia rahoitusvaroja.

Myyntisaamiset ja muut saamiset, lukuun ottamatta johdannaisiin liittyviä saamisista, arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- tai pitkäaikaisiin varoihin. Saaminen on pitkäaikainen, jos se eräännyy yli 12 kuukauden kuluttua. Myyntisaamiset kirjataan taseeseen alun perin käypään arvoon. Stockmann-konserni soveltaa odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamiseen IFRS 9:ssä määrättyä yksinkertaistettua menettelyä, jonka mukaan kaikista myyntisaamisista ja asiakassopimuksiin perustuvista omaisuuseristä ja vuokraamisista voidaan kirjata koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot. Tulevien luottotappioiden määrä arvioidaan kokemukseräisen kertymän perusteella ja kirjataan tulosvaikutteisesti prosenttiosuutena kaikista avoimista myynti- ja vuokraamisista

Muihin sijoituksiin sisältyvät konsernin osakesijoitukset ja ne arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Julkisesti noteerattujen osakkeiden käypä arvo on tilinpäätöspäivän markkinahinta. Noteeraamattomat osakkeet esitetään hankintahintaisena mahdollisella arvonalentumistappiolla vähennettynä, mikäli niiden käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä eli päivänä, jona yhtiö sitoutuu ostamaan tai myymään omaisuuserän. Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun yhtiö luopuu erän sopimusperusteisista oikeuksista, oikeudet raukeavat tai kun yhtiö menettää erän määräysvallan.

Velat, lukuun ottamatta johdannaisvelkoja, luokitellaan jaksotettuun hankintamenuon ja merkitään alun perin taseeseen käypään arvoon. Transaktiomenot sisällytetään korollisten velkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin korolliset velat

arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun. Pitkäaikaiset velat erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua, ja lyhytaikaisten velkojen maturiteetti on alle 12 kuukautta.

Johdannaisopimukset on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin tai -velkoihin, ja niiden käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta johdannaisia, joihin sovelletaan rahavirran tai nettosijoitusten suojauslaskentaa ja jotka täyttävät IFRS 9:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot.

Suojauslaskentaa sovelletaan valuuttajohdannaisiin, joilla suojataan ennakoituja valuuttamäärisiä myyntejä ja ostoja ja jotka täyttävät IFRS 9:ssä määritellyt suojauslaskennan ehdot. Suojatun rahavirran täytyy olla erittäin todennäköinen, ja sillä täytyy viime kädessä olla tulosvaikutus. Rahavirtojen suojausta varten tehtyjen johdannaisopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään käyvän arvon rahastossa omassa pääomassa, ja mahdollinen tehoton osa kirjataan tulosvaikutteisesti. Omaan pääomaan kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti myynnin tai ostojen oikaisueriin samalla kaudella kun suojauslaskennan kohteena olevat ennakoituvat tapahtumat kirjataan tuloslaskelmaan. Mikäli suojatun rahavirran ei enää odoteta toteutuvan, siihen liittyvä suojausinstrumentista omaan pääomaan kertynyt käyvän arvon muutos siirretään tuloslaskelmaan.

Suojauslaskentaa sovelletaan myös tiettyihin valuuttajohdannaisiin, jotka suojaavat ulkomaisiin yksiköihin tehtyjä valuuttamäärisiä nettosijoituksia. Suojausinstrumentin käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman muuntoeroissa. Nettosijoituksen suojauksesta muuntoeroihin kirjatut voitot ja tappiot siirretään tuloslaskelmaan silloin, kun nettosijoituksesta luovutaan kokonaan tai osittain. Ulkomaiseen yksikköön tehdyn nettosijoituksen ja sisäisen lainan suojaukseen liittyvä realisoitunut kurssivoitto sisältyy investointien rahavirtaan konsernin rahavirtalaskelmassa.

Suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välinen suojaussuhde dokumentoidaan suojaukseen ryhdyttäessä. Dokumentointi sisältää tiedot suojausinstrumentista ja suojattavasta erästä, suojattavan riskin luonteen, riskienhallinnan tavoitteet ja tehokkuuslaskelmat. Suojaussuhteen tulee olla tehokas, ja tehokkuutta tarkastellaan sekä etu- että jälkikäteen. Tehokkuuden testaus tehdään jokaisella tilinpäätöshetkellä.

Koronvaihtosopimusten käypä arvo määritellään tulevien kassavirtojen nykyarvon perusteella käyttämällä raportointipäivän markkinahintoja. Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Konsernissa ei tilinpäätöshetkellä ole ollut ulkona olevia koronvaihtosopimuksia.

Valuuttatermiinien ja valuutanvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan arvostamalla ne raportointihetken markkinahintoihin. Valuuttaoptioiden käypä arvo lasketaan käyttämällä Black & Scholes -mallia. Valuuttajohdannaisten arvostustulokset kirjataan tulosvaikutteisesti lukuun ottamatta niitä johdannaisia, joihin sovelletaan IFRS 9:ssä määriteltyä rahavirran tai nettosijoitusten suojauslaskentaa.

### 4.3 Lyhytaikaiset saamiset

Milj. euroa	Kirjanpitoarvo 2019	Käypä arvo 2019	Kirjanpitoarvo 2018	Käypä arvo 2018
Korolliset myyntisaamiset	0,1	0,1	0,8	0,8
Korottomat myyntisaamiset	11,7	11,7	10,8	10,8
Vuokrasopimussaamiset	1,3	1,3		
Johdannaisopimuksiin perustuvat saamiset	0,4	0,4	1,4	1,4
Muut saamiset	0,8	0,8	1,8	1,8
Siirtosaamiset	24,1	24,1	29,7	29,7
Tuloverosaamiset	4,6	4,6	7,8	7,8
<b>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</b>	<b>43,0</b>	<b>43,0</b>	<b>52,2</b>	<b>52,2</b>

Myyntisaamisten kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa. Myyntisaamisiin ja muihin lyhytaikaisiin saamisiin liittyvän luottoriskin enimmäismäärä on niiden kirjanpitoarvo.

Korolliset myyntisaamiset 0,1 milj. euroa koostuvat etäkaupan kertaluotoista vuonna 2019 (0,8 milj. euroa). Näiden saamisten myyntihintaan sisältyvät korkotuotot kirjataan korkotuottojen sijasta liikevaihtoon.

## Siirtosaamiset

Milj. euroa	2019	2018
Vuokraennakot	15,6	16,4
Saaminen luottokorttiyhteistyöstä	2,5	2,7
Saamiset tavaramerkkiyhteistyöstä	1,0	0,8
Jaksotetut ICT-kulut	0,9	1,5
Jaksotetut henkilösivukulut	0,4	2,3
Muut siirtosaamiset	3,8	6,0
<b>Yhteensä</b>	<b>24,1</b>	<b>29,7</b>

## 4.4 Rahavarat

### Laadintaperiaatteet

Rahavarat koostuvat käteisvaroista, lyhytaikaisista pankkitalletuksista sekä muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, joiden maturiteetti on korkeintaan kolme kuukautta hankinta-ajankohdan jälkeen. Rahavarojen käyvän arvon oletetaan vastaavan kirjanpitoarvoa niiden lyhyen maturiteetin johdosta.

Luotollinen shekkitili, joka on vaadittaessa maksettavissa ja on osa konsernin kassanhallintaa on esitetty osana rahavaroja rahavirtalaskelmassa.

Milj. euroa	2019	2018
Rahavarat	24,9	43,4
Luotollinen shekkitili	-2,3	-0,4
<b>Yhteensä</b>	<b>22,7</b>	<b>43,0</b>

## 4.5 Pitkäaikaiset velat, korollinen

Milj. euroa	Kirjanpitoarvo 2019	Käypä arvo 2019	Kirjanpitoarvo 2018	Käypä arvo 2018
Joukkovelkakirjalaina	248,5	246,6	247,8	226,5
Lainat rahoituslaitoksilta	116,0	116,4	112,2	112,5
Eläkelainat				
Vuokrasopimusvelat	438,6	438,6		
Muut lainat				
<b>Yhteensä</b>	<b>803,1</b>	<b>801,6</b>	<b>359,9</b>	<b>339,0</b>

Rahoituslaitoslainojen, joukkovelkakirjalainojen ja muiden lainojen kirjanpitoarvo on laskettu käyttämällä efektiivisen koron menetelmää ja käypä arvo on määritelty diskontatun kassavirran menetelmällä diskonttaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla.

#### 4.6 Lyhytaikaiset velat

Milj. euroa	Kirjanpitoarvo 2019	Käypä arvo 2019	Kirjanpitoarvo 2018	Käypä arvo 2018
Lainat rahoituslaitoksilta			147,0	147,2
Luotollinen shekkitili	2,3	2,3	0,4	0,4
Eläkelainat				
Vuokrasopimusvelat	91,2	91,2		
Muut korolliset velat	45,6	45,6	80,4	80,5
Ostovelat	70,4	70,4	78,6	78,6
Muut lyhytaikaiset velat	40,9	40,9	39,7	39,7
Siirtovelat	75,2	75,2	73,6	73,6
Johdannaiset	9,3	9,3	3,1	3,1
Tuloverovelka	37,4	37,4	20,9	20,9
<b>Yhteensä</b>	<b>372,2</b>	<b>372,3</b>	<b>443,8</b>	<b>444,0</b>
joista korollisia	139,0	139,1	227,9	228,1

Rahoituslaitoslainojen ja liikkeelle laskettujen emissioiden käypä arvo on määritelty diskontatun kassavirran menetelmällä diskontaamalla tilinpäätöshetken markkinakorolla. Muiden lyhytaikaisten velkojen käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa.

#### Siirtovelat

Milj. euroa	2019	2018
Henkilöstökulut	38,7	41,9
Jaksotetut ostot	9,1	11,3
Korot ja muut rahoituskulut	6,2	6,4
Kanta-asiakasohjelma MORE	5,7	5,1
Palautusvaraus	1,6	1,4
Jaksotetut liikepaikkakulut	1,1	1,1
Muut siirtovelat	12,8	6,4
<b>Yhteensä</b>	<b>75,2</b>	<b>73,6</b>

#### 4.7 Täsmäytyslaskelma veloista rahoituksen rahavirrassa

Milj. euroa	1.1.2019	Lainojen rahavirrat	Lainojen muutokset, joihin ei liity rahavirtaa		Lainajärjestelykulujen muutokset, joihin ei liity rahavirtaa	31.12.2019
			Hankinnat - vuokrasopimukset	Valuuttakurssi muutokset		
Pitkäaikaiset velat, korollinen	359,9	1,6		0,0	2,9	364,5
Lyhytaikaiset velat, korollinen	227,4	-181,5			0,8	46,7
Vuokrasopimusvelat	552,7	-75,8	58,4	-5,5		529,8
Luotollinen shekkitili	0,4	0,7				1,1
<b>Velat rahoituksen rahavirrassa yhteensä</b>	<b>1140,5</b>	<b>-255,0</b>	<b>58,4</b>	<b>-5,5</b>	<b>3,7</b>	<b>942,1</b>



Milj. euroa	1.1.2018	Lainojen rahavirrat	Lainojen muutokset, joihin ei liity rahavirtaa	Lainajärjestelykulujen muutokset, joihin ei liity rahavirtaa	31.12.2018
Pitkäaikaiset velat, korollinen	505,2	1,2	-150,0	3,5	359,9
Lyhytaikaiset velat, korollinen	246,1	-169,2	150,0	0,5	227,4
Luotollinen shekkitili	12,2	-11,8			0,4
<b>Velat rahoituksen rahavirrassa yhteensä</b>	<b>763,6</b>	<b>-179,8</b>	<b>0,0</b>	<b>4,0</b>	<b>587,8</b>

Kulut liittyen rahoitusjärjestelyihin on esitetty rahavirtalaskelmassa rahoituksen rahavirrassa. Luotollinen shekkitili on osa rahavaroja rahavirtalaskelmassa.

## 4.8 Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty Stockmann Oyj Abp:n rahoitustoimintoon hallituksen hyväksymän toimintapolitiikan mukaisesti.

Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on varmistaa konsernille kohtuuhintainen rahoitus kaikissa olosuhteissa sekä vähentää markkinariskien vaikutuksia konsernin tulokseen ja taseeseen. Stockmann Oyj:n talousjohtajan alaisuudessa toimiva rahoitusosasto huolehtii konsernin rahoitusriskien hallinnasta ja suojaustoimenpiteistä. Stockmannin rahoitustoiminto toimii myös konsernin sisäisenä pankkina. Rahoitustoiminnolle on määritetty yksityiskohtaiset toimintaohjeet, jotka sisältävät rahoitusriskien hallinnan periaatteet sekä likviditeetin ja rahoituksen hallinnan. Lisäksi liiketoimintaryhmillä voi olla erillinen ohje valuuttaposition suojauksesta.

Konsernin pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttariski, korkoriski, rahoitus- ja maksuvalmiusriski, luotto- ja vastapuoliriski sekä sähkön hintariski.

Konsernin taseessa olevat rahoitusriskit ja kaupallisiin rahavirtoihin liittyvät rahoitusriskit sekä valitut suojausstrategiat raportoidaan hallitukselle neljännesvuosittain ja konsernijohdolle kuukausittain. Hallitus on arvioinut kokonaisrahoitustilanteen huolellisesti. Kun tarkastellaan meneillään olevia suunnitelmia, arvioituja operatiivisia rahavirtoja ja käyttöpääoman hallinnan vahvistamiseen tähtäviä aloitteita, kokonaisanalyysi tukee maksuvalmiuden ja rahoituksen riittävyyttä.

### Valuuttariski

Konsernin valuuttariski muodostuu ulkomaan valuuttamääräisistä myynneistä ja ostoista sekä tase-eristä, kuten myös ulkomaan yksiköihin tehdyistä valuuttamääräisistä nettoinvestoinneista.

### Transaktioriski

Stockmannin transaktioriski muodostuu konsernin liiketoimintayksiköiden myyntiin ja ostoihin liittyvistä valuuttavirroista sekä ulkomaan valuuttamääräisistä veloista ja saamisista. Tärkeimmät myyntivaluutat vuonna 2019 olivat euro, Ruotsin kruunu ja Norjan kruunu. Tärkeimmät ostovaluutat olivat euro, Yhdysvaltain dollari ja Ruotsin kruunu. Vuonna 2019 muun kuin euromääräisen myynnin osuus konsernin koko myynnistä oli 52 prosenttia. (2018: 49 prosenttia). Transaktioriskin sisältäviä valuuttamääräisiä ostoja oli 50 prosenttia konsernin ostoista. (2018: 45 prosenttia). Lisäksi konsernilla on pääosin Ruotsissa paikallisia valuuttamääräisiä ostoja, joihin ei sisälly transaktioriskiä. Vuonna 2019 näiden ostojen osuus oli 3 prosenttia (2018: 4 prosenttia) konsernin kokonaisostoista.

Liiketoimintayksiköt vastaavat tulevien valuuttamääräisten nettokassavirtojen ennustamisesta ja niihin liittyvän valuuttariskin hallinnasta. Liiketoiminnan kassavirtoihin liittyvän valuuttariskin hallinta perustuu 6 kuukauden ennakoituihin kassavirtoihin. Suojausaika on yleensä enintään 6 kuukautta, ja yksittäisten valuuttojen suojausaste voi vaihdella välillä 0–100 %. Sopimuksiin perustuvia kassavirtoja voidaan suojata pidemmiksi ajoiksi.

Ennakoitujen kassavirtojen suojaamiseen käytetyt valuuttajohdannaiset luokitellaan kassavirtasuojauksiksi. Kaikki avoimet kassavirtojen suojausiksi luokitellut sopimukset viittaavat Lindexiin. Stockmann Retail toimii pääasiallisesti paikallisissa valuutoissa ja sen transaktioriski on rajoitettu. Kassavirtasuojaukset suojaavat Lindexin Yhdysvaltain dollarimääräisiä ostoja sekä Ruotsin kruunu, Norjan kruunu ja euro määräisiä myyntejä jotka erääntyvät seuraavan 8 kuukauden aikana vuonna 2020. Näistä suojausinstrumenteista aiheutuva voitto tai tappio vaikuttaa konsernin liikevoittoon samalla jaksolla, jolla ennakoidut suojatut erät vaikuttavat tuottoon, eli keskimäärin 4 kuukautta erääntymisen jälkeen. Tietoja näiden suojausten käyvästä arvosta on liitetiedossa 4.9. Alla olevassa taulukossa on esitetty kassavirtoja suojaavat johdannaiset valuutoittain.

Valuuttajohdannaisista on huomioitu sekä osto- että myyntivaluutta. Kassavirtasuojauksista ei syntynyt tehottomuutta vuoden 2019 aikana

### Kassavirtoja suojaavat valuuttajohdannaiset

milj. euroa	2019	2018
USD	53,7	56,8
SEK	-35,3	-32,9
NOK	-10,1	-12,7
EUR	-9,5	-10,4

## Herkkyysanalyysi, kassavirtoja suojaavat johdannaiset, vaikutus omaan pääomaan verojen jälkeen

2019 milj. euroa	USD	SEK	NOK
Muutos + 10 %	-3,8	-0,7	0,7
Muutos - 10 %	4,7	0,8	-0,9

  

2018 milj. euroa	USD	SEK	NOK
Muutos + 10 %	-4,1	-0,7	0,9
Muutos - 10 %	5,0	0,9	-1,1

Kaikki transaktioriskiksi luokitellut kassavirtoja suojaavat johdannaiset ovat Lindexin nimissä. Lindexin toimintavaluutta on Ruotsin kruunu. Tilikauden lopussa Yhdysvaltain dollarimääräiset kassavirran suojaukset kattoivat noin 71 % konsernin tuleville 6 kuukaudelle ennakoituista dollarimääräisistä nettokassavirroista.

Ulkomaiset tytäryhtiöt rahoitetaan ensisijaisesti paikallisessa valuutassa, joten ulkomaisille tytäryhtiöille syntyy merkittävää transaktioriskiä ainoastaan valuuttamääräisistä ostoista sekä myynneistä. Stockmannin taseessa oleviin valuuttamääräisiin saamisiin ja velkoihin liittyvän valuuttariskin hallinnasta vastaa konsernin rahoitustoiminto. Suojausaste voi vaihdella välillä 0–100 %.

Seuraavassa taulukossa on esitetty konsernin transaktiopoositio, joka koostuu valuuttamääräisistä saamisista ja veloista sekä näitä suojaavista johdannaisista. Tulevaisuuteen ennustettuja kassavirtoja sekä niitä suojaavia johdannaisia ei ole huomioitu taulukossa.

### Konsernin transaktiopoositiot

2019, milj. euroa	SEK	GBP	NOK	CZK	USD	PLN
Saamiset	133,3	0,2	0,0		3,6	
Lainat rahoituslaitoksilta		0,0				
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-167,1	-2,8	-8,0	-3,8	-18,8	-0,3
Valuuttapositio taseessa	-33,9	-2,7	-8,0	-3,8	-15,1	-0,3
Tase-eriä suojaavat val.johdannaiset	33,2	0,7	11,7	3,0	16,6	
Nettosijoitusta suojaavat valuuttalainat						
Nettopositio taseessa	-0,7	-1,9	3,7	-0,7	1,5	-0,3

  

2018, milj. euroa	SEK	GBP	NOK	CZK	USD	PLN
Saamiset	112,1	0,1	1,3		2,7	
Lainat rahoituslaitoksilta						
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-138,2	-1,5	-0,2	-2,5	-15,3	-0,3
Valuuttapositio taseessa	-26,1	-1,4	1,2	-2,5	-12,7	-0,3
Tase-eriä suojaavat val.johdannaiset	32,1	-0,9		1,0	12,8	
Nettosijoitusta suojaavat valuuttalainat						
Nettopositio taseessa	6,0	-2,3	1,2	-1,6	0,2	-0,3

Euron 10 %:n vahvistumisella tai heikentymisellä muita valuuttoja vastaan olisi seuraavan taulukon osoittama vaikutus tulokseen verojen jälkeen. Herkkyysanalyysi perustuu yläpuolella olevan taulukon positiioihin.

## Herkkyysanalyysi, vaikutus tulokseen verojen jälkeen

2019 milj. euroa	SEK	GBP	NOK	CZK	USD	PLN
Muutos + 10 %	0,0	0,1	-0,3	0,1	-0,1	0,0
Muutos - 10 %	-0,1	-0,2	0,3	-0,1	0,1	0,0

  

2018 milj. euroa	SEK	GBP	NOK	CZK	USD	PLN
Muutos + 10 %	-0,4	0,2	-0,1	0,1	0,0	0,0
Muutos - 10 %	0,5	-0,2	0,1	-0,1	0,0	0,0

### Translaatoriski

Stockmann-konsernille aiheutuu translaatoriskiä, kun ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätökset muunnetaan euromääräisiksi konsernitilinpäätöksessä.

Valuuttakurssimuutosten vaikutukset näkyvät valuuttamääräisten nettoinvestointien osalta konsernin oman pääoman muuntoeroina. Stockmann suojautuu oman pääoman translaatoriskiltä nettoinvestointeihin valikoidusti valuuttamääräisillä lainoilla tai johdannaisilla. Suojauspäätöksiä tehtäessä huomioidaan mahdollisen suojaustoimen vaikutus konsernin tulokseen, taseeseen ja kassavirtoihin sekä suojauskustannukset.

Vuoden 2018 aikana Stockmann on luokitellut pääosan Ruotsin kruunumääräisestä konsernin sisäisestä lainasta, joka on myönnetty Lindexin osakkeiden hankintaan, osana nettosijoitustaan ulkomaiselle tytäryhtiölle. Nettoinvestointi on määritetty nettosijoitusten suojaukseksi ja on suojattu valuuttajohdannaisilla. Suojausstrategia on vuoden 2019 aikana ollut suojata 50% nettosijoituksesta, mutta suojausaste voi vaihdella 0-100% hallituksen hyväksymän politiikan mukaisesti. Suojauksen tavoitteena on pienentää EUR / SEK-valuuttakurssimuutosten vaikutusta muuntoeroon. Vuoden lopussa nettosijoituksen suojattu määrä oli 3 613 milj. Ruotsin kruunua ja suojausinstrumenttien 3 613 milj. Ruotsin kruunua. Näiden suojausten käypää arvoa koskevat tiedot on esitetty liitetiedossa 4.9. Nettosijoitusten suojauksista ei syntynyt tehottomuutta vuoden 2019 aikana.

Seuraavassa taulukossa on esitetty millainen vaikutus omaan pääomaan on euron 10 % muutoksella suhteessa konsernin toimintavalmuuteihin. Herkkyysanalyysissä on huomioitu valuuttamääräisten nettoinvestointien muutos euroiksi sekä näitä suojaavat johdannaiset.

### Herkkyysanalyysi, vaikutus omaan pääomaan

2019 milj. euroa	SEK	RUB*
Muutos + 10 %	-31,8	0,0
Muutos - 10 %	38,8	0,0

  

2018 milj. euroa	SEK	RUB
Muutos + 10 %	-32,7	-12,4
Muutos - 10 %	39,9	15,2

\*) Pietarissa sijaitsevan Nevsky Centre kiinteistön myynnin johdosta tammikuussa 2019 Stockmannilla ei ole enää ruplamääräistä riskiä

### Korkoriski

Korkotason vaihtelut vaikuttavat konsernin korkokuluihin ja -tuottoihin. Konsernilla on Lindexin oston seurauksena merkittävät Ruotsin kruunumääräiset varat. Ne on osittain rahoitettu lainalla, joka on vaihdettu Ruotsin kruunuksi. Näin ollen Stockmann pääasiassa altistuu euron ja Ruotsin kruunun korkotason vaihtelulle. Konsernin korkoriskin hallinnan tavoitteena on vähentää korkotason muutosten aiheuttamaa epävarmuutta Stockmannin tulokseen. Korkoriskiä hallitaan hajauttamalla konsernin lainanottoa ja sijoituksia toisaalta eri maturiteetteihin ja toisaalta vaihtuva- ja kiinteäkorkoisiin instrumentteihin. Laina- ja sijoitussalkun koronmääritysjakson keskimääräinen pituus on enintään viisi vuotta. Korkoriskin hallinnassa voidaan käyttää korkojohdannaisia. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 Stockmannin korollisten lainojen ja pankkisaamisten koronmääritysjakso oli 13,7 kuukautta. Korkojohdannaisia ei ollut käytössä.

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto konsernin korollisen velan ja pankkisaamisten koronmuutoksen ajankohdasta tilinpäätöshetkellä 31.12.2019:

Ajankohta, jona koronmuutos tapahtuu, milj. euroa	< 1 kuukausi	1-12 kuukautta	1-3 vuotta	3-5 vuotta	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat			248,5		248,5
Lainat rahoituslaitoksilta		116,0			116,0
Muut korolliset velat	20,7	27,1			47,8
<b>Yhteensä</b>	20,7	143,1	248,5		412,3
Rahat ja pankkisaamiset	-24,9				-24,9
<b>Yhteensä</b>	-4,2	143,1	248,5		387,4

Seuraavassa taulukossa on yhteenveto konsernin korollisen velan ja pankkisaamisten koronmuutoksen ajankohdasta tilinpäätöshetkellä 31.12.2018:

Ajankohta, jona koronmuutos tapahtuu, milj. euroa	< 1 kuukausi	1-12 kuukautta	1-3 vuotta	3-5 vuotta	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat				247,8	247,8
Lainat rahoituslaitoksilta	147,0	112,2			259,2
Muut korolliset velat	45,3	35,6			80,8
<b>Yhteensä</b>	192,3	147,7		247,8	587,8
Rahat ja pankkisaamiset	-43,4				-43,4
<b>Yhteensä</b>	148,9	147,7		247,8	544,4

Markkinakorkojen nousu yhdellä prosenttiyksiköllä olisi vaikuttanut laskennallisesti tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 Stockmannin tulokseen verojen jälkeen enintään -1,2 miljoonaa euroa (2018: -2,1 miljoonaa euroa). Yhden prosenttiyksikön markkinakorkojen laskulla olisi erittäin vähäinen vaikutus Stockmannin tulokseen verojen jälkeen, sillä monet markkinakorot ovat jo nyt joko nolla tai sen alapuolella, eikä Stockmann hyödy negatiivisista koroista. Konsernilla ei tilinpäätöshetkellä ollut suoraan omaan pääomaan kirjattavia eriä.

#### Sähkön hintariski

Stockmann käyttää sähköjohdannaisia pienentääkseen tuleviin sähköhankintoihinsa liittyvää hintariskiä. Rahoituspolitiikan mukaan tulevien sähköhankintojen suojausaste on enintään 100 % seuraavan kolmen vuoden aikana. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 sähkön markkinahinnan 10 prosenttiyksikön muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Stockmannin tulokseen tai omaan pääomaan verojen jälkeen.

#### Rahoitus- ja maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriski tarkoittaa yrityksen riskiä joutua maksukyvyttömäksi likvidien varojen riittämättömyyden, lainaehtojen rikkomisen tai rahoituksen hankkimisvaikeuksien seurauksena. Rahoitusriskin minimoimiseksi konsernin lähivuosien rahoitustarpeet on katettu pitkäaikaisilla luottolimiiteillä. Lisäksi Stockmannilla on oltava riittävän suuri maksuvaranto. Stockmannin maksuvarannon tulee olla vähintään keskimääräisesti kuukauden liiketoiminnan kassasta maksuja vastaava määrä. Maksuvarantoon lasketaan kassavarat sekä käyttämättömät sitovat ja ei-sitovat rahoitusresurssit. Vuoden lopussa Stockmannilla oli sitovia rahoituslimiittejä yhteensä 498 miljoonan euron edestä, sisältäen joulukuussa 2017 liikkeeseen lasketun joukkovelkakirjalainan. Sitovista rahoituslimiiteistä oli käytössä 366 miljoonaa euroa rahoitukseen sekä 1,9 miljoonaa euroa pankkitakauksiin ja remburseihin. Lisäksi Stockmannilla on 600 miljoonan euron suuruinen yritystodistusohjelma, josta oli käytetty 45,4 miljoonaa euroa sekä ei-sitovia tililimiittejä 3,4 miljoonan euron edestä, joista oli käytetty 0,5 miljoonaa euroa vuoden lopussa.

Stockmannin rahoitus koostuu pääosin pankkilainoista, luottolimiiteistä, joukkovelkakirjalainoista sekä yritystodistusohjelmasta. Lisäksi Stockmannilla on hybridilaina, jota käsitellään konsernitilinpäätöksessä yhtiön omana pääomana. Lainaehdot sisältävät omavaraisuusasteeseen ja velkaantumiseen liittyvät taloudelliset kovenantit

Marraskuussa 2019 Stockmann jatkoi pitkäaikaisen sitovan rahoituslimiitin uudelleenrahoitusta ja sopi uudet kovenanttitasot. Kovenanttitasoja oli täsmennetty jo aiemmin vuoden 2019 aikana. Rahoituslimiitti on sitova, vakuudellinen syndikoitu luotto, joka jakautuu pankkilainaan ja valmiusluottoon. Alkuperäiseltä arvoltaan rahoituslimiitti oli 609 miljoonaa euroa. Vuoden

2018 aikana luottoa lyhennettiin 112 miljoonaa euroa, vuoden 2019 tammikuussa 147 miljoonaa euroa Pietarissa sijaitsevan Nevsky Centre-kiinteistökaupan jälkeen sekä marraskuussa 21 miljoonaa euroa. Valmiusluottoa pienennettiin 80 miljoonalla eurolla marraskuussa 2019. Nykyinen rahoituslimiitti on yhteensä 249 miljoonaa, ja se erääntyy lokakuussa 2021. Joulukuussa 2017 Stockmann laski liikkeeseen 250 miljoonan euron nimellisarvosta vakuudellisia senior-statuksellisia joukkovelkakirjoja. Velkakirjat erääntyvät tammikuussa 2022 ja niille maksetaan kiinteää 4,75 prosentin vuotuista korkoa. Joukkovelkakirjat on listattu Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalla. Syndikoidun luoton ja joukkovelkakirjojen vakuutena on kiinteistökiinnityksiä sekä panttioikeus tihettyihin osakkeisiin Kovenanttivaatimukset täytettiin vuoden 2019 aikana..

Joulukuussa 2015 Stockmann laski liikkeelle 85 miljoonan euron hybridilainan. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä on oikeus lunastaa se takaisin aikaisintaan tammikuussa 2020. Lainan vuotuinen korko oli 7,75 prosenttia. Marraskuussa 2019 hybridilainanhaltijat hyväksyivät jotain muutoksia lainaehtoihin. Lainan ensimmäistä First Reset Date-päivää siirrettiin 18 kuukaudella ja on nyt 30.7.2021. Vuotuinen korko muutettiin 10,75 prosenttiin 31.1.2020 alkaen. Lisäksi ehtoihin lisättiin lauseke lainan lunastamisesta Lindexin mahdollisen myynnin yhteydessä. Laina voidaan myös lunastaa kokonaisuudessaan korvaamalla se osakeannilla. Marraskuussa 2019 Stockmann laski liikkeeseen 21 miljoonan arvosta uusia velkakirjoja olemassa olevaan hybridilainaan liittyen. Ehdot ovat samat kuin muutetut ehdot ja niitä tarjottiin merkittäväksi tietyille suurimmille Stockmannin osakkeenomistajille suunnatussa tarjousmenettelyssä. Hybridilainaa käsitellään IFRS-standardien mukaan laaditussa konsernitilinpäätöksessä yhtiön omana pääomana. Lisätietoja hybridilainasta löytyy liitetiedosta 4.12.

### Rahat ja pankkisaamiset sekä käyttämättömät sitovat luottolimiittisopimukset

milj. euroa	2019	2018
Rahat ja pankkisaamiset	24,9	43,4
Luottolimiitti, erääntyy 2019		
Luottolimiitti, erääntyy 2020		
Luottolimiitti, erääntyy 2021	128,1	232,8
Muut rahoituslimiitit		2,9
<b>Yhteensä</b>	<b>153,0</b>	<b>279,1</b>

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvat kassavirrat, jotka sisältävät rahoituskulut, olivat 31.12.2019 seuraavat:

milj. euroa	Tasearvo	2020	2021	2022	2023	2024+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	248,5	-11,9	-11,9	-255,9			-279,7
Lainat rahoituslaitoksilta	116,0	-4,2	-119,1				-123,3
Muut korolliset velat	47,8	-47,9					-47,9
Ostovelat ja muut velat	243,7	-243,7					-243,7
Vuokrasopimusvelka	529,8	-108,1	-98,3	-90,8	-79,3	-98,7	-475,0
<b>Yhteensä</b>	<b>1 185,8</b>	<b>-415,8</b>	<b>-229,3</b>	<b>-346,7</b>	<b>-79,3</b>	<b>-98,7</b>	<b>-1 169,7</b>
Johdannaiset							
Valuuttajohdannaiset	9,3						
saamiset		416,3					416,3
velat		-425,7					-425,7
Sähköjohdannaiset							
nettokassavirta							
<b>Yhteensä</b>	<b>9,3</b>	<b>-9,4</b>					<b>-9,4</b>

Rahoitusvelkojen sopimukseen perustuvat kassavirrat, jotka sisältävät rahoituskulut, olivat 31.12.2018 seuraavat:

milj. euroa	Tasearvo	2019	2020	2021	2022	2023+	Yhteensä
Joukkovelkakirjalainat	247,8	-11,9	-11,9	-11,8	-255,9		-291,6
Lainat rahoituslaitoksilta	259,2	-149,1	-3,4	-116,8			-269,4
Muut korolliset velat	80,8	-80,8	-0,2				-81,0
Ostovelat ja muut velat	190,0	-190,0					-190,0
<b>Yhteensä</b>	<b>777,8</b>	<b>-431,8</b>	<b>-15,5</b>	<b>-128,7</b>	<b>-255,9</b>		<b>-832,0</b>
Johdannaiset							
Valuuttajohdannaiset	3,0						
saamiset		388,3					388,3
velat		-391,3					-391,3
Sähköjohdannaiset							
nettokassavirta							
<b>Yhteensä</b>	<b>3,0</b>	<b>-3,0</b>					<b>-3,0</b>

### Luotto- ja vastapuoliriski

Myyntisaamiset sekä sijoituksiin ja johdannaissopimukseen perustuvat saamiset altistavat konsernin luottoriskille. Sijoituksiin liittyvää vastapuoliriskiä hallitaan hallituksen hyväksymien vastapuolilimiittien avulla. Johdannaissopimuksia tehdään vain vakavaraisiksi ja luottokelpoisuudeltaan hyväksi arvioitujen vastapuolten kanssa. Kassavarojen sijoituksia tehdään rahoitusinstrumentteihin, joiden arvioidaan olevan likvidejä ja joihin liittyvän riskin katsotaan olevan alhainen. Tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 konsernin likvidit varat koostuivat pääasiassa pankeissa olevista talletuksista, joiden maturiteetti on erittäin lyhyt. Konsernilla ei ole merkittävää kaupallisiin myyntisaataviin liittyvää luottoriskiä, koska saatavakannat koostuvat suuresta määrästä pieniä saatavia ja asiakkaat ovat pääosin yksityishenkilöitä, joiden luottokelpoisuus on tarkistettu.

### Myynti- ja vuokrasopimussaamisten ikäanalyysi

31.12.2019

Milj. euroa	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Luottotappiovaraus
Erääntymättömät myyntisaamiset	9,4	0,0
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,7	0,0
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,8	0,0
61-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,4	0,0
91-120 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,2	0,0
Yli 120 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,4	0,1
<b>Yhteensä</b>	<b>11,9</b>	<b>0,1</b>

IFRS 16:n mukaiset vuokrasopimussaamiset 17,0 miljoonaa euroa (31.12.2019) ovat erääntymättömiä. Niiden luottotappioriskiä pidetään alhaisena, eikä niistä ole kirjattu luottotappiovarausta.

31.12.2018

Milj. euroa	Bruttomääräinen kirjanpitoarvo	Luottotappiovaraus
Erääntymättömät myyntisaamiset	9,5	0,0
1-30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	1,4	0,0
31-60 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,4	0,0
61-90 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,4	0,0
91-120 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,0	0,0
Yli 120 päivää erääntyneet myyntisaamiset	0,3	0,1
<b>Yhteensä</b>	<b>12,0</b>	<b>0,2</b>

Konsernin luottotappiovarauksen arvioiminen perustuu myynti- ja vuokrasopimussaamisten koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin IFRS 9 -standardin mukaisesti. Stockmann soveltaa myynti- ja vuokrasopimussaamisten luottoriskin kirjaamiseen yksinkertaistettua varausmatriisia. Näin ollen luottotappiovarauksen arvioiminen perustuu koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettuihin luottotappioihin perustuva malli on ennakoiva, ja

odotettu tappio-osuus perustuu historiallisten tappioiden määriin. Koko voimassaoloajalta odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan kertomalla maksamattomien myyntisaamisten bruttomääräinen kirjanpitoarvo odotetulla tappio-osuudella jokaisella ikäluokassa. Odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin.

## 4.9 Johdannaissopimukset

### Johdannaissopimusten nimellisarvot

#### Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa

Milj. euroa	2019	2018
Kassavirtojen suojaukset, valuuttatermiinit	54,9	56,0
Nettoinvestointien suojaukset, valuuttavaihtosopimukset	337,6	351,2
<b>Yhteensä</b>	<b>392,5</b>	<b>407,2</b>

#### Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

Milj. euroa	2019	2018
Valuuttavaihtosopimukset	67,5	62,9
Sähkötermiinit	1,7	1,4
<b>Yhteensä</b>	<b>69,2</b>	<b>64,3</b>

### Johdannaissopimusten käyvät arvot 2019

#### Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa

Milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Kassavirtojen suojaukset, valuuttatermiinit		-1,3	-1,3
Nettoinvestointien suojaukset, valuuttavaihtosopimukset	0,0	-8,0	-8,0
<b>Yhteensä</b>	<b>0,0</b>	<b>-9,3</b>	<b>-9,3</b>

#### Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

Milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuuttavaihtosopimukset	0,3	0,0	0,3
Sähkötermiinit	0,1		0,1
<b>Yhteensä</b>	<b>0,4</b>	<b>0,0</b>	<b>0,4</b>

### Johdannaissopimusten käyvät arvot 2018

#### Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa

Milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Kassavirtojen suojaukset, valuuttatermiinit	0,6	-0,1	0,5
Nettoinvestointien suojaukset, valuuttavaihtosopimukset	0,1	-3,0	-2,9
<b>Yhteensä</b>	<b>0,6</b>	<b>-3,0</b>	<b>-2,4</b>

#### Ilman suojauslaskentaa olevat johdannaissopimukset

Milj. euroa	Positiivinen	Negatiivinen	Netto
Valuuttavaihtosopimukset	0,2	0,0	0,2
Sähkötermiinit	0,6		0,6
<b>Yhteensä</b>	<b>0,8</b>	<b>0,0</b>	<b>0,8</b>

Kaikki tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 avoinna olevat johdannaiset eräännyvät 1 vuoden kuluessa.



Valuutanvaihtosopimukset ja valuuttatermiinit on arvostettu käypään arvoon tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutokset on kirjattu joko omaan pääomaan tai tuloslaskelmaan riippuen siitä, onko niihin sovellettu suojauslaskentaa. Valuuttajohdannaissopimuksista ei aiheutunut tulosvaikutteisesti kirjattavaa suojauslaskentaan liittyvää tehottomuutta vuonna 2019. Sähköjohdannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin, ja käypien arvojen muutokset on kirjattu tuloslaskelmaan.

#### 4.10 Rahoitusvarat ja -velat arvostusryhmittäin sekä käypien arvojen ja hierarkkinen luokittelu

Konserni käyttää seuraavaa arvostusmenetelmien hierarkiaa käyvän arvon määrittämisessä ja esittämisessä:

Taso 1: Vastaavien omaisuuserien tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Menetelmät, joissa käytetään syöttötietona markkinahintanoteerauksia, jotka ovat säännöllisesti saatavissa pörssistä, välittäjältä tai markkinahinnoittelun palveluntuottajalta. Tason 2 rahoitusinstrumentit ovat: Ei-pörssinoteerattuja (OTC) johdannaisia, jotka on luokiteltu joko käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi tai suojauslaskettaviksi.

Taso 3: Menetelmät, jotka vaativat eniten johdon harkintaa.

Tilikauden aikana ei ole ollut siirtoja tasojen välillä.

Rahoitusvarat, milj. euroa	Taso	Kirjanpitoarvo 2019	Käypä arvo 2019	Kirjanpitoarvo 2018	Käypä arvo 2018
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2	0,0	0,0	0,6	0,6
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa					
Valuuttajohdannaiset	2	0,3	0,3	0,2	0,2
Sähköjohdannaiset	1	0,1	0,1	0,6	0,6
Jaksotettuun hankintamenuon kirjatut rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset saamiset		0,4	0,4	0,6	0,6
Pitkäaikaiset vuokrasopimussaamiset	2	15,7	15,7		
Lyhytaikaiset saamiset, korolliset		0,1	0,1	0,8	0,8
Lyhytaikaiset vuokrasopimussaamiset	2	1,3	1,3		
Lyhytaikaiset saamiset, korottomat		36,7	36,7	42,3	42,3
Rahavarat		24,9	24,9	43,4	43,4
Muut sijoitukset	3	0,3	0,3	0,3	0,3
<b>Rahoitusvarat yhteensä</b>		<b>79,6</b>	<b>79,6</b>	<b>88,8</b>	<b>88,8</b>

Rahoitusvelat, milj. euroa	Taso	Kirjanpitoarvo 2019	Käypä arvo 2019	Kirjanpitoarvo 2018	Käypä arvo 2018
Johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	2	9,3	9,3	3,0	3,0
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa					
Valuuttajohdannaiset	2	0,0	0,0	0,0	0,0
Sähköjohdannaiset	1				
Jaksotettuun hankintamenuon kirjatut rahoitusvelat					
Pitkäaikaiset velat, korolliset	2	364,5	363,0	359,9	339,0
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	2	438,6	438,6		
Lyhytaikaiset velat, korolliset	2	47,8	47,9	227,9	228,1
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	2	91,2	91,2		
Lyhytaikaiset velat, korottomat		185,3	185,3	187,0	187,0
<b>Rahoitusvelat yhteensä</b>		<b>1 136,7</b>	<b>1 135,3</b>	<b>777,9</b>	<b>757,2</b>

Taseessa johdannaissopimukset sisältyvät seuraaviin ryhmiin: pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, korottomat sekä pitkä- ja lyhytaikaiset velat, korottomat.

Tason 3 rahoitusvarat ovat sijoituksia listaamattomien yhtiöiden osakkeisiin, joiden käypä arvo määritellään johdon harkintaan perustuvien menetelmien perusteella. Sijoitusten voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin, koska sijoitusten hankinta- ja luovutus päätökset tehdään liiketoiminnallisista perusteista. Seuraavassa laskelmassa on esitetty tason 3 käypään arvoon arvostettujen rahoitusvarojen muutos raportointikauden aikana.

Muiden sijoitusten käyvän arvon muutos, milj. euroa	2019	2018
Kirjanpitoarvo 1.1.	0,3	0,3
Muuntoero +/-	0,0	0,0
<b>Yhteensä</b>	<b>0,3</b>	<b>0,3</b>

#### 4.11 Netotusjärjestelyn piirissä olevat rahoitusinstrumentit

Konsernilla on johdannaissopimuksia, joihin sisältyy master netting -järjestely. Sopimukset määrittävät, että tietyissä olosuhteissa, esimerkiksi maksujen laiminlyöntitilanteissa, kaikki sopimuksen mukaiset avoimet tapahtumat irtisanotaan, ja ne selvitetään maksamalla yksittäinen nettosumma.

Netotussopimusten nojalla avoimia johdannaissopimuksia ei voida esittää taseessa netotettuna.

Seuraavassa taulukossa esitetään yllämainittujen sopimusten mukaisesti kirjatut rahoitusinstrumentit.

31.12.2019

Rahoitusvarat, milj. euroa	Kirjanpitoarvo	Netotusjärjestelyn		Netto
		piirissä olevat erät		
Valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	0,0	0,0		0,0
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	0,3	0,0		0,3
Sähköjohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	0,1			0,1
<b>Rahoitusvarat yhteensä</b>	<b>0,4</b>	<b>0,0</b>		<b>0,4</b>
<b>Rahoitusvelat, milj. euroa</b>				
Valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	-9,3	0,0		-9,3
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	0,0	0,0		0,0
Sähköjohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa				
<b>Rahoitusvelat yhteensä</b>	<b>-9,3</b>	<b>0,0</b>		<b>-9,3</b>

31.12.2018

Rahoitusvarat, milj. euroa	Kirjanpitoarvo	Netotusjärjestelyn		Netto
		piirissä olevat erät		
Valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	0,6	-0,1		0,5
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	0,2	0,0		0,2
Sähköjohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	0,6			0,6
<b>Rahoitusvarat yhteensä</b>	<b>1,4</b>	<b>-0,1</b>		<b>1,3</b>
<b>Rahoitusvelat, milj. euroa</b>				
Valuuttajohdannaiset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa	-3,0	0,1		-2,9
Valuuttajohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa	0,0	0,0		0,0
Sähköjohdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa				
<b>Rahoitusvelat yhteensä</b>	<b>-3,0</b>	<b>0,1</b>		<b>-2,9</b>

## 4.12 Oma pääoma

milj. euroa	Osakkeiden lukumäärä (kpl)	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Yhteensä
31.12.2017	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6
-					
31.12.2018	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6
-					
31.12.2019	72 048 683	144,1	186,1	250,4	580,6

### Osakepääoma

Stockmann Oyj Abp:n osakepääoma jakautuu A- ja B-osakkeisiin. A-osakkeita on vähintään 18 000 000 kappaletta ja enintään 80 000 000 kappaletta ja B-osakkeita vähintään 18 000 000 kappaletta ja enintään 100 000 000 kappaletta.

Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäisosakepääoma on 75 000 000,00 euroa ja enimmäisosakepääoma on 300 000 000,00 euroa. Osakkeiden nimellisarvo on 2,00 euroa per osake. Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

## Osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2019, rekisteröity

kpl	2019	2018
A-osakkeet	30 530 868	30 530 868
B-osakkeet	41 517 815	41 517 815
<b>Yhteensä</b>	<b>72 048 683</b>	<b>72 048 683</b>

### A- ja B-osakkeiden äänivaltaerot

Jokainen A-osake oikeuttaa yhtiökokouksessa äänestämään kymmenellä (10) äänellä ja B-osake yhdellä (1) äänellä.

### Osakkeen muuntaminen

A-osake voidaan muuntaa B-osakkeeksi osakkeenomistajan vaatimuksesta, mikäli muuntaminen voi tapahtua osakelajien vähimmäis- ja enimmäismäärien puitteissa. Yhtiön osakkeiden muuntamista koskeva kirjallinen vaatimus on osoitettava yhtiön hallitukselle yhtiöjärjestyksessä määritellyllä tavalla.

### Lunastusvelvollisuus

Osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä joko yksin tai yhdessä toisten osakkeenomistajien kanssa saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet yhtiöjärjestyksessä määritellyllä tavalla.

### Ylikurssirahasto

Ylikurssirahasto sisältää osakemerkinnöistä saadut, nimellisarvon ylittävät rahasuoritukset transaktiomenoilla vähennettynä.

### Uudelleenarvostusrahasto

Stockmann soveltaa omistamiinsa kiinteistöihin IAS 16 -standardin mukaista uudelleenarvostusmallia. Uudelleenarvostuksesta johtuva lisäys, laskennallisella verovelalla vähennettynä, esitetään oman pääoman uudelleenarvostusrahastossa.

### Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan transaktiomenoilla vähennettynä siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaisesti merkitä osakepääomaan.

### Muuntoerot

Muuntoerot sisältävät ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten konsolidoinnissa syntyneet oman pääoman muuntoerot ja valuuttamääräisten nettosijoitusten konsolidoinnista syntyneet muuntoerot.

### Muut rahastot

Milj. euroa	2019	2018
Vararahasto	0,1	0,1
Suojausinstrumenttien rahasto	-1,3	0,4
Muut rahastot	43,7	43,7
<b>Yhteensä</b>	<b>42,5</b>	<b>44,2</b>

Muut rahastot sisältävät

- vararahaston, joka sisältää paikallisiin säännöksiin perustuvan vapaasta omasta pääomasta siirretyn osuuden.
- suojausinstrumenttien rahaston, joka sisältää rahavirran suojausnäkökulmasta käytettävien johdannaisinstrumenttien käyvän arvon muutokset laskennallisella verovelalla vähennettynä
- muut yhtiökokouksen päätöksellä vapaasta omasta pääomasta muodostetut rahastot, jotka ovat voitonjakokelpoista omaa pääomaa.

### Hybridilaina

Oma pääoma sisältää 105,8 milj. euron hybridilainan. Joulukuussa 2015 laskettiin liikkeelle 85 milj. euron hybridilaina ja marraskuussa 2019 laskettiin lisää uusia velkakirjoja 21 milj. euron arvosta. Lainan vuotuinen korko on 7,75 prosenttia 31.1.2020 asti. Stockmannilla on oikeus lykätä hybridilainan koronmaksu, mikäli se ei maksa osinkoa tai muuta hyvitystä osakkeenomistajille. Lainalla ei ole eräpäivää, mutta yhtiöllä oli oikeus lunastaa se takaisin aikaisintaan 31.1.2020. Marraskuussa 2019 eräitä lainan lausekkeita muutettiin. Lainan ensimmäistä First Reset Date-päivää siirrettiin 30.7.2021 asti, lisättiin lauseke lainan lunastamisesta Lindexin mahdollisen myynnin yhteydessä ja vuotuinen korko muutettiin 10,75 prosenttiin 31.1.2020

alkaen. Hybridilaina on vakuudeton ja muita velkasitoumuksia heikommassa asemassa. Hybridilainan haltijalla ei ole osakkeenomistajalle kuuluvia oikeuksia. Lainan kertynyt, kirjaamaton korko vuoden 2019 lopussa oli 7,5 milj. euroa (6,0 milj. euroa vuonna 2018). Kertynyt korko 8,2 milj. euroa maksettiin tammikuussa 2020.

### Osingot

Hallituksen ehdotusta osingonjaosta ei ole kirjattu tilinpäätökseen. Osingot vähennetään voitonjakokelpoisesta omasta pääomasta ja kirjataan yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on 12.2.2020 ehdottanut, että vuodelta 2019 ei jaeta varoja.

## 4.13 Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto vähennettynä verovaikutuksella oikaistu hybridilainan korko ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla tilikauden aikana. Ulkona olevat osakkeet eivät sisällä konsernin hallussa olevia omia osakkeita. Kun laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta lasketaan, osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien optioiden osakkeiksi muunnosta aiheutuva laimentava vaikutus. Optioilla on laimentava vaikutus, kun optioiden merkintahinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. 31.12.2019 ei ollut ulkona optioita joilla olisi ollut laimentavaa vaikutusta. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeiden kauden keskimääräiseen hintaan.

eur	2019	2018
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos	-54 254 788	-45 153 113
Hybridilainan kertynyt korko	-8 081 233	-6 587 500
Verovaikutus	1 616 247	1 317 500
Nettovaikutus	-6 464 986	-5 270 000
	-60 719 774	-50 423 113
Ulkona olevien osakkeiden osakeantikorjattu lukumäärä, painotettu keskiarvo / 1000 kpl	72 048 683	72 048 683
Jatkuvista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)	-0,84	-0,68
Lopetetuista toiminnoista (laimentamaton ja laimennettu)		-0,02
Tilikauden tuloksesta (laimentamaton ja laimennettu)	-0,84	-0,70

## 4.14 Pääomarakenteen hallinta

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on tehokas pääomarakenne, joka varmistaa konsernin toimintaedellytykset pääomamarkkinoilla kaikissa olosuhteissa toimialan volatilisuudesta riippumatta. Vaikka konsernilla ei ole luottolaitoksen antamaa julkista luottoluokitusta, konsernin tavoitteena on ylläpitää samantapainen pääomarakenne kuin muilla hyvän luottoluokituksen omaavilla vähittäiskauppaa harjoittavilla yhtiöillä. Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä oman pääoman osuudella kokonaispääomasta (equity ratio). Lindex-konsernin hankinnan jälkeen on Stockmann-konsernilla ollut merkittävästi Ruotsin kruunumääräisiä varoja, jotka konserni on osittain suojannut kruunumääräisellä ulkoisilla valuuttajohdannaisilla.

Strategisena tavoitteena on vähintään 40 prosentin omavaraisuusaste, ilman IFRS 16:sta vaikutusta. Oman pääoman osuus kokonaispääomasta 31.12.2019 oli 50,8 %, ilman IFRS 16:sta vaikutusta (46,2 % 31.12.2018).

## 5 Muut liitetiedot

### 5.1 Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

#### Laadintaperiaatteet

Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetettuihin toimintoihin liittyvät omaisuuserät arvostetaan IFRS 5 -standardin mukaisesti kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan käypään arvoon, vähennettynä menoilla, joiden arvioidaan syntyvän hyödykkeen myynnistä. Kun omaisuuserä on luokiteltu myytävänä olevaksi pitkäaikaiseksi omaisuuseräksi tai luovutettavien erien ryhmäksi, siitä ei tehdä poistoja. Myytävänä olevaksi luokiteltu pitkäaikainen omaisuuserä sekä luovutettavien erien ryhmään kuuluvat omaisuuserät esitetään taseessa omana eränään. Myös velat, jotka liittyvät luovutettavina olevien erien ryhmään esitetään taseessa omana eränään.

Stockmann Oyj Abp allekirjoitti 16.10.2018 sopimuksen Nevsky Centre -kauppakeskuskiinteistönsä myymisestä PPF Real Estate -yhtiölle. Stockmann saattoi päätökseen kauppakeskuksen myynnin uudelle omistajalle, PPF Real Estate -yhtiölle 24.1.2019. Kauppaan sisältyi Stockmannin kokonaan omistama venäläinen tytäryhtiö, OOO Stockmann Nevsky Centre, joka omistaa 100 % Nevsky Centren kiinteistöstä. Nevsky Centre on luokiteltu myytävänä olevaksi konsernitilinpäätöksessä 2018.

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka täyttää IFRS 5:n mukaiset lopetetun toiminnon luokittelukriteerit. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eränään konsernin laajassa tuloslaskelmassa.

Stockmann myi Stockmann Herkun Suomen liiketoiminnan 31.12.2017 S-ryhmän kolmelle osuuskaupalle ja SOK:lle. Stockmann Herkun Suomen liiketoiminta on raportoitu lopetettuna toimintona vuoden 2018 konsernitilinpäätöksessä.

Konsernilla ei ole tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 lopetettuja toimintoja eikä myytävänä olevia pitkäaikaisia omaisuuseriä.

#### Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot

Milj. euroa	2019	2018
<b>Lopetetut toiminnot</b>		
Tilikauden tulos lopetetuista toiminnoista		
Tuotot		0,0
Kulut		-1,5
<b>Tulos ennen ja jälkeen verojen</b>		<b>-1,4</b>
<b>Lopetettujen toimintojen rahavirrat</b>		
Investointien rahavirrat		14,3
<b>Rahavirrat yhteensä</b>		<b>14,3</b>
<b>Muut myytäväksi luokitellut varat ja velat</b>		
Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		172,8
Muut saamiset		0,5
Rahavarat		2,4
Muut velat mukaan luettuna laskennallinen verovelka		34,6
<b>Nettovarat</b>		<b>141,1</b>

## 5.2 Yhteisjärjestelyt

### Yhteiset toiminnot

Konserni omistaa 37,8 % Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab:n osakkeista. Kiinteistöosakeyhtiö sijaitsee Espoossa. Yhteinen toiminto ei ole Stockmannille olennainen.

Konserni omistaa 67 % kiinteistöyhtiö SIA Stockmann Centrsin osakkeista, joka oikeuttaa 63 %:n hallintaan kiinteistöosakeyhtiön tiloista, minkä takia konserni osallistuu yhteiseen toimintoon 63 %:lla. SIA Stockmann Centrs omistaa kauppakeskuskiinteistön Latviassa. Stockmannin osuus yhteisistä toiminnoista käsittää Stockmannin Latvian tavaratalon liiketilat. Yhteinen toiminto on Stockmannille olennainen.

Konsernitiilinpäätökseen on sisällytetty konsernin omistusosuutta vastaava osuus sekä yhteisten toimintojen varoista ja veloista että tuotoista ja kuluista.

### Yhteisten toimintojen varat ja velat

Milj. euroa	2019	2018
Pitkäaikaiset varat ilman arvostuksia	14,2	14,7
käypään arvoon		
Lyhytaikaiset varat	1,8	0,8
Pitkäaikaiset velat		0,5
Lyhytaikaiset velat	0,1	0,6

Kiinteistöjen käypä arvo 31.12.2019 oli 48,4 (46,2) miljoonaa euroa.

### Yhteisten toimintojen tuotot ja kulut

Milj. euroa	2019	2018
Tuotot	3,2	3,2
Kulut	1,7	1,8

## 5.3 Varaukset

### Laadintaperiaatteet

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Tappiollinen sopimus on sopimus, josta konsernille aiheutuvat kustannukset ovat suuremmat kuin siitä saatavat hyödyt. Uudelleenjärjestelyvarauksena kirjataan kustannukset, jotka syntyvät kun konserni on sitoutunut myymään tai lopettamaan merkittävän liiketoiminta-alueen tai toiminnan jollain maantieteellisellä alueella.

Milj. euroa	2019	2018
<b>Pitkäaikaiset varaukset</b>		
<b>Varaus tappiollisista sopimuksista</b>		
Varaus tappiollisista sopimuksista, kauden alussa	14,6	17,1
Käytetty tilikauden aikana		-1,8
Käyttämättömien varausten peruutus		-0,4
Muutos diskonttauskoron uudelleenarvioinnista		-0,3
IFRS 16 Siirto käyttöoikeusomaisuuseriin	-14,6	
<b>Varaus tappiollisista sopimuksista, kauden lopussa</b>		14,6
<b>Muut varaukset</b>		
Muut varaukset, kauden alussa	0,1	0,2
Käytetty tilikauden aikana	-0,1	-0,1
<b>Muut varaukset, kauden lopussa</b>	0,0	0,1
<b>Pitkäaikaiset varaukset yhteensä</b>	0,0	14,7

Milj. euroa	2019	2018
<b>Lyhytaikaiset varaukset</b>		
<b>Uudelleenjärjestelyvaraus</b>		
Uudelleenjärjestelyvaraus, kauden alussa	1,1	2,6
Muuntoero +/-	0,0	-0,1
Varausten lisäykset	1,1	0,3
Käytetty tilikauden aikana	-1,1	-1,7
<b>Uudelleenjärjestelyvaraus, kauden lopussa</b>	<b>1,1</b>	<b>1,1</b>
<b>Varaus tappiollisista sopimuksista</b>		
Varaus tappiollisista sopimuksista, kauden alussa	2,9	3,0
Varausten lisäykset		0,2
Käytetty tilikauden aikana	-0,1	
Muutos diskonttauskoron uudelleenarvioinnista		-0,4
IFRS 16 Siirto käyttöoikeusomaisuuseriin	-2,7	
<b>Varaus tappiollisista sopimuksista, kauden lopussa</b>	<b>0,0</b>	<b>2,9</b>
<b>Muut varaukset</b>		
Muut varaukset, kauden alussa	1,0	0,0
Varausten lisäykset		1,0
Käytetty tilikauden aikana	-0,1	0,0
Käyttämättömien varausten peruutukset	-0,8	
<b>Muut varaukset, kauden lopussa</b>	<b>0,1</b>	<b>1,0</b>
<b>Lyhytaikaiset varaukset yhteensä</b>	<b>1,1</b>	<b>5,0</b>

Varaukset sisältävät lopetettuihin toimintoihin ja muihin konsernin strategian mukaisiin rakennejärjestelyihin liittyviä kuluja.

## 5.4 Vastuusitoumukset

### Velat ja vastuut, joiden vakuudeksi on annettu kiinteistökiinnityksiä

Milj. euroa	2019			2018		
	Velka vuoden lopussa	Kiinnitykset	Omaisuu- den käypä arvo	Velka vuoden lopussa	Kiinnitykset	Omaisuu- den käypä arvo
Lainat						
rahoituslaitoksilta	367,7	1 670,0		511,0	1 670,0	
Muut vastuut	0,0	1,7		0,0	1,7	
<b>Yhteensä</b>	<b>367,7</b>	<b>1 671,7</b>	<b>668,3</b>	<b>511,0</b>	<b>1 671,7</b>	<b>852,5</b>

### Muut omasta puolesta annetut vakuudet

Milj. euroa	2019	2018
Takaukset	1,7	1,9
Sähkö sopimusvastuut	1,2	1,3
Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu	4,0	5,7
<b>Yhteensä</b>	<b>6,9</b>	<b>9,0</b>



## Vastuut yhteensä

Milj. euroa	2019	2018
Kiinnitykset	1 671,7	1 671,7
Takaukset	1,7	1,9
Sähkö Sopimusvastuut	1,2	1,3
Kiinteistöinvestointien arvonlisäveron tarkistusvastuu	4,0	5,7
<b>Yhteensä</b>	<b>1 678,6</b>	<b>1 680,6</b>

Sähkö Sopimusvastuu liittyy sähkön ostoon kiinteään hintaan vuosina 2020-2022.

### Hybridilainan korko

17.12.2015 Stockmann laski liikkeelle 85 milj. euron hybridilainan ja marraskuussa 2019 laskettiin lisää uusia velkakirjoja 21 miljoonan euron arvosta. Lainan kertynyt, kirjaamaton korko vuoden 2019 lopussa oli 7,5 (6,0) miljoonaa euroa. Lisätietoja hybridilainasta on liitetiedossa 4.12.

### Kiinteistöinvestoinnit

Stockmann-konserniin kuuluvat yhtiöt ovat velvollisia tarkistamaan vuosina 2010–2019 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään vähennyksiä, jos kiinteistön arvonlisäverovelvollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2029. Vastuun enimmäismäärä on 4,0 (5,7) miljoonaa euroa.

## 5.5 Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä emoyritys, tytäryritykset ja yhteiset toiminnot.

Konsernin lähipiiriin kuuluivat tilikauden 2019 aikana seuraavat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet:

- Jukka Hienonen, hallituksen puheenjohtaja 21.3.2019 asti
- Lauri Ratia, hallituksen puheenjohtaja 21.3.2019 alkaen, toimeenpaneva toimitusjohtaja 1.4.2019 alkaen 18.8.2019 asti
- Kaj-Gustaf Bergh, hallituksen jäsen 21.3.2019 asti
- Stefan Björkman, hallituksen jäsen 21.3.2019 alkaen
- Eva Hamilton, hallituksen jäsen
- Esa Lager, hallituksen jäsen
- Leena Niemistö, hallituksen varapuheenjohtaja ja jäsen
- Michael Rosenlew, hallituksen jäsen 21.3.2019 asti
- Tracy Stone, hallituksen jäsen
- Peter Therman, hallituksen jäsen 21.3.2019 alkaen
- Dag Wallgren, hallituksen jäsen
- Lauri Veijalainen, toimitusjohtaja 31.3.2019 asti
- Jari Latvanen, toimitusjohtaja 19.8.2019 alkaen
- Susanne Ehnbage, Lindexin toimitusjohtaja
- Mikko Huttunen, henkilöstöjohtaja 30.6.2019 asti
- Kai Laitinen, talousjohtaja 18.8.2019 asti
- Nora Malin, kehitysjohtaja 30.6.2019 asti
- Jukka Naulapää, lakiasiaintoimitusjohtaja
- Maiju Niskanen, johtaja, tavaratalotoiminnot 30.6.2019 asti
- Outi Nylund, asiakkuusjohtaja 1.5.2019 alkaen 30.6.2019 asti
- Anna Salmi, digitaalisen liiketoiminnan johtaja 30.6.2019 asti
- Elena Stenholm, johtaja, Real Estate 30.6.2019 asti
- Tove Westermarck, operatiivinen johtaja 22.3.2019 alkaen
- Pekka Vähähyyppä, talousjohtaja 19.8.2019 alkaen

Konsernin lähipiiriin kuuluivat tilikauden 2018 aikana seuraavat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet:

- Jukka Hienonen, hallituksen puheenjohtaja
- Kaj-Gustaf Bergh, hallituksen jäsen
- Eva Hamilton, hallituksen jäsen 22.3.2018 alkaen
- Esa Lager, hallituksen jäsen
- Susanne Najafi, hallituksen jäsen 22.3.2018 asti
- Leena Niemistö, hallituksen varapuheenjohtaja ja jäsen
- Michael Rosenlew, hallituksen jäsen
- Per Sjärdell, hallituksen jäsen 22.3.2018 asti
- Tracy Stone, hallituksen jäsen 22.3.2018 alkaen
- Dag Wallgren, hallituksen jäsen
- Lauri Veijalainen, toimitusjohtaja
- Susanne Ehnåge, Lindexin toimitusjohtaja 10.8.2018 alkaen
- Mikko Huttunen, henkilöstöjohtaja
- Kai Laitinen, talousjohtaja
- Nora Malin, kehitysjohtaja 1.1.2018 alkaen
- Jukka Naulapää, lakiasiaintojohtaja
- Petteri Naulapää, tietohallintojohtaja 22.6.2018 asti
- Maiju Niskanen, johtaja, tavaratalotoiminnot
- Elisabeth Peregi, Lindexin vt. toimitusjohtaja 10.8.2018 asti
- Anna Salmi, asiakkuusjohtaja
- Elena Stenholm, johtaja, Real Estate 1.11.2018 alkaen
- Björn Teir, johtaja, Real Estate 17.8.2018 asti
- Tove Westermarck, johtaja, toimitusketju

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet on esitetty emoyhtiön liitetietojen osakkeet ja osuudet -osiossa.

#### Lähipiirin kanssa toteutuvat seuraavat liiketapahtumat:

##### Johdon työsuhde-etuudet

##### Palkat ja palkkiot

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän työsuhde-etuudet, euroa 2019	Toimitusjohtaja	Muut johtoryhmän jäsenet	Yhteensä
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	862 817	1 760 949	2 623 766
Muut pitkäaikaiset etuudet		85 972	85 972
<b>Työsuhde-etuudet yhteensä</b>	<b>862 817</b>	<b>1 846 921</b>	<b>2 709 738</b>

Hallituksen palkkiot, euroa 2019	Kiinteät vuosipalkkiot *	Osallistumisen perusteella maksettavat palkkiot	Yhteensä
Ratia Lauri	80 000	14 300	94 300
Bergh Kaj-Gustaf **		600	600
Björkman Stefan	40 000	7 800	47 800
Hamilton Eva	40 000	7 800	47 800
Hienonen Jukka **		1 100	1 100
Lager Esa	40 000	15 000	55 000
Niemistö Leena	50 000	8 400	58 400
Rosenlew Michael **		1 400	1 400
Stone Tracy	40 000	7 200	47 200
Therman Peter	40 000	11 800	51 800
Wallgren Dag	40 000	12 000	52 000
<b>Hallituksen palkkiot yhteensä</b>	<b>370 000</b>	<b>87 400</b>	<b>457 400</b>

Avainhenkilöiden palkat ja palkkiot yhteensä, euroa 3 167 138

\* rahana ja yhtiön osakkeina maksettu 66 416 kpl

\*\* eronnut hallituksesta 21.3.2019

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän työsuhde- etuudet, euroa 2018	Toimitusjohtaja	Muut johtoryhmän jäsenet	Yhteensä
Lyhytaikaiset työsuhde- etuudet	556 278	2 120 429	2 676 707
Muut pitkäaikaiset etuudet		56 556	56 556
<b>Työsuhde-etuudet yhteensä</b>	<b>556 278</b>	<b>2 176 985</b>	<b>2 733 263</b>

Hallituksen palkkiot, euroa 2018	Kiinteät vuosipalkkiot *	Osallistumisen perusteella maksettavat palkkiot	Yhteensä
Hienonen Jukka	80 000	13 800	93 800
Bergh Kaj-Gustaf	40 000	7 700	47 700
Hamilton Eva	40 000	5 400	45 400
Lager Esa	40 000	12 700	52 700
Najafi Susanne **		1 000	1 000
Niemistö Leena	50 000	8 300	58 300
Rosenlew Michael	40 000	11 200	51 200
Sjödell Per **		1 000	1 000
Stone Tracy	40 000	6 000	46 000
Wallgren Dag	40 000	11 500	51 500
<b>Hallituksen palkkiot yhteensä</b>	<b>370 000</b>	<b>78 600</b>	<b>448 600</b>

Avainhenkilöiden palkat ja palkkiot yhteensä, euroa 3 181 863

\* rahana ja yhtiön osakkeina maksettu 36 586 kpl

\*\* eronnut hallituksesta 22.3.2018

### Johdon eläkesitoumukset

Toimitusjohtaja Jari Latvasen eläkeikä määräytyy Suomen työeläkelainsäädännön mukaisesti. Eläke kertyy työntekijäin eläkelain mukaisesti. Erillistä vapaaehtoista eläkettä ei makseta.

Johtoryhmän jäsenten eläkeikä on kunkin johtajasopimuksesta riippuen 63 tai 65 vuotta. Yhdellä johtoryhmän jäsenellä oli vuonna 2019 yhtiön ottama erillinen maksuperusteinen eläkevakuutus. Eläkevakuutusten kustannukset vuonna 2019 olivat 85 972 euroa (2018: 56 556 euroa).

#### **Muut lähipiiritapahtumat**

Hallituksen jäsenille ei ole maksettu muita korvauksia vuonna 2019 (21 933 euroa vuonna 2018).

### **5.6 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat**

Yhtiön johdolla ei ole tiedossa sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöksen laadintaan.

Stockmann Oyj Abp  
Tuloslaskelma, FAS

	Liitetieto	1.1.-31.12.2019 euroa	% Lv	1.1.-31.12.2018 euroa	% Lv
<b>LIKEVAIHTO</b>		<b>304 985 802.50</b>	100.0	320 790 101.55	100.0
Liiketoiminnan muut tuotot	2	7 237 225.69	2.4	96 418 953.27	30.1
<b>Materiaalit ja palvelut</b>					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:					
Ostot tilikauden aikana					
Varastojen muutos, lisäys (+), vähennys (-)					
		-145 801 784.42		-149 738 974.81	
		-5 807 585.54		-5 950 178.63	
<b>Materiaalit ja palvelut yhteensä</b>		<b>-151 609 369.96</b>	49.7	-155 689 153.44	48.5
Henkilöstökulut	3	-57 311 858.12	18.8	-63 590 521.65	19.8
Polstot ja arvonalentumiset	4	-23 693 871.68	7.8	-23 660 214.58	7.4
Liiketoiminnan muut kulut	5	-102 740 141.56	33.7	-99 972 425.15	31.2
		-335 355 241.32	110.0	-342 912 314.82	106.9
<b>LIKEVOITTO (-TAPPIO)</b>		<b>-23 132 213.13</b>	-7.6	74 296 740.00	23.2
Rahoitustuotot ja -kulut	6	-12 752 638.90	-4.2	-21 158 648.64	-6.6
<b>VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA</b>		<b>-35 884 852.03</b>	-11.8	53 138 091.36	16.6
Tilinpäätössiirrot	7	35 596 776.49	11.7	17 751 333.26	5.5
Tuloverot yhteensä		0.00	0.0	0.00	0.0
<b>TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)</b>		<b>-288 075.54</b>	-0.1	70 889 424.62	22.1

Stockmann Oyj Abp  
Tase, FAS

VASTAAVAA	Liitetieto	31.12.2019 euroa	31.12.2018 euroa
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT</b>			
<b>Aineettomat hyödykkeet</b>	8		
Aineettomat oikeudet		19 998 618.43	23 153 574.89
Muut aineettomat hyödykkeet		282 614.64	353 191.56
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		2 553 117.35	812 960.08
<b>Aineettomat hyödykkeet yhteensä</b>		<b>22 834 350.42</b>	<b>24 319 726.53</b>
<b>Aineelliset hyödykkeet</b>	9		
Maa- ja vesialueet		12 232 609.70	12 232 609.70
Rakennukset ja rakennelmat		247 313 359.28	253 686 523.36
Koneet ja kalusto		25 962 548.33	30 395 667.10
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot		3 664 047.38	4 295 837.28
Muut aineelliset hyödykkeet		54 601.65	54 601.65
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		988 861.16	742 388.24
<b>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</b>		<b>290 216 027.50</b>	<b>301 407 627.33</b>
<b>Sijoitukset</b>	10		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		292 533 477.95	254 205 718.11
Muut osakkeet ja osuudet		760 443.74	760 443.74
<b>Sijoitukset yhteensä</b>		<b>293 293 921.69</b>	<b>254 966 161.85</b>
<b>PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ</b>		<b>606 344 299.61</b>	<b>580 693 515.71</b>
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT</b>			
<b>Vaihto-omaisuus</b>			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		42 836 834.53	48 644 420.07
<b>Vaihto-omaisuus yhteensä</b>		<b>42 836 834.53</b>	<b>48 644 420.07</b>
<b>Pitkäaikaiset saamiset</b>			
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		755 775 071.55	743 759 379.83
<b>Pitkäaikaiset saamiset yhteensä</b>		<b>755 775 071.55</b>	<b>743 759 379.83</b>
<b>Lyhytaikaiset saamiset</b>	11		
Myyntisaamiset		2 285 180.11	4 356 907.93
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		24 466 768.88	32 198 329.46
Muut saamiset		10 270.07	1 925.20
Siirtosaamiset		8 057 906.77	14 454 320.97
<b>Lyhytaikaiset saamiset yhteensä</b>		<b>34 820 125.83</b>	<b>51 011 483.56</b>
<b>Rahat ja pankkisaamiset</b>	12		
		6 460 561.98	15 776 843.70
<b>VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ</b>		<b>839 892 593.89</b>	<b>859 192 127.16</b>
<b>VASTAAVAA YHTEENSÄ</b>		<b>1 446 236 893.50</b>	<b>1 439 885 642.87</b>

Stockmann Oyj Abp  
Tase, FAS

VASTATTAVAA	Liitetieto	31.12.2019 euroa	31.12.2018 euroa
<b>OMA PÄÄOMA</b>	13-14		
Osakepääoma		144 097 366.00	144 097 366.00
Ylikurssirahasto		186 346 445.72	186 346 445.72
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		255 735 789.28	255 735 789.28
Muut rahastot		43 728 921.17	43 728 921.17
Edellisten tilikausien voitto (tappio)		-229 492 937.74	-300 382 362.36
Tilikauden voitto (tappio)		-288 075.54	70 889 424.62
<b>OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ</b>		<b>400 127 508.89</b>	<b>400 415 584.43</b>
<b>TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ</b>	15	<b>73 962 926.49</b>	<b>87 409 702.98</b>
<b>PAKOLLISET VARAUKSET</b>	16	<b>15 664 402.24</b>	<b>18 424 698.81</b>
<b>VIERAS PÄÄOMA</b>			
<b>Pitkäaikainen vieras pääoma</b>			
Hybridilaina		106 000 000.00	85 000 000.00
Joukkovelkakirjalainat		250 000 000.00	250 000 000.00
Lainat rahoituslaitoksilta		116 000 000.00	114 000 000.00
Siirtovelat	17	1 315 954.00	2 770 516.00
Velat saman konsernin yrityksille			170 289 977.60
<b>Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä</b>		<b>473 315 954.00</b>	<b>622 060 493.60</b>
<b>Lyhytaikainen vieras pääoma</b>	18		
Lainat rahoituslaitoksilta		1 142 730.78	147 032 109.11
Saadut ennakot		961 755.64	607 915.52
Ostovelat		25 391 126.98	25 785 256.16
Velat saman konsernin yrityksille		352 911 886.10	7 211 634.47
Muut velat		58 825 286.48	96 412 760.80
Siirtovelat	19	43 933 315.90	34 525 486.99
<b>Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä</b>		<b>483 166 101.88</b>	<b>311 575 163.05</b>
<b>VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ</b>		<b>956 482 055.88</b>	<b>933 635 656.65</b>
<b>VASTATTAVAA YHTEENSÄ</b>		<b>1 446 236 893.50</b>	<b>1 439 885 642.87</b>

**Stockmann Oyj Abp**  
**Rahoituslaskelma**

	2019	2018
	euroa	euroa
<b>LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA</b>		
Tilikauden voitto (tappio)	-288 075.54	70 889 424.62
<b>Olkaisut:</b>		
Suunnitelman mukaiset poistot	23 693 871.68	23 660 214.58
Pysyvien vastaavien arvonalentumiset		
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-4 185 577.14	-89 999 009.73
Rahoitustuotot ja -kulut	10 476 808.72	21 158 649.12
Tilinpäätössiirrot	-35 596 776.49	-17 751 333.26
<b>Käyttöpääoman muutos:</b>		
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	8 062 076.34	9 369 896.61
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) / vähennys (+)	5 807 585.54	5 950 178.63
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	1 691 778.78	-7 973 015.72
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-30 851 781.77	-30 309 453.00
Saadut korot liiketoiminnasta	139 681.36	593 709.05
<b>LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA</b>	<b>-21 050 408.52</b>	<b>-14 410 739.10</b>
<b>INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</b>		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-11 150 501.18	-7 594 257.46
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		122 530 957.50
Lainasaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	38 327 759.84	58 519 457.72
Sijoitukset tytäryhtiöihin	-38 327 759.84	-58 519 457.72
Nettosijoitukseen liittyvän suojauksen realisoitunut kurssiero *	11 055 342.00	31 644 682.42
<b>INVESTOINTIEN RAHAVIRTA</b>	<b>-95 159.18</b>	<b>146 581 382.46</b>
<b>RAHOITUKSEN RAHAVIRTA</b>		
Lainasaamisten lisäys (-)/vähennys (+)	8 064 074.87	7 708 802.11
Lyhytaikaisten lainojen nostot (+)/ takaisinmaksut (-)	-145 607 916.43	-172 108 863.43
Pitkäaikaisten lainojen nostot	529 101 322.62	311 475 315.14
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-379 728 195.08	-271 681 713.26
<b>RAHOITUKSEN RAHAVIRTA</b>	<b>11 829 285.98</b>	<b>-124 606 459.44</b>
<b>Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)</b>	<b>-9 316 281.72</b>	<b>7 564 183.92</b>
<b>Rahavarat tilikauden alussa</b>	<b>15 776 843.70</b>	<b>8 212 659.78</b>
<b>Rahavarat tilikauden lopussa</b>	<b>6 460 561.98</b>	<b>15 776 843.70</b>

\* Tytäryhtiöosakkeiden hankintaan kohdistuvasta valuuttasuojauksesta realisoitunut kurssiero.



# Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

## 1. Laatomisperiaatteet

Stockmann Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS).

### Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin.

Rahoituksen kurssivoitot ja kurssitappiot on kirjattu nettomääräisinä muihin rahoitustuottoihin tai muihin rahoituskuluihin.

### Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty välilliset verot, myönnetty alennukset ja valuuttakurssierot.

### Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muina tuottoina esitetään liiketoimintaan liittyvien pysyvien vastaavien myyntivoitot, liiketoimintojen myynnistä saadut korvaukset sekä palveluveloitukset tytäryhtiöiltä.

### Tuloverot

Tuloslaskelmaan on välittöminä veroina kirjattu tilikauden tulosta vastaavat verot sekä aikaisemmilta tilikausilta maksuunpannut tai palautetut verot. Laskennallisia veroja ei sisällytetä emoyhtiön tuloslaskelmaan ja taseeseen.

### Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet on arvostettu alkuperäiseen hankintamenoon, josta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot. Tasearvoihin sisältyy lisäksi maa-alueiden ja rakennusten arvonorotuksia. Arvonkorotukset on tehty vuosien 1950 ja 1984 välisenä aikana, ja ne perustuvat kiinteistöarvioijien silloisiin arvioihin. Arvonkorotuksista ei tehdä poistoja.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden alkuperäiseen hankintamenoon ja arvioidaan taloudelliseen käyttöaikaan seuraavasti:

Aineettomat hyödykkeet	3 – 10 vuotta
Rakennukset	20 – 50 vuotta
Koneet ja kalusto	3 – 10 vuotta
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	5 – 10 vuotta

### Pysyvien vastaavien sijoitukset

Yhtiön pysyvien vastaavien sijoitukset on arvostettu hankintamenoon tai, mikäli niiden käypä arvo on pysyvästi alentunut, tähän alempaan arvoon.

### Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemman jälleenhankintahinnan tai todennäköisen luovutushinnan mukaiseen alimpaan arvoon. Vaihto-omaisuuden arvo on määritelty painotetun keskihankintahinnan menetelmää käyttäen ja se sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot.

### Pitkäaikainen vieras pääoma

Rahoituslainat kirjataan nimellisarvoon. Transaktiomenot kirjataan siirtosaamisiin ja jaksotetaan tuloslaskelmaan instrumentin pitoaikana. Transaktiomenot ja lainan korot kirjataan tuloslaskelmassa rahoituskuluihin instrumentin pitoaikana.

Oman pääoman ehtoinen joukkovelkakirjalaina on hybridilaina, joka esitetään vieraana pääomana. Hybridilaina on heikommassa etusija-asemassa kuin konsernin muut velkasitoumukset. Sen etusija-asema on kuitenkin muita omaan pääomaan luettavia erää parempi. Hybridilainan korot maksetaan, jos konserni jakaa osinkoa. Jos osinkoa ei jaeta, päättää konserni mahdollisesta koron maksusta erikseen. Maksamattomat korot kumuloituvat siirtovelkoihin. Hybridilainan haltijoilla ei ole osakkeenomistajille kuuluvia oikeuksia, määräysvaltaa tai äänestys-oikeutta yhtiökokouksessa.

### Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätöksissä tehtyjen ja suunnitelman mukaisten poistojen kertynyt erotus, poistoero, esitetään taseen erässä tilinpäätössiirtojen kertymä ja sen muutos tuloslaskelmassa erässä tilinpäätössiirrot. Tilinpäätössiirrot sisältävät myös annetut ja saadut konserniavustukset.

### Pakolliset varaukset

Pakollinen varaus kirjataan, kun yhtiöllä on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköistä ja veloitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti.

### Johdannaisinstrumentit

Valuuttariskien suojaamiseksi tehdyt johdannaissopimukset on arvostettu käypään arvoon. Johdannaissopimukseen liittyvät kurssi- ja korkoerot on jaksotettu suoriteperiaatteen mukaisesti rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi.

## 2. Liiketoiminnan muut tuotot

euroa	2019	2018
Konserniyrityksiltä laskutetut palvelut	7 234 490.30	7 080 160.51
Muut luovutusvoitot	3 600.00	89 336 389.77
Liiketoiminnan muut tuotot	-864.61	2 402.99
<b>Yhteensä</b>	<b>7 237 225.69</b>	<b>96 418 953.27</b>

## 3. Henkilöstökulut

euroa	2019	2018
Toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa palkat ja palkkiot	862 817.00	556 278.00
Hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	457 400.00	448 600.00
Muun henkilökunnan palkat	45 901 425.31	50 965 129.05
Sairasajan palkat	1 440 772.87	1 533 807.72
Eläkekulut	7 397 165.55	8 007 349.32
Muut henkilösivukulut	1 252 277.39	2 079 357.56
<b>Yhteensä</b>	<b>57 311 858.12</b>	<b>63 590 521.65</b>

Henkilöstö keskimäärin 1422 1608

### Johdon eläkesitoumukset

Toimitusjohtaja Jari Latvasen eläkeikä määräytyy Suomen työeläkelainsäädännön mukaisesti. Eläke kertyy työntekijäin eläkelain mukaisesti. Erillistä vapaaehtoista eläkettä ei makseta.

Johtoryhmän jäsenten eläkeikä on kunkin johtajasopimuksesta riippuen 63 tai 65 vuotta. Yhdellä johtoryhmän jäsenellä oli vuonna 2019 yhtiön ottama erillinen maksuperusteinen eläkevakuutus.

Eläkevakuutusten kustannukset vuonna 2019 olivat 85 972 euroa (2018: 56 556 euroa)

## 4. Poistot ja arvonalentumiset

euroa	2019	2018
Aineettomat oikeudet	8 999 205.33	7 145 776.53
Rakennukset ja rakennelmat	9 063 106.77	9 262 048.31
Koneet ja kalusto	4 926 723.89	6 581 564.80
Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot	704 835.69	670 824.94
<b>Yhteensä</b>	<b>23 693 871.68</b>	<b>23 660 214.58</b>

## 5. Liiketoiminnan muut kulut

euroa	2019	2018
Liikepaikkakulut	49 734 615.18	49 985 063.87
Markkinointikulut	13 626 701.93	15 746 848.29
Asiantuntijakulut	12 645 425.00	1 834 854.34
IT- ja tietoliikennekulut	10 977 123.72	11 743 280.93
Työvoiman vuokrauskulut	4 113 665.47	5 055 056.40
Tavarankäsittelykulut	4 183 684.02	4 293 689.40
Vuokratulot	2 259 873.96	2 584 263.80
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	1 219 051.07	837 114.51
Luottotappiot	29 281.43	504 150.20
Muut kulut	3 950 719.78	7 388 103.41
<b>Yhteensä</b>	<b>102 740 141.56</b>	<b>99 972 425.15</b>

**Tilintarkastajien palkkiot**

<b>euroa</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Tilintarkastus	141 000.00	130 000.00
Veroneuvonta	107 785.00	115 000.00
Muut neuvontapalvelut	251 900.00	22 000.00
<b>Yhteensä</b>	<b>500 685.00</b>	<b>267 000.00</b>

**6. Rahoitustuotot ja -kulut**

<b>euroa</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Korkotuotot saman konsernin yrityksiltä	41 515 104.45	39 367 391.52
Korko- ja muut rahoitustuotot konsernin ulkopuolisilta	139 667.83	473 493.97
Korkokulut saman konsernin yrityksille	-14 589 517.67	-8 035 788.48
Korko- ja muut rahoituskulut konsernin ulkopuolisille	-32 473 252.05	-38 764 443.58
Lainasaamisten ja sijoitusten arvonalentumiset		-21 667 362.43
Kurssivoitot ja -tappiot (netto)	-7 344 641.46	7 468 060.36
<b>Yhteensä</b>	<b>-12 752 638.90</b>	<b>-21 158 648.64</b>

**7. Tilinpäätössiirrot**

<b>euroa</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	13 446 776.49	-8 258 666.74
Saadut konserniavustukset	22 150 000.00	30 250 000.00
Annetut konserniavustukset		-4 240 000.00
<b>Yhteensä</b>	<b>35 596 776.49</b>	<b>17 751 333.26</b>

**Pysyvät vastaavat****8. Aineettomat hyödykkeet****Aineettomat oikeudet**

<b>euroa</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Hankintameno 1.1.	46 244 759.07	52 931 636.43
Lisäykset	45 635.00	576 945.28
Siirrot erien välillä	5 798 613.87	3 679 593.60
Vähennykset	-5 636 536.26	-10 943 416.24
Hankintameno 31.12.	46 452 471.68	46 244 759.07
Kertyneet poistot 1.1.	23 091 184.18	26 888 823.89
Vähennysten poistot	-5 636 536.26	-10 943 416.24
Tilikauden poisto	8 999 205.33	7 145 776.53
Kertyneet poistot 31.12.	26 453 853.25	23 091 184.18
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>19 998 618.43</b>	<b>23 153 574.89</b>

**Muut aineettomat hyödykkeet**

<b>euroa</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Hankintameno 1.1.	705 768.85	705 768.85
Hankintameno 31.12.	705 768.85	705 768.85
Kertyneet poistot 1.1.	352 577.29	282 000.42
Tilikauden poisto	70 576.92	70 576.87
Kertyneet poistot 31.12.	423 154.21	352 577.29
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>282 614.64</b>	<b>353 191.56</b>

**Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat**

<b>euroa</b>	<b>2019</b>	<b>2018</b>
Hankintameno 1.1.	812 960.08	502 033.23
Lisäykset	7 538 771.14	3 990 520.45
Siirrot erien välillä	-5 798 613.87	-3 679 593.60
Hankintameno 31.12.	2 553 117.35	812 960.08
<b>Kirjanpitoarvo 31.12.</b>	<b>2 553 117.35</b>	<b>812 960.08</b>

**Aineettomat hyödykkeet yhteensä**

<b>22 834 350.42</b>	<b>24 319 726.53</b>
----------------------	----------------------

## 9. Aineelliset hyödykkeet

### Maa- ja vesialueet

euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	6 334 259.12	7 536 683.01
Vähennykset		-1 202 423.89
Hankintameno 31.12.	6 334 259.12	6 334 259.12
Arvonkorotukset 1.1. ja 31.12.	5 898 350.58	5 898 350.58
Kirjanpitoarvo 31.12.	12 232 609.70	12 232 609.70

### Rakennukset ja rakennelmat

euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	336 056 368.11	358 913 176.31
Lisäykset	181 378.71	59 022.84
Siirrot erien välillä	2 508 563.98	2 039 601.10
Vähennykset	-891 868.06	-24 955 432.14
Hankintameno 31.12.	337 854 442.74	336 056 368.11
Kertyneet poistot 1.1.	107 218 675.09	106 475 056.93
Vähennysten kertyneet poistot	-891 868.06	-8 518 430.15
Tilikauden poisto	9 063 106.77	9 262 048.31
Kertyneet poistot 31.12.	115 389 913.80	107 218 675.09
Arvonkorotukset 1.1.	24 848 830.34	26 530 709.60
Arvonkorotusten vähennys pysyvien vastaavien myynnin yhteydessä		-1 681 879.26
Arvonkorotukset 31.12.	24 848 830.34	24 848 830.34
Kirjanpitoarvo 31.12.	247 313 359.28	253 686 523.36

### Koneet ja kalusto

euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	44 635 547.34	53 329 946.41
Lisäykset	101 615.00	696 888.09
Siirrot erien välillä	391 990.12	74 460.00
Vähennykset	-3 446 051.40	-9 465 747.16
Hankintameno 31.12.	41 683 101.06	44 635 547.34
Kertyneet poistot 1.1.	14 239 880.24	16 244 014.22
Vähennysten kertyneet poistot	-3 446 051.40	-8 585 698.78
Tilikauden poisto	4 926 723.89	6 581 564.80
Kertyneet poistot 31.12.	15 720 552.73	14 239 880.24
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 962 548.33	30 395 667.10

### Vuokratilojen muutos- ja perusparannusmenot

euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	6 411 019.82	4 996 849.18
Lisäykset	1 519.77	53 562.43
Siirrot erien välillä	949.10	1 360 921.11
Vähennykset	-178 163.47	-312.90
Hankintameno 31.12.	6 235 325.22	6 411 019.82
Kertyneet poistot 1.1.	2 115 182.54	1 515 247.39
Vähennysten kertyneet poistot	-178 163.47	-312.90
Tilikauden poisto	634 258.77	600 248.05
Kertyneet poistot 31.12.	2 571 277.84	2 115 182.54
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 664 047.38	4 295 837.28

### Muut aineelliset hyödykkeet

euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	54 601.65	54 601.65
Hankintameno 31.12.	54 601.65	54 601.65
Kirjanpitoarvo 31.12.	54 601.65	54 601.65

## Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	742 388.24	964 432.87
Lisäykset	3 147 976.12	3 259 721.85
Siirrot erien välillä	-2 901 503.20	-3 474 982.21
Vähennykset		-6 784.27
Hankintameno 31.12.	988 861.16	742 388.24
Kirjanpitoarvo 31.12.	988 861.16	742 388.24

<b>Aineelliset hyödykkeet yhteensä</b>	<b>290 216 027.50</b>	<b>301 407 627.33</b>
--	-----------------------	-----------------------

## Tasearvoihin sisältyvät arvonkorotukset

euroa	2019	2018
Maa- ja vesialueet	5 898 350.58	5 898 350.58
Rakennukset	24 848 830.34	24 848 830.34
Yhteensä	30 747 180.92	30 747 180.92

Kiinteistöjen arvonkorotukset on tehty vuosien 1950 ja 1984 välisenä aikana ja ne perustuvat kiinteistöarvioijien silloisiin arvioihin.

## 10. Sijoitukset

## Osuudet saman konsernin yrityksissä

euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	254 205 718.11	215 686 260.39
Lisäykset	38 327 759.84	58 519 457.72
Arvonalentumiset *		-20 000 000.00
Kirjanpitoarvo 31.12.	292 533 477.95	254 205 718.11

\* Lindex- arvonalentuminen

## Muut osakkeet ja osuudet

euroa	2019	2018
Hankintameno 1.1.	760 443.74	760 443.74
Kirjanpitoarvo 31.12.	760 443.74	760 443.74

<b>Sijoitukset yhteensä</b>	<b>293 293 921.69</b>	<b>254 966 161.85</b>
-----------------------------	-----------------------	-----------------------

## 11. Lyhytaikaiset saamiset

## Myyntisaamiset

euroa	2019	2018
Korolliset myyntisaamiset	67 273.30	750 254.30
Korottomat myyntisaamiset	2 217 906.81	3 606 653.63
Yhteensä	2 285 180.11	4 356 907.93

## Saamiset saman konsernin yrityksiltä

euroa	2019	2018
Konserniavustussaamiset	22 150 000.00	30 250 000.00
Myyntisaamiset	2 308 130.88	1 939 691.47
Siirtosaamiset	8 638.00	8 637.99
Yhteensä	24 466 768.88	32 198 329.46

## Muut saamiset

euroa	2019	2018
Muut saamiset	10 270.07	1 925.20
Yhteensä	10 270.07	1 925.20

**Siirtosaamiset**

euroa	2019	2018
Saaminen luottokorttiyhteistyöstä	2 489 306.60	2 680 357.98
Jaksotetut lainanjärjestelykulut	2 184 665.72	4 265 315.26
Saamiset tavaramerkkiyhteistyöstä	1 000 000.00	750 000.00
Jaksotetut ICT-kulut	933 678.61	1 528 732.45
Saamiset tavarantoimittajilta	475 139.39	400 126.13
Jaksotetut henkilösivukulut	353 138.04	2 270 983.95
Johdannaissaamiset	263 736.96	218 758.34
Vero- ja tullisaamiset	200 000.00	200 000.00
Jaksotetut vuokra- ja leasingkulut	32 483.00	190 985.84
Muut siirtosaamiset	125 758.45	1 949 061.02
<b>Yhteensä</b>	<b>8 057 906.77</b>	<b>14 454 320.97</b>

**12. Rahat ja pankkisaamiset**

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät pankkitalletuksia ja käteisvaroja.

**13. Oman pääoman muutokset****Osakepääoma**

euroa	2019	2018
A-osakkeet 1.1.	61 061 736.00	61 061 736.00
A-osakkeet 31.12.	61 061 736.00	61 061 736.00
B-osakkeet 1.1.	83 035 630.00	83 035 630.00
B-osakkeet 31.12.	83 035 630.00	83 035 630.00
<b>Osakepääoma yhteensä</b>	<b>144 097 366.00</b>	<b>144 097 366.00</b>
Ylikurssirahasto 1.1. ja 31.12.	186 346 445.72	186 346 445.72
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1. ja 31.12.	255 735 789.28	255 735 789.28
Muut rahastot 1.1. ja 31.12.	43 728 921.17	43 728 921.17
Edellisten tilikausien voitto/tappio 1.1.	-229 492 937.74	-298 700 483.10
Arvonkorotusten vähennys pysyvien vastaavien myynnin yhteydessä		-1 681 879.26
Edellisten tilikausien voitto/tappio 31.12.	-229 492 937.74	-300 382 362.36
Tilikauden voitto/tappio	-288 075.54	70 889 424.62
<b>Oma pääoma yhteensä</b>	<b>400 127 508.89</b>	<b>400 415 584.43</b>

**Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.**

euroa	2019	2018
Rahastot	299 464 710.45	299 464 710.45
Voitto/tappio edellisiltä tilikausilta	-229 492 937.74	-300 382 362.36
Tilikauden voitto/tappio	-288 075.54	70 889 424.62
<b>Yhteensä</b>	<b>69 683 697.17</b>	<b>69 971 772.71</b>

**14. Emoyhtiön osakkeet**

Nimellisarvo 2,00 euroa	kpl	kpl
A-osakkeita (à 10 ääntä)	30 530 868	30 530 868
B-osakkeita (à 1 ääni)	41 517 815	41 517 815
<b>Yhteensä</b>	<b>72 048 683</b>	<b>72 048 683</b>

**15. Tilinpäätössiirtojen kertymä**

Tilinpäätössiirtojen kertymä yhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta.

**16. Pakolliset varaukset****Muut pakolliset varaukset**

euroa	2019	2018
Liiketoiminnan uudelleenjärjestelyjen kustannukset	15 664 402.74	18 424 698.81
<b>Yhteensä</b>	<b>15 664 402.74</b>	<b>18 424 698.81</b>

## 17. Pitkäaikaiset siirtovelat

euroa	2019	2018
Jaksotetut liikepaikkakulut	1 065 900.00	1 770 300.00
Jaksotetut it-kulut	250 054.00	1 000 216.00
<b>Yhteensä</b>	<b>1 315 954.00</b>	<b>2 770 516.00</b>

## 18. Lyhytaikainen vieras pääoma

euroa	2019	2018
Korolliset velat	398 871 099.55	229 336 216.65
Korottomat velat	84 295 002.33	82 238 946.40
<b>Yhteensä</b>	<b>483 166 101.88</b>	<b>311 575 163.05</b>

## Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille

euroa	2019	2018
Ostovelat	407 341.61	367 652.37
Muut velat, korolliset*	352 161 929.10	2 263 370.59
Muut velat, korottomat	339 776.56	339 776.56
Siirtovelat	2 838.83	4 240 834.95
<b>Yhteensä</b>	<b>352 911 886.10</b>	<b>7 211 634.47</b>

\* Lyhytaikaisena velkana esitetyt konsernilainasopimukset tullaan neuvottelemaan uudelleen vuoden 2020 aikana.

## 19. Lyhytaikaiset siirtovelat

euroa	2019	2018
Jaksotetut korko- ja rahoituskulut	13 702 843.99	12 400 669.30
Jaksotetut henkilöstökulut	11 364 315.99	11 499 571.82
Johdannaisvelat	8 017 283.77	3 076 722.36
Jaksotetut asiantuntijakulut	4 078 970.80	196 632.00
Velat vaihto-omaisuusostoista	2 935 613.92	4 493 819.96
Jaksotetut liikepaikkakulut	1 136 382.09	1 101 670.82
Palautusvaraus	707 900.00	660 000.00
Muut siirtovelat	1 990 005.34	1 096 400.73
<b>Yhteensä</b>	<b>43 933 315.90</b>	<b>34 525 486.99</b>

## 20. Annetut vakuudet

## Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin ja panttauksia osakkeisiin

euroa	2019	2018
Rahalaitoslainat	367 142 730.78	511 032 109.11
Kiinnitykset kiinteistöön	1 671 681 800.00	1 671 681 800.00
Kiinnitettyjen kiinteistöjen ja pantattujen osakkeiden kirjanpitoarvo	367 220 938.93	373 594 103.01
Takaukset	150 000.00	210 000.00
<b>Omasta puolesta annetut vakuudet yhteensä</b>	<b>1 671 831 800.00</b>	<b>1 671 891 800.00</b>

## Samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta annetut vakuudet

euroa	2019	2018
Vuokratakaukset	5 564 051.92	6 984 036.70
Muut takaukset	32 199 271.58	33 016 815.40
<b>Yhteensä</b>	<b>37 763 323.50</b>	<b>40 000 852.10</b>

## Annetut vakuudet yhteensä

euroa	2019	2018
Kiinnitykset	1 671 681 800.00	1 671 681 800.00
Takaukset	37 913 323.50	40 210 852.10
<b>Yhteensä</b>	<b>1 709 595 123.50</b>	<b>1 711 892 652.10</b>

## 21. Vastuositoumukset ja muut vastuut

euroa	2019	2018
Vuokravastuut	306 834 710.00	321 492 815.94
Sähkö sopimusvastuut	1 205 734.00	1 323 047.00
Leasingvastuut	1 158 467.92	1 252 768.39
<b>Yhteensä</b>	<b>309 198 911.92</b>	<b>324 068 631.33</b>

Vuoden 2018 vuokravastuiden laskentaa on tarkennettu jättämällä hoito- ja markkinointikulut laskennan ulkopuolelle. Vertailuvuoden lukuja ei ole muutettu. Vaikutus on noin 28,3 miljoonaa euroa.

### Kiinteistöinvestoinnit

Yhtiö on velvollinen tarkistamaan vuosia 2010-2019 valmistuneista kiinteistöinvestoinneista tekemiään vähennyksiä, jos kiinteistön arvonalisäverovelvollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Viimeinen tarkistusvuosi on 2029. Vastuun enimmäismäärä on 3.998.482 euroa. Vuonna 2018 vastuun enimmäismäärä oli 5.741.298 euroa.

### Eläkevastuut

Yhtiön eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiössä. Eläkevastuut on kokonaan katettu.



## 22. Osakkeet ja osuudet

## Konserniyritykset

	Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %
<b>Emoyhtiön omistamat</b>		
Stockmann AS, Tallinna	100	100
SIA Stockmann, Riika	100	100
SIA Stockmann Centrs, Riika	63	63
Stockmann Security Services Oy Ab, Helsinki	100	100
Oy Suomen Pääomarahhoitus - Finlands Kapitalfinans Ab, Helsinki	100	100
Stockmann Sverige AB, Tukholma	100	100
Oy Hullut Päivät-Galna Dagar Ab, Helsinki	100	100

	Osuus osakkeista %	Osuus äänivallasta %
<b>Tytäryhtiöiden omistamat</b>		
Stockmann Security Oy, Helsinki	100	100
OOO Stockmann Stp Centre, Pietari	100	100
TOV Stockmann, Kiova	100	100
AB Lindex, Göteborg	100	100
<b>AB Lindexin omistamat tytäryhtiöt</b>		
Lindex Sverige AB, Göteborg	100	100
Lindex AS, Oslo	100	100
Lindex Oy, Helsinki	100	100
Lindex Oü Eesti, Tallinna	100	100
SIA Lindex Latvia, Riika	100	100
UAB Lindex Lithuania, Vilna	100	100
Lindex s.r.o, Praha	100	100
AB Espevik, Alingsås	100	100
Lindex H.K. Ltd, Hong Kong	99	99
Shanghai Lindex Consulting Company Ltd, Shanghai	100	100
Lindex Financial Services AB, Göteborg	100	100
Lindex India Private Ltd, New Delhi	100	100
It will fit AB, Göteborg	100	100
Lindex GmbH, Düsseldorf	100	100
Lindex Slovakia s.r.o., Bratislava	100	100
Lindex PL Sp.z.o.o., Varsova	100	100
Lindex UK Fashion Ltd, Lontoo	100	100
Lindex Commercial (Shanghai) Co.Ltd., Shanghai	100	100
Closely AB, Göteborg	75	100

	Osuus osakkeista %
<b>Yhteiset toiminnot</b>	
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Espoo	37.8
SIA Stockmann Centrs, Riika	63

Yhteisten toimintojen osakkeet esitetään konsernissa siten, että osakkeiden sijaan konsernin omistuosuuksista vastaava osuus yhteisten toimintojen varoista ja veloista yhdistellään konsernitaseeseen.

## Muut yritykset

	Osuus osakkeista %
<b>Emoyhtiön omistamat</b>	
Kiinteistö Oy Tapiolan Säästötammi Fastighets Ab, Espoo	37.8
Tuko Logistics Osuuskunta, Kerava	10
Muut osakkeet	n/a

# Hallituksen ehdotus jakokelpoisten varojen ja tilikauden tuloksen käytöstä

Emoyhtiön taseen 31.12.2019 mukaiset jakokelpoiset varat olivat 69,7 miljoonaa euroa.

Emoyhtiön taseen 31.12.2019 mukaan yhtiökokouksen käytettävissä olevat jakokelpoiset varat koostuvat:

sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	255 735 789,28
käyttörahassto	43 728 921,17
edellisten tilikausien voitto/tappio	-229 492 937,74
tilikauden voitto	-288 075,54
	<u>69 683 697,17</u>

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden 2019 tulos jätetään edellisten tilikausien voitto/tappio -tilille ja että varoja ei tulla jakamaan.

Helsingissä helmikuun 12. päivänä 2020

Hallituksen ja toimitusjohtajan toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset:

HALLITUS

Lauri Ratia

Stefan Björkman

Eva Hamilton

Esa Lager

Leena Niemistö

Tracy Stone

Peter Therman

Dag Wallgren

TOIMITUSJOHTAJA

Jari Latvanen

Suoritetusta tilinpäätöksen tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä helmikuun 17. päivänä 2020

Henrik Holmbom  
KHT

Marcus Tötterman  
KHT

# Tilintarkastuskertomus

Stockmann Oyj Abp:n yhtiökokoukselle

## **Tilinpäätöksen tilintarkastus**

### **Lausunto**

Olemme tilintarkastaneet Stockmann Oyj Abp:n (y-tunnus 0114162-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

### **Lausunnon perustelut**

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 2.6.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

### **Olennaisuus**

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

### **Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat**

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällytetty arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

## TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

## KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

### Liikearvon ja tavaramerkin arvostaminen/emoyhtiön sijoitus Lindexiin (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1.2 ja 3.2 ja emoyhtiön liitetiedot 10)

- Vuoden 2019 lopussa liikearvon ja tavaramerkin kirjanpitoarvo konsernitaseessa oli yhteensä 594 milj. euroa kohdistuen kokonaisuudessaan Lindex-segmentille.
- Johdon laatimat arvonalentumistestaukset rahavirtaa tuottavan Lindex - liiketoiminnan osalta perustuvat arvioihin käyttöarvosta.
- Arvonalentumistestauksen taustalla olevien rahavirtaennusteiden keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa muun muassa liikevaihdon kasvun, kannattavuuden kehityksen ja diskonttauskoron osalta. Testauksessa käytettävistä ennusteisiin liittyvästä arvionvaraisuudesta ja tasearvojen merkittävydestä johtuen liikearvon ja tavaramerkin arvostus on tarkastuksessa ollut keskeinen seikka.
- On olemassa riski, että rahavirtaa tuottavan yksikön suorituskyky ei ole linjassa alkuperäisten odotusten ja ennusteiden kanssa, minkä vuoksi liikearvon ja tavaramerkin kirjanpitoarvot voivat ylittää niiden kerrytettävissä olevan rahamäärän.
- Vuoden 2019 lopussa emoyhtiön osakekannan markkina-arvo alitti emoyhtiön omistajille kuuluvan konsernin sekä emoyhtiön oman pääoman kirjanpitoarvon.
- Olemme arvioineet konsernitilinpäätöksen liikearvon ja tavaramerkin sekä emoyhtiön Lindex-sijoituksen arvonalentumistestauksen vuoden 2019 tilinpäätöksen osalta.
- Läpikäynnissä ovat olleet mukana arvonnäilyksen erityisasiantuntijamme, ja tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet muun muassa:
  - arvonalentumistestauslaskelmien keskeisten oletusten asianmukaisuuden kyseenalaistamista
  - arvonalentumistestauslaskelmien keskeisten oletusten kuten rahavirtaennusteiden, diskonttauskorkojen ja kasvuennusteiden vertailua laadittuihin ennusteisiin, ulkopuolisista tietolähteistä saatuun markkinainformaatioon sekä Stockmannin omiin aiempien tilikausien toteumatietoihin
  - arvonalentumistestauslaskelmien aritmeettisen oikeellisuuden testaamista
  - liikearvon ja tavaramerkin arvonalentumistestaukseen liittyvän liitetietoinformaation arviointia, mukaan lukien käytettyjen oletusten ja herkkyyssanalyysien asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointia.

### Kiinteistöjen arvostaminen (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1.2 ja 3.3)

- Konsernitilinpäätöksessä Stockmann arvostaa omassa käytössä olevat kiinteistöt käypään arvoon. Käyvät arvot perustuvat ulkopuolisten auktorisoitujen kiinteistöarvioijien määrittämiin arvioihin. Vuoden 2019 lopussa kiinteistöjen kirjanpitoarvo konsernitaseessa oli yhteensä 668 milj. euroa.
- Konsernin omassa käytössä olevien kiinteistöjen uudelleenarvostamiseen käypään arvoon liittyy rahavirtojen ennustamisesta ja
  - Olemme arvioineet käypien arvojen määrittämiseen sovellettuja periaatteita ja menetelmiä. Laskelmien luonteen vuoksi tarkastukseen on osallistunut myös KPMG:n arvonnäily-asiantuntijoita, jotka ovat arvioineet Stockmannin määrittämien kiinteistöjen käypien arvojen asianmukaisuutta.
  - Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet muun muassa:

diskonttaamisesta johtuvia epävarmuus-tekijöitä ja johdon subjektiivisia arvioita.

- Kiinteistöjen arvostamiseen vaikuttavat arvostuslaskelmissa käytetyt oletukset, joihin liittyy merkittävä määrä johdon harkintaa.
- Keskeiset oletukset koskevat muun muassa arvioita tulevien vuokrien tasosta, käytetystä diskonttokorosta sekä kiinteistöjen tulevista investoinneista.

- arvostusmallien ja niissä käytettyjen keskeisten oletusten asianmukaisuuden arviointia muun muassa vertaamalla niitä ulkopuolisista lähteistä saatuun markkinainformaatioon

- kiinteistöjen käypään arvoon arvostamisesta annetun liitetietoinformaation asianmukaisuuden ja riittävyyden arviointia.

### Vaihto-omaisuuden valvonta ja arvostaminen (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1.2 ja 2.4)

---

- Stockmann harjoittaa liiketoimintaa laajan tavaratalo- ja muotimyymläverkon sekä verkkokauppojen kautta, Suomessa ja ulkomailla. Tästä johtuen tietojärjestelmien ja sisäisten kontrollien toimivuus sekä johdon valvonnan merkitys vaihto-omaisuuden saldohallinnan oikeellisuuden ja asianmukaisen arvostamisen varmistamiseksi korostuvat.
- Konserni myy muotituotteita ja muita tuotteita joiden kysyntään vaikuttavat muun muassa kuluttaja- ja muotitrendien muutokset.
- Vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyy johdon harkinnanvaraisuutta, muun muassa varastonimikkeiden tulevaan menekkiin liittyen, minkä vuoksi vaihto-omaisuuteen tehtävät arvonalentumiskirjaukset eivät enää myöhemmin välttämättä osoittaudu riittäviksi.

Tarkastustoimenpiteemme ovat sisältäneet muun muassa:

- vaihto-omaisuuden valvontaan liittyvän prosessin sekä johdon käyttämien seurantaraporttien sopivuuden arviointia
- konsernin vaihto-omaisuutta käsittelevien tietojärjestelmien sekä näihin liittyvän käyttäjäoikeuksien hallinnan ja tietoturvan osalta kontrolloympäristön ja järjestelmäperiaatteiden toimivuuden arviointia
- inventaareihin osallistumista valituissa toimipisteissä ja konsernin keskusvarastojen inventointiprosessien asianmukaisuuden arviointia
- data-analyysien suorittamista vaihto-omaisuuden hinnoittelun oikeellisuuden sekä vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyvien laskelmien luotettavuuden testaamiseksi
- vaihto-omaisuuden arvostamiseen liittyvien periaatteiden sekä tehtyjen arvonalentumiskirjausten riittävyyden arviointia.

### Rahoitus

#### (konsernitilinpäätöksen liitetiedot 1.1, 1.2, 3.5. ja 4.8)

---

- Konserni neuvotteli rahoittajapankkien kanssa marraskuussa 2019 uudelleen pankkilainoihin liittyvät kovenanti- ja eräntymisehdot.
- Tilikauden 2019 päättyessä korollisten rahoitusvelkojen määrä on 412 milj. euroa (€ 588 milj. euroa vuoden 2018 lopussa).

- Olemme arvioineet rahoitusjärjestelyjen ehtojen vaikutuksia luokitteluun ja kirjaamiseen suhteessa konsernitilinpäätöksen laatimisperustaan sekä sovellettaviin laadintaperiaatteisiin ja tilinpäätös-säännöksiin.

- Lisäksi olemme arvioineet rahoitusjärjestelyistä ja korollisista rahoitusveloista

- IFRS 16 *Vuokrasopimukset* -standardi otettiin käyttöön 1.1.2019, ja tilinpäätöshetkellä 31.12.2019 konsernitaseeseen sisältyy 530 milj. euron suuruinen vuokrasopimusvelka kuvastaen solmittujen vuokrasopimusten nykyarvoa tulevista vuokranmaksuista. Vastaavasti konsernitaseeseen omaisuuseriin sisältyy 486 milj. euron suuruinen käyttöoikeusomaisuuserä sekä 17 milj. euron suuruiset vuokrasopimus-saamiset.
- Vuokrasopimusvelkojen ja käyttöoikeusomaisuuserien määrittelyn taustalla olevien keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa muun muassa vuokrasopimuskausien keston, poistoaikojen sekä diskonttauskoron osalta.

konsernitilinpäätöksessä esitettyjen liitetietojen asianmukaisuutta.

IFRS 16 -standardin soveltamisen osalta olemme:

- läpikäyneet periaatteet ja laskelmat liittyen vuokrasopimusvelan määrittelyyn
- arvioineet laskelmissa sovellettuja oletuksia liittyen vuokrasopimuskausien keston, diskonttaus-korkoon ja käyttö-oikeusomaisuuserien poistoaikoihin
- verranneet pistokokein tiettyjen merkittävimpien vuokrasopimusten ehtoja laskelmissa käytettyihin tietoihin.
- arvioineet annetun liitetieto-informaation asianmukaisuutta.

### Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvisissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

### Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä

tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

## **Muut raportointivelvoitteet**

### **Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot**

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab tai tilintarkastusyhteisöä edustavat henkilöt ovat toimineet yhtiökokouksen valitsemina tilintarkastajina yhtäjaksoisesti vähintään 30 vuotta. Allekirjoittaneet ovat toimineet yhtiön tilintarkastajina kevään 2015 varsinaisesta yhtiökokouksesta alkaen yhtäjaksoisesti viisi vuotta.

### **Muu informaatio**

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttööme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttööme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttööme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 17. helmikuuta 2020

Henrik Holmbom  
*KHT*

Marcus Tötterman  
*KHT*